

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiveqarfii Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualiveqarfiutaannik sanaartorneq, aserfallatsaaliineq, ingerlatsineq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4, 29. oktober 1999-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi maleruagassaqartinneqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi matumani siunertaavoq, Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiveqarfiisa usinik tiguisarnermut umiarsuarmillu aallarussisarnermut, aalisartunik sullissisarnermut kiisalu imaatigut ilaasunik angallassinermi sullissisarnermut siunertaqarnerisa tunngavissaqartiinnarnissaat. Siunnersuummi siunertaavoq Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiveqarfiisa, umiarsualiviit siunertaat pingaarneq sapinngisamik pitsaanerpaamik naammassineqarsinnaanngorlugu ingerlanneqarnissaat allaffissornikkullu aqunneqarnissaat. Taamaaliornikkut siunertaasoq pitsaanerpaamik naammassineqarsinnaasimappat, Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaasa ataatsip arlallilluunniit atorunnaarsinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut aalajangiisinnaasasut naatsorsuutigineqarpoq.

Aammattaaq siunnersuummut siunertaavoq, umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut aamma kommunit umiarsualiviliornermik, allilerinermik umiarsualivinnillu ingerlatsinermik suliaqarsinnaanissamut imaluunniit peqataasinnaanissamut periarfissaqarnerisa maleruagassinneqarnissaa. Tamanna ingerlatsinissamut akuersissut Naalakkersuisunit tunniunneqartoq aqutigalugu pissaq, piffissamut killiligaanngitsumik imaluunniit piffissamut killiligaasumik sivitsorneqarnissaanik periarfissaqartumik. Umiarsualiviit namminersortunit ingerlanneqartut umiarsualivimmi atortorissaarutit tamanna ajornartinnigippassuk umiarsuarnik, usinik aamma ilaasunik tiguisinnaassapput.

Aammattaaq siunnersuut umiarsualiviliornissamut, allilerinissamut aamma umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik ingerlatsinissamut avataaniit aningaasalersuinermik ilaqartitsinissamut sinaakkutissiissaaq. Tassunga ilaatillugu namminersortut taamatullu pisortat umiarsualivimmik ingerlatsinerannut atuisunik akiliisitsisalernissamut tunngavissiisoqassaaq. Umiarsualiviit namminersortunik ingerlanneqartut sapinngisamik niuerfimmi atugassarititaasut tunngavigalugit aningaasalersorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Umiarsualiviit pisortanit ingerlanneqartut suli aningaasanut inatsisikkut aningaasalersorneqartussaassapput taamaalillunilu atuisut

akiliuteqarnissarisinnaasaat taassumalu annertussusissaa pillugu apeqqummut tunngatillugu tamakkiisumik isiginnilluni naliliineq apeqqutaassaaq.

Siunnersuutigineqarpoq kommunit umiarsualivii pioreersut maleruagassat Naalakkersuisut aalajangersagaat malillugit ingerlatiinnarneqassasut. naatsorsuutigineqarpoq Naalakkersuisut umiarsualiviit pineqartut siunissami ingerlanneqarnissaannut, ingerlatsinermut, akinut il.il. aalajangersakkat erseqqinnerusut allallugit, akuersisummik tunniussissasut.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit

Inatsisit atuuttut

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiveqarfii Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualiveqarfiutaannik sanaartorneq, aserfallatsaaliineq, ingerlatsineq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 29. oktober 1999-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi kiisalu umiarsualiveqarnermut oqartussaanerup ingerlanneqarnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 14. maj 2002-imeersumi aamma umiarsualivinni malittarisassaqaqtitsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 4. januar 2000-imeersumi maleruagassaqaqtinneqarput.

Ullumikkut namminersortut aamma kommunit umiarsualiviinik maleruagassiiviusunik inatsisinik malitassaqanngilaq. Inatsisartut peqqussutaanni Namminersorlutik Oqartussat oqartussaasutut aalajangiinnaatitaaffianik suliffeqarfimmut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumut avataanut suliakkiissuteqarnissaaq maleruagassaqaqtinneqarpoq tunngavissaqaqtinneqarlunilu – ulluinnarni suliaqarnermi KNI A/S-imut aamma Royal Arctic Line A/S-imut. KNI A/S-ip aamma Royal Arctic Line A/S-ip Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit najukkani sumiiffimmi umiarsualiveqarnermut oqartussaasuuneq isumagisaraat. Narsarsuarmi aamma Kangerlussuarmi umiarsualiveqarnermut oqartussaasuuneq Mittarfeqarfinit isumagisarineqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaanni aamma umiarsualiveqarfiit nunaminertaasa atornerarannut akiliuteqartarnek pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Ullumikkut umiarsualivinni malittarisassani atuuttuni aalajangerneqarpoq, usinik ilitsivittut nunaminertanik atuinermut aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit umiarsualiveqarnermut oqartussaasunut inissamik attartornermut akiliisoqartassasoq.

Umiarsualiveqarnermut oqartussaasunut aamma Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannut tunngatillugu umiarsualivinnik aserfallatsaaliuinnermut aningaasartuutit AI 2014-imi kontumi pingaarnermi 35.02.01 Umiarsualiveqarnermut oqartussaasoq, aamma kontumi pingaarnermi 35.02.02 Umiarsualivinnik aserfallatsaaliuineq, ilaatinneqarput.

Ingerlatsinissamut akuersissummut aaqqissuussaq

Namminersorlutik Oqartussat maannamut pisartutut umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atuinnermik allannguinnissamik aamma ingerlatsinissamik pisinnaatitaaffeqarput. Naalakkersuisut Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit taamatut suliaqarsinnaapput, tamannalu suliap pissusissamisoornerani immikkut Naalakkersuisunit akuersissummik tunniussinissamik pisariaqartitsiviunani. Pisortat umiarsualiviutaasa atorneqarnerannut akiliuteqartarnissaq pillugu, siunnersuutip killissaliussaasa iluanni maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atuinnermik allannguinnissamik imaluunniit ingerlatsinissamik, siunnersuutip killissaliussaasa iluanni Naalakkersuisut umiarsualiviliuteqatigiiffinnut namminersortunit aaqqissuusaasunut akuersissummik tunniussisinnaapput. Umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut allatut akuersissummi aalajangersaasoqarsimangippat umiarsuarnik, usinik aamma ilaasunik tigusinissamut pisussaaffeqassapput. Umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuinnermut akiliisitsisarsinnaapput. Akiusut aamma akiusunut tunngaviusut kiisalu taakkuninnga allannguinerit Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqartassapput.

Kommunit umiarsualiviutileqatigiiffinni namminersortunit aaqqissuusaasuni peqataanissamut akuersissummik tunineqarsinnaapput. Umiarsualivimmik kommunimit pigineqartumik pioreersumik aammalu allatigut ingerlatsiinnarnissamut kommunit siunnersuut manna naapertorlugu atugassarititaasut tunngavigalugit akuersissummik tunineqarsinnaapput.

Akuersissut piffissamut killiligaasumik imaluunniit piffissamut killiligaanngitsumut tunniunneqarsinnaavoq. Akuersissut atugassarititaasut erseqqinnerusumik aalajangersagaasut naapertorlugit tunniunneqassaaq, takuuk siunnersuummi kapitali 2, 3 aamma 5.

Pisortat umiarsualivii – atuisunik akiliuteqartitsisarneq

Ullumikkut Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik aamma kommunit umiarsualiviutaannik atuinnermut akiliisitsisoqartanngilaq. Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik nunami sanaartugartaqartunik ingerlatsineq aamma aserfallatsaaliuineq maannamut Inatsisartut aningaasanut inatsisaasigut aningaasalersorneqarput, takuuk tamanna pillugu matuma siuliani allassimasut. Inatsisartut Aningaasanut inatsisaanni aningaasaliissutit, Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, aserfallatsaaliuinissamut ingerlatsinissamullu atatillugu aningaasartuutiviusut nalinginnaasumik illuatungilerneqartarsimangillat.

Siunnersuummi matumani Naalakkersuisut Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik aamma kommunit umiarsualiviutaannik atuinnermut akigititassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Atuisut akiliisarnissaannik atuutsitsilernissaq eqqukkiartuaarneqassaaq aammalu ikaarsaarnermut aaqqissuussat pisariaqartut atorneqassallutik. Naliliisoqarpoq atuisut akiliutaat Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaasa aamma kommunit umiarsualiviutaasa ingerlanneqarnerannut aserfallatsaaliorneqarnerannullu taamaallaat ilaannakortumik taperseeqataasinnaassasut.

Aammattaaq atuisut akiliuteqartarnissaannut siunertaavoq, atuisut tamanna aqutigalugu umiarsualiviup sanaartugartaannut annertunerusumik akisussaassuseqarnissamik misigisimatitsilersinnaassasut.

Umiarsualiviit ilai najukkanni innuttaasunut aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarput aammalu ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinnermullu aningaasartuutitut naleqqersuunneqarsinnaasunik atuisut akiliuteqartissinnaanissaannut naammattumik kaaviiartaqartaratik, tamanna assersuutigalugu nunaqarfinni umiarsualivinnut aalajangersimasumik amerlassuseqartunut atuulluni. Taakkunani allaffissorneq eqqarsaatigalugu taamatullu najukkani innuttaasunut pilersuinissaq eqqarsaatigalugu, atuisunik akiliisitsisannginnissaq tunngavissaqarsinnaassaaq imaluunniit taamaattoq taamaallaat aalajangersimanagerusumik annikinnerusumillu annertussuseqartumik pisinnaassalluni. Aammattaaq Naalakkersuisut siunnersuut naapertorlugu pilersuinerup qularnaassuseqarnissaata il.il. eqqarsaatigisariaqartariaqarnera isiginiartussaassavaat.

Namminersortut umiarsualivinnut aningaasaliisarneri aamma namminersortut umiarsualivinnik ingerlatsisarneri

Siunnersuummi matumani umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik namminersortunut inatsisit tunngavigalugit sanaartornissamut ingerlatsinissamullu tassungalu atasumik taakkua atorneqarnerannut akiliuteqartarnissamut inatsisitigut sinaakkutissiisoqarpoq. Siunnersuummi umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut,

iluarsaassinissamut aamma ingerlatsinissamut aningaasaliinissamut aningaasaliisartut namminersortut peqataatinneqarnissaat sinaakktissinneqarpoq.

Taamaaliornikkut siunnersuut umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut sanaartorneqarnerinut, allilerneqarnerinut, allangortiterneqarnerinut aamma ingerlanneqarnerinut pisortat aningaasaliinerinut namminersortut tapertaasussamik aningaasaliisalernissaannut iluaqutaasinnaassaaq. Namminersortut umiarsualivinni aningaasaliisaleri pisortat sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasaliinissaannut pisariaqartitsinerup annikillinissaannut iluaqutaasinnaalissapput.

Siunnersuutigineqarpoq umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuineri akiliisitsinissamut periarfissaqartinneqassasut. Akigititaasut ingerlatseqatigiiffiup ataatsimoortumik suliaqarnera tunngavigalugu aalajangersarneqartassapput aammalu ingerlatseqatigiiffiup ataatsimoortumik isertitai, ileqqusumik nalinginnaasumillu ingerlatseqatigiiffiup aningaasaliinerisa erniortinneqarnissaannut utertillugillu akilerneqarnissaannut tunngavissaqartinneqassallutik.

Siunnersuut umiarsualiviutileqatigiiffiit niuerfimmi atugassarititaasut tunngavigalugit aningaasalersorneqartut pilersinneqarnissaannut sinaakktissiivoq. Umiarsualiviutileqatigiiffiit avataani pisussaaffinik sullissineq ingerlatseqatigiiffiit ataatsimut suliaqarnissaannut ilanngullugulu umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup ingerlanneqarneranut sinaakktissat iluanni pissaq.

Umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut unammilleqatigiinnermi tunngavissarititaasunik equtitsinissaq pakkersimaarnarlugu, umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat ataanni suliffeqarfinit namminersortitanit aamma kommuninit ingerlanneqartut atorneqarnerannut akiliuteqartitsisarnermik atuutsitsilernissaq pisariaqarsinnaavoq. Nassuiaatit matuma siulianiittut innersuussutigineqarput.

Umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut usinik aamma ilaasunik imaluunniit annertuumik taakkununga atasunik ingerlatanik annertuumik kaaviiartitaqarfiusumik pilersinneqarsinnaassapput, takuuk inatsisissat siunnersuummi § 7, imm. 2 aamma 3. Aningaasartuutit annertunerusut atuisunit akilerneqartussangortussat, atugassarititaasut tamanna pillugu umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup sanaartorneqarnissaanut, allilerneqarnissaanut, allangortiterneqarnissaanut, atorneqarnerata allangortinneqarnissaanut aamma ingerlanneqarnissaanut akuersissummi Naalakkersuisunit nalunaarutigineqarsimasinnaasup iluani usinut aamma ilaasunut agguarneqartussaassapput.

Umiarsualivinnik atuinermut atuisut akiliuteqartarnissaat pillugu siunnersuummi § 16 (namminersortut umiarsualivinnik ingerlatsinerat) aamma § 21 (pisortat umiarsualiviutaat) nassuiaatitaqartut innersuussutigineqarput.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Umiarsualivinnut oqartussaasoq – Namminersorlutik Oqartussat umiarsualivii

Umiarsualiveqarnermut oqartussaasuunermik isumaginninnermut aningaasartuutit 2014-imut Aningaasanut inatsimmi kontumi pingaarnermi 35.02.01 Umiarsualiveqarnermut oqartussaasoq, ilanngunneqarput. 2014-imut aningaasaliissutit kr. 5,7 mio. missaanniipput. Aningaasaliissutit umiarsualiveqarnermut oqartussaasuunerup atuutsinneqarneranut aammalu ulluinnarni ingerlatsineranut suliassanut aalajangersimasunut aningaasartuutitut matussusiissapput, ilanngullugu misissueqqaarnernut, qulaajaanernut suliassanut aamma umiarsualiveqarnermut oqartussaasuunerup atuutsinneqarneranut atatillugu sanaartugassanik pilersaarusiornermut suliassanut tunngatillugu siunnersorteqarnermut akiliutissat. Tamatuma saniatigut nakkutilliilluni pilersaarusiornunilu angalanernut aningaasartuutit akilerneqarsinnaapput. Aningaasaliissutit atorlugit tamatuma saniatigut sannatinut, atortunut, sullisinut, inuit illersuutissaannut kiisalu pikkorissarnernut aningaasartuutit akilerneqarsinnaapput.

Najukkani umiarsualiveqarnermut oqartussaasut atuuttut, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik suleqatigalugu inatsisit atuuttut aallaavigalugit akiusunik akitsuutinillu akiliisitsiniartassapput. Tamanna assersuutigalugu innaallagissamik orsussamillu il.il. pilersuineranut atuuppoq. Umiarsuarnut akitsuummik akiliisinneqarsinnaasunut akitsuutit il.il. taamatuttaaq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut ataqatigiissaarneqassapput.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani umiarsualiveqarnermut oqartussaasoq qitiusumiittoq aamma atorsinnaassuseqartoq (najukkami) pillugit maleruagassat atuuttut ingerlateqqinneqarput, taamaattumillu umiarsualiveqarnermut oqartussaasumut aningaasaliissutini ingerlaannaq allannguuteqartitsineramik malitseqarani.

Pisortat umiarsualiviutaasa nunami sanaartugartaqartut atorneqarnerannut akiliuteqartitsisarnissaq atuutsinneqalissasoq aalajangiisoqarpat, Royal Arctic Line A/S aamma KNI A/S, umiarsualiveqarnermut oqartussaasutut najukkami atuunnissap isumagineqarneranut ilaatillugu sullississutinut ataasiakkaanut akiliisarnissamut ilusilianik akiliutissanillu naatsorsuineramik suliaqarnissamut paasissutissanut tunngaviusussanik pissarsititsinissamik pisussaaffilerneqassapput. Tamatuma saniatigut Royal Arctic Line A/S

aamma KNI A/S IT-mi periaatsini aamma allaffissornermi suleriaatsini allannguutissanik pisariaqartunik suliaqarnissamut pisussaaffilerneqassapput.

Aserfallatsaaliuineq – Namminersorlutik Oqartussat umiarsualivii

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik aserfallatsaaliuinissamut aningaasartuutit 2014-imut Aningaasanut inatsimmut kontomi pingaarnermi 35.02.02 Umiarsualivinnik aserfallatsaaliuineq, ilanngunneqarput. 2014-imut aningaasaliissutit kr. 19 mio. missaanniipput.

Aningaasaliissutit Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiveqarfiinik nalinginnaasumik aserfallatsaaliuineranut aningaasartuutitut matussutissatut atorineqarput. Aammattaaq isumagineqarput ilaasunik angallassinermut pilersuinermillu suliaqarnermut puttasunik imaanut aqqartitsisarneq aamma nunamut qaqitsisarneq, manngertornermut illersuineq, talittarfiit atortuinik misissuisarneq taarsiisarnerlu, angallatinik kiveqqasunik aamma kivilersunik qaqitsisarneq/nuussisarneq/isumannaarisarneq aammalu illoqarfiup killeqarfiata iluani naaralaartitsivinnik nalunaaqutsiussanillu nalunaaqutsersuisarneq.

Sanaartukkat 260-it missaanniipput, soorlu talittarfiit, ikaartarfiit, tulattarfiliat, puttasut, nalunaaqutsersuutit pituttarfiillu, sikunut vaajarit, naaralaartitsiviit il.il.

Sanaartukkani taakkunani aserfallatsaaliuilluni suliaqarneq ilaatigut tassaasarpog, mallit, sikut imaluunniit umiarsuit aportarnerannik pissuteqartumik ingerlaavartumik ajoqusernernik iluarsiisarneq, ilaatigut sanaartukkat sapinngisamik pitsaanerpaajutillugit pigineqaannarnissaat siunertaralugu tulleriissaartumik pilersaarusiukkamik aserfallatsaaliuisarneq.

Umiarsualivinnik aserfallatsaaliuineranut kinguaattoorutit kr. 84 mio. missaanniittut missiliorneqarpoq. Aserfallatsaaliuineranut kinguaattoorutit aningaasaliissutit annertussusaat allannguuteqanngippata, nalinginnaasumik atuinerup nungujartornerullu malitsigisaanik, ukiumut 5 % missaanni qaffattassasut naatsorsuutigineqarpoq. 2016-ip naanerani Nuummi umiarsualiviup pioreersup SIKUKI Nuuk Harbour A/S-imut tunniunneqarnerani, iluarsaassinissamut kinguaattoorutit ilai annikinnerusut Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffimmut nuunneqassapput.

Umiarsualiveqarfiit maannakkut pitsaassusaat aammalu maannakkut aningaasaliissutit annertussuserisartagaat atuutsillugit, aserfallatsaaliuineranut aningaasaliissutit annertusiartortumik umiarsualiveqarfinni ajoqusernernerut annertunerut ingerlaavartumik iluarsiisarnermut aammalu annikinnerusumik tulleriissaartumik pilersaarusiornikkut aserfallatsaaliornermut atorineqartassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut manna umiarsualivinnik aserfallatsaaliuinnermut aningaasaliissutinik allannguuteqartitsinissamik malitseqassanngilaq.

Pisortat umiarsualivii – atuisunik akiliuteqartitsisarneq

Pisortat umiarsualiviutaanni atuisunik akiliuteqartitsisoqartalissappat aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik aalajangersimasumik naatsorsuinissaq maannakkorpiaq ajornarpoq. Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna immersugassatut inatsisaavoq aammalu immikkut akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat pillugit Naalackersuisut aalajangersimasumik aalajangiinerisigut atuutsinneqartariaqassallutik.

Atuisunik akiliuteqartitsinissamik aalajangersaasarneq pillugu allatigut siunnersuummi § 21-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Atuisunik akiliuteqartitsinerup annertussuserisinnaasaa paasissutissanik Royal Arctic Line A/S-imit illoqarfinni nunami sumiiffinni atorreqartuni arlalinni pissarsinikkut paasiuminarsarneqarsinnaavoq. Erseqqissarneqassaaq naatsorsuinnermut assersuusiat taamaallaat pineqarmata.

Umiarsuit 2011-imi umiarsualiveqarfinnut tikinnermut uninnganermullu atuisutut akiliutaat brutto ton-imut (BT) ataatsimut kr. 0,70 akiusutut atuutsillugu isertitassanut makkununga naatsorsorneqarsinnaavoq:

2011	Nuuk	Qaqortoq	Sisimiut	Upernavik	Aasiaat	Tasiilaq
Ataatsimut BT	3.497.000	986.000	1219.000	197.000	882.000	126.000
	kr. 2.447.900	kr. 690.200	kr. 853.300	kr. 137.900	kr. 617.400	kr. 88.200

Usinik suliarinninnermut atuisunik akiliuteqartitsineq usinut ataasiakkaartunut aamma usinut containerini tamakkiisuniittunut naatsorsorneqarsinnaavoq. Taamaattumik atuisunik akiliuteqartitsinerup taassuma agguarnissaa pingaaruteqarpoq. Immersukkami matuma kingulianiittumi siullermik containerinut tamakkiisumut naatsorsuinerit tulliuatillugillu usinut ataasiakkaartunut immersugaq allanneqarput.

Containerinik suliaqarnermut usilersornermut usingiarnermullu kivitsinermut ataatsimut kr. 45 atorlugu, taamatuttaaq kisitsisit 2011-imeersut atorlugit, atuisunik akiliuteqartitsineq imatut naatsorsorneqarpoq:

2011	Nuuk	Qaqortoq	Sisimiut	Upernavik	Aasiaat	Tasiilaq
Kivitsinerit	89.927	3.113	7.977	251	10.539	1.307

amerlassusaat						
	kr. 4.046.715	kr. 140.085	kr. 358.965	kr. 11.295	kr. 474.255	kr. 58.815

Nioqutissat assigiinngitsut usini ataasiakkaartuniittut suliarinerinut atuisunut akiliuteqartitsineq, ton-imut ataatsimut kr. 6,00 akiusutut atorlugu, 2011-imi kisitsisini imatut naatsorsorneqarsinnaavoq:

2011	Nuuk	Qaqortoq	Sisimiut	Upernavik	Aasiaat	Tasiilaq
Ton	34.852	498	27.200	5.851	9.430	85
	kr. 207.492	kr. 2.988	kr. 163.200	kr. 35.106	kr. 56.580	kr. 510

Pingaarnertigut oqaatigineqassaaq nioqutissat poortorneqanngitsut (sioqqat, ujaqqat aserortikkat aamma cementi il.il.) kisitsisini matuma siulianiittuni ilaatinneqanngimmata, pissutigalugu taakkua umiarsuarnit allanit RAL-ip containerinut umiarsuaannit allaanerusuni suliarineqartarmata. Taamaattoq aamma nioqutissanut poortorneqanngitsunut atuisunik akiliuteqartitsisoqartassaaq, taamaattumillu naatsorsuinerit matuma siulianiittut aamma allassimasunit pissusiviusuni qaffasinnerusussaallutik.

Tamatuma saniatigut nioqutissanik assigiinngitsunik suliarinninnermut atuisunik akiliuteqartitsinnermut kisitsisini aammalu ataatsimut katillugit aningaasartaanni taamaallaat avammut annissorneqartut annertussusaat atorneqarput. Tamatumunnga pissutaavoq Royal Arctic Line allatut paasissutissiinissamat periarfissaqarsimangimmat. Kisitsisit piviusut taamaalillutik aamma tassani allassimasunit qaffasinnerusussaapput, Royal Arctic Line A/S-ip oqarnera malillugu annertoorujussuarmik qaffasinnerussanatik.

Namminersortut umiarsualivinnut aningaasaliisarneri aamma namminersortut umiarsuarlivinnik ingerlatsisarneri

UKA 2013/18 ”Nuummi umiarsualivittaassap sanaartorneqarnissaanut ingerlanneqarnissaanillu siunertaqartumik aktiaateqarluni ingerlatsivimmik pilersitsisoqarnissaanik kingusinnerpaamillu UPA2014-imi ingerlatsiviup umiarsualiviullu pissutsinut nalimmassarneqarnissaa pillugit Naalakkersuisut 2013-imi suliakkerneqarnissaat pillugu” Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Inatsisartut 2013-imi Ukiaanerani ataatsimiinnermi akueraat.

Maannakkut tunngaviusut malillugit naliliisoqarpoq, Nuummi umiarsualiviup pioreersup allilerneqarnissaa 651 mio. kr. (2013-mi akiusut) missaannik akeqassasoq.

Naatsorsuutigineqarpoq 529 mio. kr. missaat nalinginnaasumik atugassarititaasut tunngavigalugit taarsigassarsinikkut pissarsiarineqassasut.

Maannakkut tunngaviusut malillugit naliliisoqarpoq, Nuup umiarsualivianut ingerlatseqatigiiffik ingerlatsisuusussaq, ingerlatseqatigiiffik isumatusaartumik ingerlatsinermi angusaqarsinnaassappat aammalu ingerlatseqatigiiffiup patajaallisarneqarnissaanut akileraaruseereernermit annikitsumik sinneqartooruteqartassappat, ukiumut kr. 80 mio.-inik (2013-mi akiusut) annertussuseqartunik isertitaqartinneqartussaassasq. Isertitassat nunaminertanik attartortitsinermi aammalu umiarsuarnik tikittunik usinillu suliarinninnermut akiliuteqartitsisarnikkut pissarsiarineqassappat.

Aammattaq umiarsualiviutiqatigiiffinnut namminersortunut akuersissummik tunniussinermi pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik aalajangersimasunik maannakkorpiq naatsorsuinissaq ajornarpoq.

Aammattaq siunnersuummi § 16-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Allaffissornikkut sunniutaasussat

Naliliisoqarpoq maannakkorpiq aatsaat Nuummi umiarsualivik allilerneqarneranut atatillugu umiarsualiviutiqatigiiffiit namminersortumik aqqissuussaasut pilersinneqarnissaat tunngavissaqalissasq. Aammattaq siunnersuummut sinaakutissat iluanni Qeqqata Kommunianut kommunip ingerlataanik Sisimiut illoqarfianni umiarsualivimmik alliliinissamut ingerlatsiinnarnissamik akuersissummik tunniussinissamut tunngavissaqassaaq.

Naliliisoqarpoq allaffissornikkut aningaasartuutit Nuup umiarsualivianut nutaamut sanaartornissamut ingerlatsinissamullu akuersissummik tunniussinermut kiisalu Qeqqata kommunianut akuersissummik tunniussinermut atasut, naalakkersuisoqarfimmut aningaasaliissutit pioreersut iluanni akilerneqarsinnaassasut.

Naliliisoqarpoq pisortat umiarsualiviutaasa nunami sanaartugartaqartut atorneqarnerannut akiliuteqartitsisinnaaneq pillugu aalajangiinissamut atugassatut naatsorsuinermut ilusilianik suliaqarnissamut avataaniit ikiorteqarnissaq pisariaqartinneqarsinnaasq.

Kommunit aamma kommunit umiarsualivii

Naliliisoqarpoq siunnersuut ingerlaannaq kommuninut aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut sunniuteqassanngitsq. Innuttaasunut inuussutissarsiortunullu tunngasut assigalugit umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuinermut akiliisitsisalerneq

sunaluunniit atuisunut aningaasartuuteqarnermik malitseqartussaavoq, tassanilu aamma kommunit toqqaannartumik umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik atuippata, Kalaallit Nunaanni kommunit ilaapput.

Kommunit umiarsualiviatut taamaallaat Sisimiuni umiarsualivimmik allilerinissaq siunnersuummi § 5, imm. 2-imi ilaavoq. Sisimiuni kommunip umiarsualivimmik allilerinera ullumikkut kommunit ingerlatsinerannut killissaliussat iluanni ingerlanneqarpoq aammalu atuisunik akiliuteqartitsisoqartarani. Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik naliliivoq inatsisini atuuttuni akitsuutinik il.il. akiliisitsisinnaanissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Siunnersuummi matumani kommunit umiarsualiviinik nunami sanaartugartaqartunik atuinermut atuisunik akiliuteqartitsisarnissaq tunngavissinneqarpoq. Atuisunik akiliuteqartitsinermi siunnersuummi § 21, imm. 4 malillugu, takuuk imm. 2, kommunit umiarsualiviinik nunami sanaartugartaqartunik ingerlatsinermt aserfallatsaaliuinermtullu aningaasartuutit qaangerneqarsinnaanngillat.

Siunnersuut manna immersugassatut inatsisitut iluseqarpoq taamaalillunilu akigitassat aamma akiusunut tunngaviusussat qanoq aalajangersarneqassanersut aalajangersimasumik naliliineq apeqqaataassalluni. Taamaattumik kommunit umiarsualiviinut atuisunik akiliuteqartitsisarnermik atuutsitsilernermti kommuninut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat missiliorneqarnissaat ajornarpoq. Taamaattoq atuisunik akiliuteqartitsisarneq sunaluunniit kommunip umiarsualiviutaannik nunami sanaartugartaqartunik ingerlatsinermt aserfallatsaaliuinermtullu kommunip aningaasartuutaasa ilanngaaseriikkat oqilisarnissaannut iluaqutaasussaavoq.

Assersuutigalugu kommunip Sisimiuni umiarsualivianik nunami sanaartugartaqartumik atuinermut atuisut akiliuteqartarnissaat atuutsinneqalerpat, Qeqqata Kommunia sanaartukkanik aamma allaffissornikkut suleriaatsinik pisariaqartunik pilersitsisariaqassaaq. Qeqqata Kommunia siunnersuummi § 22, imm. 5 malillugu, takuuk imm. 2, assersuutigalugu Royal Arctic Line A/S-imut umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup atornerqarneranut akiliutissamik akiliisitsisarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsinnaavoq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Naliliisoqarpoq siunnersuut aningaasaqarnikkut sunniuteqassasoq, kisianni inuussutissarsiortunut annertuumik allaffissornikkut sunniuteqassanngitsoq.

Pisortat umiarsualiviutaannik atuinnermut akiliuteqartitsisoqartassasoq aalajangiisoqarpat, atuisut tamatumunnga aningaasartuutissanik ilanngussisariaqassapput. Taamatuttaaq aamma umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut akuersissummik tunniussisoqassappat.

Suliami pissusissamisoortumik umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik atuinnermut akiliuteqarnissamut akiliisitsisalerneq nutaaq sunaluunniit atuisunut aningaasartuuteqarnissamik malitseqartarpoq. Aamma matuma siuliani allassimasutut pisortat umiarsualiviutaannik atuinnermut imaluunniit umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut akuersissummik tunniussinermi atuisut akiliuteqartarnissaat pillugu aalajangiinissamut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat maannakkorpiaq naatsorsorneqarsinnaanngillat. Tamanna inuussutissarsiortunut tunngatillugu aamma taamatuttaaq atuuppoq.

Maannakkut tunngaviusut malillugit naliliisoqarpoq, Nuup umiarsualivianut ingerlatseqatigiiffik ingerlatsinermik isumaginnittusaaq, ingerlatseqatigiiffik isumatusaartumik ingerlatsinermut angusaqarsinnaassappat aammalu ingerlatseqatigiiffiup patajaallisarnissaanut akileraaruteqareernermi annikitsumik sinneqartooruteqassappat, ukiumut kr. 80 mio.-inik (2013-mi akiusut) annertussuseqartunik isertitaqartinneqartariaqassasoq. Isertitassat nunaminertanik attartortitsinermi aamma umiarsuarnik tikittunik aamma usinik suliarinninnermut akiliuteqartitsinermi pissarsiarineqassapput.

Isertitat agguarneqarneranni 73 mio. kr. missaanniittut nunaminertanik attartortitsinermesuussapput, 2,3 mio. kr. missaanniittut umiarsuit tikinneranneersuussallutik kiisalu 4,7 mio. kr. missaanniittut usinik suliarinninnermeersuussallutik. Aningaasartuutit taakkua annertunerpaatigut umiarsuarmit atuisunut akilersinneqartassapput.

Assersuutigalugu Royal Arctic Line A/S-imut tunngatillugu umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik ilanngullugulu Nuummi umiarsualivimmik nutaamik atuinnermut aningaasartuutit assartuussinermut akigititaasut qaffannerinik malitseqassaaq. Royal Arctic Line A/S-ip assartuussinermut akigititai ilanngullugillu umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuinnermut aningaasartuutit agguataarnerat, Kalaallit Nunaannut, Kalaallit Nunaannit aamma Kalaallit Nunaanni usinik imaatigut angallassinermut Inatsisartut peqqussutaat aamma Royal Arctic Line A/S-imut ingerlatsinissamut akuersissut naapertorlugit Naalakkersuisunit akuerineqartassapput.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut aamma inuit peqqissusaannut sunniutaasussat

Naliliisoqarpoq siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu imaluunniit inuit peqqissusaannut sunniuteqassanngitsoq. Siunnersuummi Kalaallit Nunaanni sunniuteqarluarnerusumik

sullissinermik pilersitsinissaq aamma usinik assartuinerup umiarsuarnik anginerusunik nalinginnaanerusunillu aammalu avatangiisinut mingutsitsinngitsunik pisarnissaa tunngavissinneqassaaq.

2013-imi novembarimi Nuup umiarsualivianik allilerinissamut tunngatillugu VVM-imut nassuiaat suliarineqarpoq. VVM-imut nassuiaat sanatitsisoq sinnerlugu Rambøll-imit suliarineqarpoq. VVM-imut nassuiaammi Nuummi umiarsualivimmik nutaamik angallannermut sanaartugartaqartumik sananerup ingerlatsinerullu malitsigisaanik avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuisoqarpoq.

Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiup Nuup umiarsualiviata allilerneqarnissaanut tunngatillugu VVM-imut nassuiaat tusarniaassutigaa. VVM-imut nassuiaat piffissami 19. december 2013 – 20. februar 2014-imi uani www.Naalakkersuisut.gl/høring tamanut saqqumitinneqarpoq.

Nalunaarusiat tekniskiusut allat tusarniaanermut najoqqutassani ilaanngitsut, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup nittartagaani tamanut saqqummersinneqarput uani <http://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/Bolig-Byggeri-og-Infrastruktur/Infrastruktur/Havne-og-lufthavne/Borgermoede-om-havne>

Atortut ilaasa avatangiisinut sunniutaannik nalilersuineq aamma avatangiisinik nakkutilliinermut akiliutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 27. marts 2013-imeersumi § 9, imm. 2, nr. 2 naapertorlugu ulloq 16. januar 2014 Katuami innuttaasunik ataatsimiititsisoqarpoq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Suliap pissusissamisoornerani umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik atuinermut akiliuteqarnissamut akiliisitsisalerneq nutaaq sunaluunniit atuisunut aningaasartuuteqarnissamik malitseqartarpoq. Inuussutissarsiortut umiarsualiveqarfinnik atuisutut pingaaruteqartut atuisut akiliutissaannik akiliisitsinerit annertunerpaartaat nammattussaavaat, aammalu aallaaviatigut naatsorsuutigineqartariaqarpoq aningaasartuutit taamaattut atuisunut il.il. ingerlateqqinneqartassasut. Qanorluunniit pisoqaraluarpat innuttaasut taamaattumik atuinermut nioqqutissat, sanaartornermut atortussat, maskiinat allallu usit umiarsuarmik assartorneqartussat akiisa qaffangaatsiarnissaat misigisussaavaat. Aammattaaq akiusut annertussusaat nunatsinni aalisakkanut nioqqutissiarineqartunut tunngatillugu aamma imaatigut ilaasunik angallassinermut billetsit akiinut, siunissami akiusut aalajangersimasut ilusilersugaanerit apeqqutaatillugu sunniisussaapput.

Matuma siuliani allassimasutut pisortat umiarsualiviutaannik atuinermut akiliuteqartarnissaq pillugu aalajangiinissamut imaluunniit umiarsualiviuileqatigiiffiit namminersortut akuersissummik tunineqarneranni aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik aalajangersimasunik naatsorsuinissaq maannakkorpiaq ajornarpoq. Tamanna aamma taamatuttaaq innuttaasunut tunngatillugu atuuppoq.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuut manna UKA 2013/18 Nuummi umiarsualiviup allilerneqarnissaa siunertaralugu umiarsualiviuileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu aalajangiinermut ataqatigiissinneqartussatut isigineqassaaq.

Kalaallit Nunaanni siunissami sinerissap kitaani umiarsualiviit anginerusut niuerneramik tunngaveqartumik imaani suliaqarnernut sullissisussat killeqarput. Canadami umiarsualivik misissuineramik suliaqartunik sullissisinnaasoq qaninnerpaaq New Foundland-imi St. John-imiippoq Nuummiit 1.800 km-isut (1.000 sømil) ungasissusilimmi. Kalaallit Nunaata kitaani misissuineramik suliaqarnermut atatillugu umiarsualiviit Nuuk aamma Aasiaat atorneqarnerupput, maannamut killiliisuusimalluni umiarsualiviit nunataanni inissaqartitsineq.

Containerinik siammarterinermut tunngatillugu oqaatigineqassaaq Royal Arctic Line A/S-ip umiarsuaq imarpikkoortaatai Nuka Arctica aamma Naja Arctica tamarmik immikkut 700 TEU-inik angissuseqartut ullumikkut Kalaallit Nunaanni taamaallaat umiarsualivinnut 4-inut tulassinnaammata: Narsaq, Nuuk, Sisimiut aamma Aasiaat. Umiarsualiviit sinneri feederinik aamma nunaqarfinnut umiarsuarnik sullinneqarput. Taamaattoq Kalaallit Nunaata kujataa maajip aamma aggustip akornanni piffissami sivisunerusumi sikorsuarnik sunnersimaneqartarpoq. Tamatuma malitsigisaannik umiarsuit imarpikkoortaait Narsamut tulassinnaasannigillat, taamaattumillu nioqqutissat nillartaartumiittussat Nuup umiarsualivianut umiarsuarmut feederersortumut akunnitsinneqartarput, taanna sikusiorsinnaassuseqarnerugami sikukkut ingerlaarluarsinnaanerummat.

Nuummi umiarsualivik umiarsuarnik anginerusunik tiguisinnaanissamut inissaqartitsinerulissaaq, aammalu nuna tamakkerlugu umiarsualivittut pingaarnertut atuutissalluni. Tamanna nuna tamakkerlugu sunniuteqarluarnerusumik sullissinissamut periarfissiisussaavoq, pissutigalugu usit Kalaallit Nunaannukartut umiarsuit anginerusut nalinginnaanerusullu aammalu avatangiisinik mingutsitsinngitsut atorlugit assartorneqarsinnaalissammata. Usit tamatuma kingorna Nuummi umiarsuarnut umiarsualivinnut minnerusunut tulannissamut immikkut sanaajusunut usilersuuteqqinneqarsinnaalissapput.

8. Oqartussaasunut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 27. november 2013 – 6. januar 2014 tusarniaassutigineqarpoq.
Siunnersuut makkununga nassiunneqarpoq:

Kanukoka
Qaasuitsup Kommunia
Kommuneqarfik Sermersooq
KommuneKujalleq
Qeqqata Kommunia
KANUNUPE
Naalackersuisoqarfiit tamarmik
Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Søfartsstyrelsi
KNAPK
Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat
NUSUKA
Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat

Siunnersuut ulloq 2. december 2013 uani www.Naalackersuisut.gl/tusarniaanerit
(tusarniaanermut nittartagaq) tamanut saqqummersinneqarpoq.

Tusarniaanermut piffissaliussap naanerani KANUKOKA-mit, Qaasuitsup Kommunianit, Qeqqata Kommunianit, Kommuneqarfik Sermersuumit, Kommune Kujallermit, Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianit, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermit Naalackersuisoqarfimmit, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaqarnermut Suliffeqaqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmit, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit, Søfartsstyrelsimit, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffianit, Sinerissamut pisortaqaqarfimmit, Kalaallit Nunaanni Politiinit, Martek ApS-imit, Nuuk Transport A/S-imit, Royal Arctic Line A/S-imit tusarniaanermut akissuteqaatit tiguneqarput. Tusarniaanermut akissuteqaatit ataasiakkaat, tusarniaanermut nittartakkami tamanut saqqummersitsinerup malitsigisaanik tiguneqarput.

KANUNUPE-mit, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandimit, KNAPK-mit, SIK-mit, NUSUKA-mit kiisalu Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalackersuisoqarfimmit, Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmit aamma Ineqarnermut Naalackersuisoqarfimmit tusarniaanermut akissuteqaatinik tigusaqartoqanngilaq.

Tusarniaanermut akissuteqaatit teknikkimut imaluunniit oqaatsitigut pissutsinut tunngassuteqartut Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummut nassuiaatitaqartumut matumunnga annertunerusumik oqaaseqaateqarfiginagit ilanngunneqarput.

Tusarniaanermut akissuteqaatit allat matuma kinguliani pingaarnertigut issuarneqarput Naalakkersuisut taakkununnga oqaaseqaataat ilanngunneqarlutik. Oqaasertani immikkoortut issuarneqartut tusarniaanermut akissuteqaatinit issuaanerupput.

KANUKOKA

KANUKOKA isumaqarpoq kommunit aamma umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut umiarsualivinnik sanaartornermik, allilerinermik ingerlatsinermillu suliaqarsinnaanissamut imaluunniit peqataanissamut periarfissaannik siunnersuummi ammaassisoqarmat, taamatullu tassunga tunngatillugu avataaniit aningaasalersuisussanik peqataatitsisinnaanissamut ammaassisoqarmat isumalluarnartoq. KANUKOKA aamma isumaqarpoq umiarsualiviit namminersortunngorsarneqarnerat sinneqartoorteqartumik iluanaaruteqartarnissamut iluaqutaasinnaasoq, kiisalu umiarsualiviup sunniteqarluarnerusumik ingerlalluarnerusumillu, ineriartortitsinissamut periarfissaqarfiusunik atorluaanerunissamik qulakkeerisoq, taamaattoq namminersortunngorsaaneq isumaliutersuutigilluarneqartariaqartoq aammalu piareersarluarneqartariaqartoq.

KANUKOKA aamma isumaqarpoq oqartussaasut eqaatsumik suliarinninnissaq aammalu ingerlatsinissamut akuersissutinik tunniussisarnissaq siunertaralugu, inatsisitigut sinaakkutissat saniatigut, ersarissunik ilitersuutinik aamma akuersissutinut immersuiffissanik suliaqartoqartariaqartoq, taakkunani piumasaaqatit, pisussaaffiit periarfissallu aningaasaliisussanut soqutiginnittunut ersarissumik allassimassallutik.

KANUKOKA-p inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini aningaasaqarnikkut sunniutaasussat aamma kommuninut allaffissornikkut sunniutaasussat pillugit nassuiaatit itisilerneqarnissaat kissaatiginartippaa, ilanngullugu kommunit umiarsualiviinik atuinermut atuisunik akiliuteqartitsisarnermik atuutsitsilernermut tunngatillugu sunniutaasussat.

Akissut

Naliliisoqarpoq umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut amerlasoorsuit pilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngitsoq, taamaalillunilu umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarnerannik allanngortitsinissamut ingerlatsinissamullu akuersissummut atugassarititaasut qitiusut aalajangiisuusullu maleruagassiiviginissaannut akuersissutinut immersugassamik sioqqutsisumik aalajangersaanissaq ajornarluni. Akiusut aamma

akuersissutip sivilissusissaa pillugit atugassarititaasussat aamma pisortat namminersortullu umiarsualiviutaasa imminnut ataqatigiinnerat, ingerlatsinissamut pilersaarummik missingersuutitaqartumik aamma aningaasalersuinissamut neriorsuutitaqartumik aalajangersimasumik nalilersuinissaq apeqqutaassaaq.

Matuma siuliani imm. 3-imi kommuninut aningaasaqarnikkut aamma allaffissiornikkut sunniutaasussat ilanngunneqarput, ilanngullugu kommunit umiarsualiviutaannik atuinermut atuisut akiliutissaannik atuutsitsisoqalissappat.

Qeqqata Kommunia

Qeqqata Kommunia isumaqarpoq umiarsualivinnut inatsimmik Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannuinnaangitsoq aallussiviusumik, taamaalillunilu kommunip § 8 naapertorlugu umiarsualiviutileqatigiiffimmi aktiaatilitutt inissisimasinnaalerneru kiisalu soorunami Sisimiuni kommunip umiarsualiviutaata § 5, imm. 2 aqqutigalugu pineqartunut ilaalerneru neriulluarnartuusooq.

Kisianni Qeqqata Kommunia isumaqarpoq inatsimmiittut arlallit tulluannigitsut aammalu inatsimmut nassuiaatit arlalitsigut pitsanngorsarneqarsinnaasut.

1. *Inuussutissarsiortut aamma kommunit umiarsualivinni aningaasaliisuusinnaaneri Namminersorlutik Oqartussanit tulluannigitsumik akuliunnikkut mattunneqarput, tamannalu assersuutigalugu aluminiuliorfissamut suliassap aamma Maniitsup illoqarfiata ataatsimoortumik umiarsualiveqalersinnaanerannut eqquissaaq:

  - a. *§ 11 malillugu aallaaviatigut ukiut 40-it qaangiunneranni Namminersorlutik Oqartussanut utertitsisinnaatitaaneq atuuppoq. Utertitsisinnaatitaanermut maleruagassap namminersortut kommunillu ungasissumut aningaasaliinissaat killilersortussaavaa, aammalu umiarsualivinnut aningaasaliinerit amerlanertigut ungasissumut aningaasaliinerusarput. Tamatuma saniatigut ersarinngilaq utertitsinissamut pisussaaffeqarnermut maleruagassat suut Sisimiuni kommunip umiarsualiviutaanut atuutissanersut.**

Qeqqata Kommuniata paasinninnera malillugu § 11 iluaqutaasumik peerneqarsinnaavoq.

- b. *§ 16, imm. 3 malillugu Naalackersuisut umiarsualivinnut tamanut akiusunik aamma akinut tunngaviusunik akuersissuteqartartussaapput.*

Qeqqata Kommuniata paasinninnera malillugu § 16, imm. 3 iluaqutaasumik peerneqavissinnaavoq.

2. *Nassuiaatini nalinginnaasuni Nuummi umiarsualivik nutaaq salliutinneqarpoq.*
  - a. *Nassuiaat manna ”Naliliisoqarpoq maannakkorpiag aatsaat Nuummi umiarsualivik allilerneqarneranut atatillugu umiarsualiviutileqatigiiffiit*

namminersortumik aaqqissuussaasut pilersinneqarnissaat tunngavissaqalissasoq. Aammattaaq siunnersuummut sinaakktissat iluanni Qeqqata Kommunianut kommunip ingerlataanik Sisimiut illoqarfianni umiarsualivimmik alliliinissamut ingerlatsiinnarnissamik akuersissummik tunniussinissamut tunngavissaqassaaq” tulluannqilaq pissutsit pingasut makkua pissutaallutik

- i. Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualivinnut nassuiaataata Sisimiuni umiarsualiviup allineqarnissaa pisariaqartoq ukiorpassuarni takutissimavaa
- ii. Aningaasanut inatsisini pingaartumik Nuummi aamma Sisimiuni umiarsualiviit Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviit pioreersut aallarniutissatut akiliutigalugit aaqqissuunneqarsinnaassasut siunnerfigineqarsimavoq
- iii. Assartuussinermut isumalioqatigiissitami siulittaasoq isumaqarpoq Nuummit aamma Sisimiuni umiarsualivinnik nutaanik sananissaq inuiaqatigiit aningaasaqarneranni imminut akilersinnaasoq
- iv. Naalakkersuisut aamma Qeqqata Kommuniata akornanni politikikkut oqaloqatigiinnerni Sisimiut Umiarsualiviat tamaat ilaatillugu umiarsualiviutileqatigiiffimmik ataatsimoorussamik siunnerfeqarsimapput.

Qeqqata Kommunian isumaqarpoq aamma Sisimiut Umiarsualiviat

umiarsualiviutileqatigiiffimmi namminersortumik aaqqissuussami

aaqqissuunneqartariaqaraluartoq. Tamanna nassuiaatini allassimasariaqaraluartoq.

- b. Nassuiaatit makkua ”Maannakkut tunngaviusut malillugit naliliisoqarpoq, Nuup umiarsualivianut ingerlatseqatigiiffik ingerlatsinermik isumaginnittusaaq, ingerlatseqatigiiffik isumatusaartumik ingerlatsinermut angusaqarsinnaassappat aammalu ingerlatseqatigiiffiup patajaallisarnissaanut akileraaruteqareernermit annikitsumik sinneqartooruteqassappat, ukiumut kr. 80 mio.-inik (2013-mi akiusut) annertussuseqartunik isertitaqartinneqartariaqassasoq. Isertitassat nunaminertanik attartortitsinermi aamma umiarsuarnik tikittunik aamma usinik suliarinninnermut akiliuteqartitsinermi pissarsiarineqassapput. Isertitat agguarneqarneranni 73 mio. kr. missaanniittut nunaminertanik attartortitsinermesussapput, 2,3 mio. kr. missaanniittut umiarsuit tikinneranneersuussallutik kiisalu 4,7 mio. kr. missaanniittut usinik suliarinninnermeersuussallutik. Aningaasartuutit taakkua annertunerpaatigut umiarsuarni atuisunut akilersinneqartassapput.” aalajangiisussat suliasamut isumaliutersuuteqartilertariaqaraluarpai.

Qeqqata Kommunian isumaqarpoq Nuummi umiarsualivimmik nutaamik pilersaarutaasut

nunatsinnit tamanit aningaasalersorneqartussat taamaatinneqartariaqartut, aammalu Nuup

Umiarsualivianik allilerineq Nuummi atuisunit akilernerqarsinnaasoq

pilersaaruserneqartariaqaraluartoq. Tamanna nassuiaatini allassimasariaqaraluarpoq.

Akissut

Siunnersuummi § 11, imm. 1 iluarsineqarpoq taamaalilluni Naalakkersuisut pisuni immikkut ittuni aammalu Inatsisartuni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissuteqarfigineqartumik, piffissamut ukiut 60-it tikillugit akuersissummik piffissamut killiligaasumik akuersissuteqarsinnaallutik.

Kommunit umiarsualivii nunami sanaartugartaqartut pioreersut, kommunip ingerlataanik ingerlatsiinnarnissamut akuersissummik tunniussivigineqartut, utertitsinissamut pisussaaffeqarneq pillugu atugassarititaasunik piumasaaqateqarfigineqassanngillat. Kommunip umiarsualiviutaa nunami sanaartugartaqartoq kommunip ingerlataanik ingerlanneqartoq allannguuteqarani ataatsimoortumik tamanut attaveqarnermi ilaasinnaassaaq. Siunnersuummi § 11-imut nassuiaatit immikkoortumi tassani erseqqissarneqarput.

Qeqqata Kommunian kommunip ataani kommunip umiarsualiviutaanik allilerinermik pioreersumik ingerlatsiinnarsinnaavoq, takuuk siunnersuummi § 5, imm. 2, imaluunniit taanna umiarsualivituileqatigiiffimmumt namminersortumut aallarniutissatut akiliutigisinnaallugu, takuuk siunnersuummi § 8. Naalakkersuisut isumaqarput annertunerusumik kommunit aktiaatileqatigiiffiinumt umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornermik ingerlatsinermillu suliaqartussanik ammaassisoqassanngitsoq. Tassunga tunngatillugu siunnersuummi § 5, imm. 2-imut aamma § 8-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Inatsisartut UKA 2013/18-imi ”Nuummi umiarsualivittaassap sanaartorneqarnissaanut ingerlanneqarnissaanillu siunertaqartumik aktiaateqarluni ingerlatsivimmik pilersitsisoqarnissaanik kingusinnerpaamillu UPA2014-imi ingerlatsiviup umiarsualiviullu pissutsinut nalimmassarneqarnissaa pillugit Naalakkersuisut 2013-imi suliakkerneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.” suliaat. Inatsisartut Sanaartornermut Ataatsimiititaliaat siunnersuummut ulloq 23. november 2013 isumaliutissiissuteqarpoq.

Inatsisartut Sanaartornermut Ataatsimiititaliaat isumaqatigiilluni siunnersuutit akuerineqarnissaa inassutigaat. Inatsisartut ulloq 27. november 2013 aalajangiiffigisassatut siunnersuut akueraat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit suliarineqarneranut aammalu Inatsisartuni akuerineqarneranut ilaatillugu apeqqutit arlalippassuit Qeqqata Kommunianeersut suliarineqarput. Tamanna pillugu Sanaartornermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa 23. november 2013-imeersoq ilanngussartaqartoq ilanngullugillu ilanngussaq 5, ilanngussaq 11 aamma 12 innersuussutigineqarput.

Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani 17.4-imi Suliassanik misissueqqissaarneq pillugu immikkoortup ataani Sisimiuni umiarsualivik pillugu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni imminut akilersinnaassutsimut misissueqqissaarnertaqanngitsumi allassimavoq:

”Kapitali 12-imi takuneqarsinnaasutut, piffissamut isumalluutitigullu killiliussat iluanni Sisimiuni umiarsualiviup allineqarsinnaaneranut naliliinissamut tunngavissat, 2010-mi novembarimi Isumalioqatigiissitamut saqqummiunneqartut Isumalioqatigiissitap uppernarsinnaasimannilai. Kisiannili takussutissat arlallit tunngavigalugit Sisimiuni umiarsualiviup allineqarnissaa inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu imminut akilersinnaassasoq ilimagineqarpoq, pingaartumik suliassap aalisariutinut/suliffissuarmut talittarfiup allineqarnissaanut tunngasortaani. Tamatuma kingunerisaanik Isumalioqatigiissitaq inassuteqarpoq, suleqatigiissitamik suliniuteqapallattussamik, Sisimiuni umiarsualiviup allineqarnissaata siunnersuutigineqartup inuiaqatigiit aningaasaqarneranni imminut akilersinnaassusissaanik misissuinermik, Isumalioqatigiissitap Nuummi umiarsualiviup containerersorfiusussap nutaap sananeqarsinnaaneranut atatillugu misissuinermini malitaasa assinginik malitaqarluni suliaqartussamik pilersitsisoqassasoq.”

Qeqqata Kommunia nammineerluni Sisimiuni umiarsualivimmik allilerinermik suliaqarpoq. Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni imminut akilersinnaassutsimut misissueqqissaarnernik, Sisimiuni umiarsualiviup allilerneqaqqinnissaanut tunngavissaqarnerasoq nalilersuinnaalersitsisunik suliaqartoqanngilaq, tassanilu ilaapput umiarsualiveqarfinnut allanut sanilliullugu pingaarnersiuneq.

Kommuneqarfik Sermersooq (tigulaakkat)

” . . . .

Siunnersuut malillugu ”kommunip umiarsualiviutai pioreersut kommunip ataani ingerlatsiinnarnissamut akuersissummik tunineqarsinnaapput. Kommuneqarfik Sermersuup oqaatigissavaa ullumikkut suut Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiveqarfinni pioreersuni pigineraat ersarissumik immikkoortitsinermik takussutissaqanngimmat.

Kommunip eqqumaffigaa umiarsualivinni ersarissanissamut suliaqarneq ingerlammat. Taamaalluni kommuni Nuummit containerersorluni umiarsualivimmut tunngatillugu apeqqummi tassani akuutinneqarpoq. Taamaattoq Kommuneqarfik Sermersuumi umiarsualiveqarfinni allani tamaginni paasinarsitsiniartoqartussaavoq. Pissutsit taakkua siunnersuummi periarfissaasinnaasunik aalajangersimanerusumik nalilersuinissaq

ajornakusoortippaat. Paasinarsisitsiniaanerup taassuma ingerlaqqinnerani suliap ingerlanerata eqaannerunissaa kommunip neriutigaa, minnerunngitsumillu kommunit umiarsualiviisa pioreersut matuma siuliani taaneqartut ingerlanneqaannarnissaannut akuersissummik tunniussinerusinnaasumut atatillugu.

.....

Umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut Kalaallit Nunaanni attaveqarnermut pingaaruteqarluinnarput. Sanaartukkat taakkua aserfallatsaaliorneqarnissaat sunniuteqarluartumillu ingerlanneqarnissaat taamaattumik inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut inooqataanikkullu ineriartortitsinermut annertuumik pingaaruteqarpoq. taamaattumik pingaaruteqarpoq umiarsualiveqarfiit tunineqannginnissaat, qularnaveeqqusiullugit assigisaannilluunniit atorineqannginnissaat, kisianni umiarsualiviit niuernermik tunngaveqartumik ingerlanneqarnerannut soqutiginninneq isertitassat ingerlatsinermik pissarsiassaasinnaasut aqutigalugit pissarsiarineqarsinnaapput. Kommuneqarfik Sermersooq isiginninnermut tassunga isumaqataavoq.

Tassunga atatillugu pingaaruteqartut tassaapput inatsisissatut siunnersuummi umiarsualiviit atorineqarnerannut akiliummik akiliisitsisinnaanermut periarfissat pillugit aalajangersakkat. Umiarsualiviit inissisimaffippiaat Kalaallit Nunaanni attaveqarnermut pingaaruteqartut, umiarsualiviit sunniuteqarluartumik ingerlanneqarnissaasa aserfallatsaaliorneqarnissaasalu, aammalu atuisut aningaasaqarneq pissutigalugu umiarsualiveqarfinnik atuinissamik akornuserneqannginnissaasa pingaaruteqarnerat erseqqissarpaat. Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiisuulluinnartumik pingaartippaa akiusut taakkunungalu tunngaviusussat piviusunngortinneqarneranni oqimaaqatigiisitsinissaq eqqortoq nassaarineqassasoq.

Pissutsini arlalinni umiarsualiviit najukkani sumiiffinni pingaaruteqarnerat aammalu umiarsualiviutileqatigiiffiit niuernikkut atugassarititaasut tunngavigalugit aammalu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu umiarsualiviisa naligiimmik unammilleqatigiinnerup eqqarsaatigineqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi taaneqartarpoq.

Kommuneqarfik Sermersooq isiginninnermut tassunga isumaqataavoq aammalu pisuni aalajangersimasuni akiusussanut tunngaviusussanik atuutsitsilernissaq aalajangiisuulluinnartussaasoq erseqqissarlugu. Kommuneqarfik Sermersuup siusinnerusukkut umiarsualivinnut siunnersuisooqatigeeqalernissamut periarfissaq oqaatigaa. Siunnersuisooqatigiit taamaattut aamma tassunga atatillugu tamatigoortumik immersuinissamut aammalu najukkani inuussutissarsiortuni inissisimatitsinissamik qulakkeerisuusinnaapput.

Inuussutissarsiornermi isigalugu Kommuneqarfik Sermersuup pissutsit pingaarnert marluk eqqumaffigeqqussavai. Ilaatigut umiarsualivinnik namminersortunngorsaasinnaanerup inuussutissarsiortunik pioreersunik kalluarneqartunillu akimmisaartitsinninnissaa, kisiannili tassani neriulluarnartumik sunniuteqarnerata, immaqalu pikkorinnerulersitsinerup aammalu oqaloqatigiinnermut peqataatitsinerup misigineqarnissaat pingaaruteqartorujussuuvoq. Ilaatigullu suliaqartoq/suliaqartut umiarsualivimmik namminersortunngorsaanerup atugassarititaasut tunngavigalugit ingerlatsinissamut kissaateqartut, politikikkut sunniinissamit naleqquttumik immikkoortinneqartumik taamaaliornissamut periarfissaqarnissaat qitiulluinnarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuup tassunga atatillugu inassutiginnilaa oqartussaasut nakkutiginninnermut pineqaatissiisarnermullu periaasii tamarmik peerneqassasut, kisianni uagut pisortat tungaanniit eqqumaffigissagippit, namminersortunngorsaaniisaaq taannalu aqqutigalugu iluaqutissartaasut kissaatigineqarpata, suliffeqarfiup – niuernermit atugassarititaasut pineqartut tunngavigalugit – suliaqarnermik ingerlataqartinnissaa piareersimaffigineqartariaqarmat.

.....

Nassuiarneqartutut umiarsualivinnik sanaartorneq, allilerineq ingerlatsinerlu Kalaallit Nunaanni attaveqarnermut atatillugu qitiulluinnarpoq pingaaruteqarlunilu, taamaattumik Kommuneqarfik Sermersooq aamma isumaqarpoq namminersortunngorsaaneq sukumiisumik piareersarneqartariaqartoq aammalu aningaasaliisuusinnaasut aningaasaqarneq periusissallu eqqarsaatigalugit nalilersorneqartassasut. Tassani pineqarput umiarsualiviup sunniuteqarluartumik aammalu aningaasaqarnikkut isumannaatsumik ingerlanneqarnissaannut piginnaaneqarnerisa, kiisalu suliassaqarfimmu immikkut misilittagaqarneri, immaqalu sunniuteqatigiissitsinnaaneq, iluanaaruteqarnissamut periusissaasa, niuernermit suleqateqarnerisa, aamma akerleriittunik soqutigisaqarnerisa sukumiisumik nalilersoqqissaarneqarnissai – eqqarsaatigisassat taakkua allallu inatsimmi § 9-imi nalilersuinerup tunngaviusussatut taaneqartunut atatillugu ilaatinneqartariaqarput.

Oqartussaasut eqaatsumik suliarinnittarnissaat immaqalu ingerlatsinissamut akuersisummik tunniussinissaa siunertaralugu kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq inatsisitigut sinaakkutissat saniatigut erseqqissunik ilitersuutinik aamma akuersisummumt immersugassamik suliaqartoqarpat naleqqutissasoq, tassani piumasaaqatit, pisussaaffiit naligiinnigissutsillu aningaasaliinissamut soqutigisaqartunut erseqqissumik allassimassallutik. Aammattaaq Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq neqeroortitsinernik annertunerusunik piareersaanermi, namminersortunngorsaanerup piareersaataasumik misissuinerit ingerlanneqarpata naleqqutissasoq.

Piareersaataasumik misissuineq taamaattoq aalajangersimanerusumik oqaloqatigiinnissamut aallaaveqarluarnerunissamut iluaqutaasinnaapput aammalu aalajangiisartut paasisimasaqarnermik tunngaveqartumik tunngavississinnaallugit.

Namminersortunngorsaanerit piareersaataasumik misissuinerit/nalilersueqqissaarnerit nunani tamalaani pisortanit namminersortunut piginnittuunerup aaqqissuussaananut ikaarsaarnermut atatillugu ilisimaneqarput aammalu ilaatigut suliasaq/suliffeqarfik kiisalu niuerfik atuuttoq immaqalu aamma sanaartukkanik pigisanik ingerlatsinermut immikkoortitsinissaq nassuiarneqartariaqarput. Aammattaaq misissuineri tassani namminersortunngorsaanerit suliap ingerlanissaanut nassuiaat saqqummiunneqarsinnaavoq, ilanngullugu nalilersuinerit tunngavissussat kiisalu taakkua pingaaruteqarnerat aammalu namminersortunngorsaanerup ilusai pilerinaateqartut nalilersorneqarlutik.

Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq umiarsualivinnik namminersortunngorsaaneq eqqortumik ingerlatsivigineqaruni, sinneqartoorfiusumik iluanaaruteqarnissamut iluaqutaasinnaasoq, kiisalu umiarsualiviup sunniteqarluarnerusumik ingerlalluatumillu ineriartortitsinissamut periarfissanik aalajangersimasunik atorluanaanissaq qulakkeerneqassalluni.

Taamaattoq Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq namminersortunngorsaaneq isumaliutigeqqissaarneqartariaqartoq sukumiisumillu piareersarneqartariaqarluni.”

Akissut

Kommuneqarfik Sermersuumi kommuni umiarsualivii pioreersut siunnersuummi § 5, imm. 2 naapertorlugu kommunip ataani ingerlanneqaannarnissaannut akuersissummik tunineqassapput. Kommunip umiarsualiveqarfianik atuinermut akiliuteqartitsisoqassanersoq pillugu kommunip aalajangiinissaa apeqqutaavoq. Taamaattoqassappat Naalakkersuisut akiusussanik aamma akinut tunngavissussanik aammalu kommunip oqaloqatigereernerani aalajangersaassapput.

Kommunit siunnersuut malillugu umiarsualiviutileqatigiiffimmi atugassarititaasut erseqqinnerusut tunngavigalugit peqataasinnaapput. Umiarsualiviutileqatigiiffimmi peqataanermi kommuni sioqqutsisumik misissuinerit misissueqqissaarnernullu peqataanissamut pissutissaqalissaaq periarfissaqalissallunilu.

Umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarneranik allannguinissamik ingerlatsinissamillu akuersissuteqarnissamut piumasaqaataavoq, usinik, inunnik imaluunniit aalisakkanik

tulaassuineramik sullissinissamik imaluunniit allatut umiarsualivimmut tunngasumik ingerlataqarnissamik uppersaatitalimmik pisariaqartitsisoqartoq. Umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarneranik allannguinnissamik ingerlatsinissamillu akuersissuteqarnissamut aamma piunasaqaataavoq, uppersaatitalimmik niuernermit tunngavissaqartoq, ingerlatsinissamut pilersaarummik missingersuutitaqartumik minnerunngitsumillu aningaasalersuinissamut neriorsuutitaqartumik peqartoq.

Taamaalilluni siunnersuut malillugu umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarneranik allannguinnissamik ingerlatsinissamillu akuersissummik qinnuteqaammut maannakkorpiaq najoqqutassanik suliarilluakkanik peqareerpoq. Qinnuteqartoq umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartumik ingerlatsinissaasutut isigineqarsinnaanersoq qinnuteqaatip suliarineqarnerani ilaatinneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni ataatsimoortumik attaveqarnermut pingaarnertigut mianerinninnissaq aammalu imaatigut silaannakkullu assartuussinnermut ataqatigiissitsinissaq Naalakkersuisut qinnuteqaammik suliarinninneranni ilaatinneqassaaq. Tamanna siunnersuummi § 10-imut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq.

Naliliisoqarpoq umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut amerlasoorsuit pilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngitsoq, taamaalillunilu umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarnerannik allanngortitsinissamut ingerlatsinissamullu akuersissummut atugassarititaasut qitiusut aalajangiisuusullu maleruagassiiviginissaannut akuersissutitut immersugassamik sioqqutsisumik aalajangersaanissaq ajornarluni. Akiusut aamma akuersissutip sivilissusissaa pillugit atugassarititaasussat aamma pisortat namminersortullu umiarsualiviutaasa imminnut ataqatigiinnerat, ingerlatsinissamut pilersaarummik missingersuutitaqartumik aamma aningaasalersuinissamut neriorsuutitaqartumik aalajangersimasumik nalilersuinissaq apeqquataassaaq.

Akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut siunnersuummi § 16 aammalu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu umiarsualiviutaannut siunnersuummi § 21 tunngavigalugit aalajangersarneqassapput. Umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffiup niuernermit tunngaveqartumik suliaqarnissaa aammalu avataaneersunik aningaasalersorneqarnissaa atuutissaaq. Namminersorlutik Oqartussat kommunillu umiarsualiviutaannut tunngatillugu akiusut ilaatigut eqqarsaatigissat imminnut akkerliittut arlalippassuit oqimaaqatigiissaarneqarnerat tunngavigalugu aalajangersarneqassapput.

Naliliisoqarpoq nalinginnaasumik aammalu umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut tamanut atuuttumik avataaneersunik siunnersuisartussanik pilersitsinissamut pissutissaqanngitsoq. Tassani oqaatigineqassaaq, Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualiveqarfiutaannik sanaartorneq, aserfallatsaaliineq, ingerlatsineq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 29. oktober 1999-imeersumi tamatumunnga maleruagassiisoqarsimanngimmat.

Ingerlatseqatigiiffinnut inatsisit naapertorlugit siulersuisut ataatsimeersuarnermik qullersaqartut ingerlatseqatigiiffiup aqunneqarneranut akisussaasuupput. Naliliisoqarpoq ingerlatseqatigiiffinnut inatsisitigut akisussaasuunermik aalajangiisinnaatitaanermillu agguaanermut akuliuttoqarsinnaanngitsoq taamaaliortoqassanngitsorlu.

Umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarneranik allannguinnissamik ingerlatsinissamillu akuersissummik qinnuteqaammik suliarinninnermut imaluunniit akiusussanik aamma akinut tunngaviusussanik aalajangersaanermut ilaatillugu najukkami ilisimasanik ilaatitsinissaq, sulisitsisut peqatigiiffiinik allanillu soqutigisaqatigiiffinnik, kommunimi oqartussaasunik aammalu suliffeqarfinnik kalluarneqartussanik tusarniaanerit aqutugalugit pisinnaassaaq.

Nummi umiarsualiviup nutaap inaarsarneqarneranut atatillugu Naalakkersuisut SIKUKI Nuuk Harbour A/S-imi siulersuisunut kaammattuutigissavaa, umiarsualivinnik atuisunit immersuissutaasut isummersuutillu qanoq iliornikkut umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup ingerlanneqarnissaata aqqissuunneqarnissaa pillugu aalajangiinermut ilaatillugu siulersuisunut ingerlanneqarsinnaassanersut isumaliutersuutigissagaat.

Qaasuitsup Kommunia

Kapitali 2-ip ataani ilanngunneqassaaq umiarsualiveqarfimmik piginnittoq umiarsualiviup sumiiffiani pisariaqartillugu sikoqanngitsinissamik pissusaaffeqartoq. Tamatumunnga tunngaviusoq inuiaqatigiit aningaasaqarneranni pissutsinut tunngassuteqarpoq. Umiarsualiviup sumiiffiata pisariaqartillugu sikoqanngitsinneratigut inuiaqatigiinni annertunerusumik aningaasaqarnermik ingerlaartitsisoqassaaq, pissutigalugu atuisut umiarsualiveqarfimmik ingerlaavartumik atuineranni isertitaqarnissamut periarfissaqarnerussammata, tamatumalu malitsigisaanik isertitaqarnissamut periarfissaqarnerulissaaq nuna tamakkerlugu aammalu kommunini akileraarutitigut isertitassat qaffassallutik.

Kapitali 6-imi, § 23-imi ilanngunneqassaaq Naalakkersuisut nunami imaanilu eqqaaniittumi umiarsualiviup sumiiffianut immersugassamik inatsisiliortut, aammalu aalajangersakkat sinaakkutissat taakkua iluanni kommunalbestyrelsimi suliarineqassapput,

ingerlanneqassallutik nakkutigineqassallutillu. Assersuutigalugu illoqarfinni imaluunniit umiarsualivinni tamaginni najukkami siunnersuisoqatigiittut iluseqartumik.

Qaasuitsup Kommunia umiarsuit usilersorneqareerneranni qimataannit/uuliakoornerrannik avatangiisinut mingutsitsinermik misilittagaqarpoq. Tamanna pissutigalugu Qaasuitsup Kommuniata aalajangersakkamik atuisut qimataannik nakkutiginninnerup sukannernerulernissaanut tunngasunik ilanngussinissaq piumasaraa.

Akissut

Siunnersuummi kapitali 2-imut killissaliussat iluanni umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamik, allilerinissamik, allanngortiterinissamik, atorneqarnerata allannguuteqartinnissaanut ingerlatsinissamillu umiarsualiviutileqatigiiffimmut akuersissummik tunniussinissamut, atuisut akiliuteqarnissaat aammalu niuernermik tunngaveqartumik ingerlatsinissaq tunngavissarititaavoq. Umiarsualiveqarfimmut atasumik sikusiuteqarnissamut tunngavissaqarnerasoq nalinginnaasumik ingerlatsinikkut nalilersuinissaq apeqqaassaaq. Umiarsualiviutileqatigiiffiup aamma assersuutigalugu Royal Arctic Line A/S-ip imaluunniit aalisakkerivimmi piginnittut akornanni sikunik aserorterisarnissaq aammalu aningaasartuutit tassunga atasut akilerneqartarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq.

Naalackersuisut umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarnerata allannguuteqartinnissaanut ingerlatsinissamullu akuersissummik tunniussisartussaapput. Taamatuttaaq atugassarititaasut malinneqarnissaannik peqqusissuteqarnissamut imaluunniit akuersissutip allannguuteqartinnissaanut atorunnaarsinneqarnissaanullu imaluunniit akuersissutip utertinneqarnissaanut tunngavissaqarsinnaassanersoq Naalackersuisut naliliisartussaapput. Tamanna tunngavigalugu Naalackersuisut naliliipput illoqarfinni imaluunniit umiarsualivinni tamaginni najukkami siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissamut pissutissaqanngitsoq imaluunniit pisariaqartitsisoqanngitsoq.

Kommunalbestyrelsi nunami avatangiisinut suliassaqarfimmi nakkutilliinermut oqartussasuvoq, takuuk tamanna pillugu avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-imeersumi § 9, aammalu avatangiisinut inatsisip malinneqarneranut nakkutilliisuulluni. Sakkutuut Aalisarnermut nakkutilliisui aamma politiit 3 sømil tikillugu imaanut tunngatillugu nakkutilliinermut oqartussaasuupput, takuuk tamanna pillugu imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. november 1994-imeersumi (kingusinnerusukkat allannguuteqartoq) § 36. Naalackersuisut naliliipput nunami imaanilu nakkutiginninnermut maleruagassat sukannernerulersinneqassappata tamanna pillugu inatsimmi tamanna pisariaqartoq.

Sukannerulersitsisoqassappat tamanna umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani pissanngilaq.

Kommune Kujalleq

Umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut Kalaallit Nunaanni attaveqarnermut aamma Kommune Kujallermi ineriartornermut aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarput. Umiarsualiviit pillugit inatsisissatut siunnersuummi usinik tiguisarnermut umiarsuarmillu aallarussisarnermut, aalisakkerinermik inuussutissarsiuqartunik sullissinermut kiisalu imaatigit ilaasunik angallassinermik sullissinermut, ilanngullugu umiarsuarmik sinersortaammik takornariartitsisarneq, tunngatillugu umiarsualiveqarfuit pingaarnertut siunertaat tunngavissinneqassaaq.

Umiarsualiviit pillugit inatsisissatut siunnersuummi nutaami siunertaasoq tassaavoq, umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut kommunillu umiarsualivinnik sanaartornermi, allilerinermi ingerlatsinermilu suliaqarsinnaanissamut imaluunniit peqataasinnaanissamut periarfissinneqarnissaat maleruagassiivigineqarnissaallu.

Kommunit aamma umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut umiarsualivinnik sanaartornermi, allilerinermi ingerlatsinermilu suliaqarsinnaanissaannut imaluunniit peqataasinnaanissaannut periarfissanik inatsisissatut siunnersuut ammaassimmat Kommune Kujalleq tapersiinnaavoq. Aammattaaq kommuni siunnersuummi tassunga tunngatillugu avataaniit aningaasalersuisussanik peqataatitsinissamut periarfissiineranut isumaqataavoq.

Inatsisissatut siunnersuummut atatillugu aatsitassarsiornermi umiarsuarnut umiarsualivinnik nutaanik Kalaallit Nunaanni sumiiffinni arlalinni, ilanngullugu Kommune Kujalleq, pilersaarusiorneqartunik isumaliutersuutinik ilaatitsisoqarnerneq takuneqarsinnaanngilaq, tassami § 2 nr. 2-imi taakkua ilaatinneqanngillat, taamatuttaaq silap pissusaata allannguuteqarnerata malitsigisaanik umiarsuit aqutissaannut nutaanut periarfissat aammalu umiarsualiviit allaanerusut tamatuma periarfissaqartilgassai eqqaaneqanngillat. Kommune Kujallermit kaammattuutigineqassaaq inatsisissatut siunnersuut unammilligassanut taakkununga nutaanut isummersorfiussasoq.

Umiarsualivit aserfallatsaaliorneqarnerat sunniuteqarluartumillu ingerlanneqarnerat inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut inooqataanikkullu ineriartortinneqarnerannut annertuumik pingaaruteqarpoq. Tassunga atatillugu umiarsualiviit atornerarannut akiliisitsisalernissamut periarfissaqarnerulernissaq pillugu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat pingaaruteqarput. Kommune Kujalliup aamma isummersorneq taanna isumaqatigaa; kisianni erseqqissarusullugu taamatut atuisunik akiliuteqartitsisarnissap inuussutissarsiortunut umiarsualivimmik atuisussanut sunniuteqarnerluttussaaajunnaarlugu naleqqussarneqarnissaa pingaaruteqartoq.

Siunnersuummi erseqqissarneqarpoq umiarsualivinnik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunik sanaartorneq, aserfallatsaaliuineq ingerlatsinerlu Namminersorlutik

Oqartussat akisussaaffigigaat, aammalu aningaasalersuineq Aningaasanut inatsimmit aningaasalersorneqartoq. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allassimavoq "umiarsualiviit aserfallatsaaliorneqarnissaannut aserfallatsaaliuinermit kinguaattoorutit kr. 84 millioner koruunit missaanniittut missiliorneqartut" tamannalu ukiuni aggersuni annertusiartussasoq naatsorsuutigineqartoq. Aammattaaq Kommune Kujallermi misilittagarineqarpoq aningaasanut inatsisini kingullerni umiarsualiviit allilernerneqarnissaannut pitsanngorsarneqarnissaannullu naammattunik aningaasaliisoqartanngitsoq. Taamaattumik Kommune Kujalliup kaammattuutigissavaa umiarsualiviit pillugit inatsimmi nutaami umiarsualiveqarnermut suliasaqarfimmi aserfallatsaaliuinissamut, allilerinissamut nutarterinissamullu suliniutinut pisariaqartunut aningaasalersuinissaq malitseqartinneqassasoq.

Akissut

Umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut, aatsitassanut tunngatillugu misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piiaanissamullu ilaatillugu sanaartorneqartussanut akuersissut, ingerlatassanut taakkununga tunngatillugu oqartussaasut suliarinninnerannut ilaatillugu Naalackersuisunit tunniunneqartarpoq. Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut manna taamaattumik umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut taamaattunut tunngassuteqanngilaq. Taamaattumik unammilligassanut nutaanut taakkununga isummersornissaq siunnersuutip avataaniippoq.

Inatsisartut inatsisaanni matumani sinaakkutissat iluanni aamma umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut sullualukkut umiarsuit aqqutaannik nutaanik sullissinissamut ilaasinnaasunik sanaartornissamut ingerlatsinissamullu akuersissummik tunniussisoqarsinnaassaaq.

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik nunami sanaartugartaqartunik aserfallatsaaliuinissamut aningaasassat ukiumoortumik aningaasanut inatsisini aningaasaliissutigineqartarput. Aningaasanik atorneqarsinnaasunik Inatsisartut pingaarnersuiunerat Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani maleruagassiivigineqarsinnaanngilaq maleruagassiivigineqartussaanilu imaluunniit annertussusilerniarneqarsinnaanani. Namminersorlutik Oqartussat isertitaat umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuinermesut, isertitat allat assigalugit Inatsisartut ukiumoortumik aningaasanut inatsisaanni ataatsimoortumik pingaarnersuiunermit ilaasussaapput.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia

Umiarsualiviit namminersortut sumiiffimmut/inuiaqatigiinnut tunngaviusumik sinaakkutaasunik sunniisussamik, suliassaqarfimmut pineqartumut kisermaassilluinnaalissasut ilimanaateqartorujussuuvoq. Taamaattumik inatsimmi akiusunik aalajangersaanermut tunngatillugu tunngaviusumik sinnaakkutissat qulakkeerneqartariaqarput. Assersuutigalugu erniortitsineq qanoq annertutigissava? 5 pct., 10 pct. imaluunniit 25 pct.?

Tamatuma saniatigut kisermaassinermi aningaasartuutit annertussusaannut tunngatillugu ersaritsitsinissaq qulakkeerneqartariaqarpoq, taamaalilluni sanilliussilluni nalilersuisarnernut periaatsit aningaasartuutit annertussusaanni mianersortumik ineriartortitsinissamik qulakkeerisussat, unammillerteqannginnermut illuatungiliisumik aaqqissuunneqartariaqarlutik.

Suliffeqarfiit namminersortut umiarsualivinnik ingerlatsitinneranni inuiaqatigiit iluanaarutissaasa annertunerpaamiitinnissaat qulakkeerniarlugu, pissutsit taakkua tunngaviusut aalajangersimasut nalunaarummi itisiliivigineqarsinnaasut atorlugit aalajangersimanerusumik maleruagassiivigineqartariaqarput.

Naalakkersuisut qinnuteqartullu akornanni akiusunut tunngaviusussat pillugit ingerlaavartumik isumaqatiginninniarnert, inatsimmi siunnerfigineqartut tunngaviusussanik aalajangersimanerusunik sukumiinerusunillu aalajangersaanertaqanngitsut, illuatungeriinnut tamaginnut ersarlutsitsissapput. Tamatuma saniatigut ingerlaavartumik isumaqatiginninniarnert, inatsimmi aningaasartuutit ineriartornissaannut ersaritsitsinissamik qulakkeerisoqarnissaanut aammalu akiusunik aalajangersaanermut maleruagassiinissamut erseqqinnerusunik innersuussinnermut sanilliullugu inuiaqatigiinni akiusut qaffasinnerulernerannik malitseqassasut ilimanaateqarlunnarpoq.

Inassuteqaat

Tamanna tunngavigalugu inassutigineqarpoq, naatsorsuutitut nalunaarut aqqutigalugu inatsimmi aningaasartuutit ineriartortarnerannut tunngatillugu ersaritsitsinissaq qulakkeerneqassasoq, aammalu inatsimmi aalajangersimanerusumik akiusunik aalajangersaanissaq maleruagassiivigineqassasoq.

Akissut

Siunnersuummi § 16, imm. 4 naapertorlugu umiarsualiviutileqatigiiffiit paasissutissanik tamaginnik akiusunik aamma akiusunut tunngaviusunik allangortitsinissamut atatillugu pingaaruteqartut Naalakkersuisut isigisaannik Naalakkersuisunut tunniussinissamut pisussaaffeqarput. Naalakkersuisut paasissutissanik taamaattunik tunniussisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugit paasissutissat aalajangersimasumik

akuttussusilimmik imaluunniit ilusissatut piumasaaqatit aalajangersimasut malillugit tunniunneqartarnissaannut maleruagassat.

Siunnersuummi § 16, imm. 5 naapertorlugu Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat, umiarsualiviutileqatigiiffiit ingerlatanut § 5, imm. 1-imi (umiarsualivimmik ingerlatsineq), aamma § 7, imm. 2-imi (umiarsualivimmik atasumik suliaqarneq) aamma imm. 3-imi (allamik suliaqarneq) pineqartunut immikkut naatsorsuusiortassasut. Naatsorsuutinik saqqummiisarneq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Aalajangersakkani aningaasartuutit ineriartornerannut tunngatillugu ersaritsitsinissaq qulakkeerniarlugu sinnaakutissiisoqarpoq, taamatuttaaq ingerlatsivigineqartut ataasiakkaat nalilersortarnissaannut tunngaviusussat qulakkeerneqartut, soorlu umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik atuinermut akiusut aamma akiusunut tunngaviusut.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Inatsimmi siunnerfigineqarpoq atuinermut akiliutissap umiarsualivinnit namminersortunit akilersinneqartartussap annertussusissaa, kiisalu sullissisutit suut akiliitsivigineqarsinnaassanersut Naalakkersuisut akuerisassagaat. Taamaattorli erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq akiliutissap annertussusissaanik nalilersuinermi, pingaartumik assartuussinermut akiusut qaffannerisigut innuttaasunut sunniutaasussat eqqarsaatigineqassammata. Ajornartorsiut taanna Royal Arctic Line A/S-imi assartuussinermut akiusut qaffannissaannik pisariaqartitsinermik nalilersuinermut atatillugu isigineqassaaq aammalu nassuiaatini ilanngunneqarsinnaarpasilluni. Taamaattumik tamatumu iluarsinissaanut allaffissornikkut ilusiliaq inatsisip matuma akuerineqarneranut aammalu aktiaatileqatigiiffiup Sikuki-p pilersinneqarneranut nangissutigalugu suliarineqartariaqarpoq.

Akissut

Umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut sanaartornermut, ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinermullu aningaasartuutit atuisunit, assersuutigalugu Royal Arctic Line A/S-imit imaluunniit kilisaatit piginnittuinit, akilerneqassanngippata, tamatumunnga taarsiullugu aningaasartuutit umiarsualiviup piginnittuinit akilerneqartariaqartussanngussapput – tassa imaappoq ullumikkut Namminersorlutik Oqartussanit aamma kommuninit taamaalillunilu innutaasunit akileraartartuusunit.

Akiusut aamma akiusunut tunngaviusut umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut siunnersuummi § 16 aamma Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviutaannut siunnersuummi § 21 tunngavigalugit aalajangersarneqassapput.

Umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffiup suliaqarneq niuernermik tunngaveqartumik aamma avataaniit aningaasalersorneqartumik ingerlattussaavaa. Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviutaannut tunngatillugu akiusut ilaatigut eqqarsaatigisassat akerleriittut arlalippassuit oqimaaqatigiissaarneqarnerat tunngavigalugu aalajangersarneqassapput.

Assersuutigalugu agguaanissamut politikkimik imaluunniit inuussutissarsiorneq eqqarsaatigalugu assartuussinermut akiusut tapersiissuteqarfiginissat siunertaralugu, umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik maleruagassiinissaq Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummi matumani sinaakkutissat avataanniippoq.

Kisiannili eqqarsaatigisassat taamaattut Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviutaannut, umiarsualivinnut taamaattunut atuisut akiliuteqartinneqartarnissaannik aalajangiisoqassappat, akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik ataatsimoortumik nalilersuinerlutik ilaasussaapput.

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaqarnermut Suliffeqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaqarnermut Suliffeqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup (IASN) umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut nr. xx, xx.xxxxx 2014-imeersoq tusarniaassutigineqartoq tiguaa. Siunnersuut makkuninnga oqaaseqarnissamut pissutissaqalersitsivoq: (tigulaakkat)

§ 1-imut

.....

Umiarsualiviit sanaartorneqarnissaat ingerlanneqarnissaallu aatsaat Naalakkersuisunit akuersissuteqarnerup kingorna pisinnaasoq pillugu inatsisini piumasaqaatinik aalajangersaanermi eqqarsaatigisassat siunertallu suut isumaginarneqarnerut erseqqinnerusumik paasissutissat amigaatigineqarput. Eqqarsaatigisassat pingaarutillit sulianullu tunngasut tassaasinnaapput avatangiisit, sinerissami isumannaarinissaq, imaatigut angalaarnermi pissutsit, kisianni pissutsit taakkua arlaannaalluunniit pissutsit inatsit malillugu akuersissummik tunniussinissaq pillugu aalajangiinermi ilaasussatut allassimangillat. Kisiannili § 5-imut nassuiaatini akuersissummumut aalajangiisuulluinnartumik tunngaviusussat imatut nassuiarneqarput:

”Piumasaqaatigineqarpoq akuersissutit nalinginnaasumik kisermaassisussaataaffittut tunniunneqartassat, kisianni Naalakkersuisut pisuni aalajangersimasuni, pissutsit atuuttut tamatumunnga naleqqutsillugit akuersissutit kisermaassisussaataaffittut

tunniutinnginnissaanut periarfissaqarput. Ilanngullugu Naalakkersuisut qinnuteqartullu akornanni isumaqatiginninniarnert, inissaqartitsinermut pingaarnertigut mianerinninneq, aammalu usini kaaviiartitat aningaasaatit aningaasaliissutigineqartut utertinneqarnissaannut erniortinneqarnissaannullu aningaasaliisumut qulakkeerinninnissamut pisariaqartutut isigineqarsinnaasut, apeqqutaassapput.”

Taamaalilluni namminersortut aningaasaliinerat imminut akilersinnaanersoq, taamaalillunilu suliassami siunnersuummi akuersissummik tunniussisinnaanissamut tunngavissaritaasut naammassineqarsimanersut naliliinissaq Naalakkersuisunut suliakkiissutigineqarpoq. Umiarsualiviit imaluunniit namminersortut umiarsualiveqarfii pisortanit aningaasaleeqataaffigineqanngitsumik sananeqartut aamma pineqartillugit taamatut namminersortut aningaasaqarnerannik taamaattumik pisortat naliliissappata tamanna nalinginnaasuunngilaq.

Siunnersuummut tunngavilersuutaasoq pingaaruteqartoq nalinginnaasumik nassuiaatini imatut allassimavoq:

”Siunnersuummi matumani Naalakkersuisut Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik aamma kommunit umiarsualiviutaannik atuineranut akigititassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Atuisut akiliisarnissaannik atuutsitsilernissaq eqqukkiartuaarneqassaaq aammalu ikaarsaarnermut aaqqissuussat pisariaqartut atorneqassallutik. Naliliisoqarpoq atuisut akiliutaat Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaasa aamma kommunit umiarsualiviutaasa ingerlanneqarnerannut aserfallatsaaliorneqarnerannullu taamaallaat ilaannakortumik taperseeqataasinnaasasut. Aammattaaq atuisut akiliuteqartarnissaannut siunertaavoq, atuisut tamanna aqqutigalugu umiarsualiviup sanaartugartaannut annertunerusumik akisussaassuseqarnissamik misigisimatitsilersinnaasasut.”

Sullitat RAL-ip assartuussinermut akigititai aqqutigalugit usinik suliarinninnermut atuisut akiliutaannik akiliisareerput, taamatullu umiarsuit allat umiarsualivimmu akitsuummik akiliisarlutik.

§§ 16-imut, 11-imut aamma 24-imut:

Nassuiaatini allassimavoq umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornermut, allilerinnermut, allangortiterinnermut ingerlatsinnermullu namminersortut aningaasaliinerisa pisortat aningaasaliinerinut tapertaasarnissaannut siunnersuut iluaqutaassasoq. Namminersortut umiarsualivinnut aningaasaliineri pisortat sanaartornermut ingerlatsinnermullu aningaasaliinissaannik pisariaqartitsinermik annikillisitseqataassapput.

”Siunnersuut umiarsualiviutileqatigiiffinnik niuerfimmi atugassarititaasut tunngavigalugit aningaasalersorneqartunik pilersitsinissamut sinaakktissiivoq.”

Naalackersuisoqarfik naliliivoq § 16-imi akigititassanik akuersissuteqartarneq pillugu, § 11-imi utertitsisussaataaneq pillugu aamma § 24-imi taarsigassarsinermut qularnaveeqqusiussinissamullu atorneqarnissaannik inerteqquteqarneq pillugu piumasaqaatit allassimasut, umiarsualivinni namminersortut siunissami aningaasaliisarnissaannut akimmisaartitsilluinnartut.

Taamaattumik erseqqinnerusumik isumaliutersuutigineqartariaqarpoq umiarsualivimmuut inatsimmi suut maleruagassiiviginissaat naleqqunnersoq. Inatsisip atuuffissaannik killissalersuinermut atituumik oqaaseqatigiiliernerit toqqarneqartut atorneqarneranni, umiarsualivimmuut inatsimmi umiarsualivinnut tunngatillugu inuussutissarsiornermik suliaqarnerup iluani suliffeqarfiit namminersortut suliaqarnissaat maleruagassinneqarsinnaavoq aammalu killilersorneqarsinnaalluni, taamaalillunilu namminersortut umiarsualivinnut tunngatillugu inuussutissarsiornermik suliaqarnerannik ineriartortitsinermik akimmisaartitseqataalissalluni.

Aammattaaq isumaliutersuutigineqartariaqarpoq inatsisip puttasunut aamma puttaqutinut pituffiusartunut ”umiatsianut taxanut mikisunut” umiarsuit takornariartitsisartut sinersortaatit ilaasuminnik nunamukaassinerminnut atortagaannut talittarfittut atorneqartussatut inissinneqarsimasinnaasartunut atuutsinnissaa pisariaqarnersoq.

Nassuiaatinut nalinginnaasunut immikkoortuni 4, 6 aamma 7:

Aningaasartuutit allassimasut inuussutissarsiornermik suliaqartunut assigiinngitsunut qanoq agguarneqarnissaat naatsorsuutigineqarnersoq nassuiaatini nassuiaanerit IASN-ip ujartussavai, tassanilu ilaapput sinersorluni takornariartitsisarnermi umiarsuaatillit kiisalu ingerlatseqatigiiffiit kalinnermik, qaqitsisarnermik aamma pilersuinermik suliaqartut, uuliasiorfiutileqatigiiffinnik nunanit tamalaaneersunik ikummatissiassanik misissuinerannut atatillugu sullissisuusartussat.

Aammattaaq ingerlatseqatigiiffiup Nuup umiarsualiviani ingerlatsisuusussap isumatusaartumik ingerlatsinermut angusaqarsinnaanissaanut ukiumut 80 mio. DKK-inik pissarsitinneqartartussaassaneranut naliliinermut tunngaviusut itisilerneqartariaqaraluarput.

Pingaarnertigut inassutigineqassaaq Nuup Umiarsualivianik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugu apeqqut immikkoortumut sanaartornermut inatsimmut immikkoortinneqassasoq, tassani inissiffissaa, aaqqissuussaanera, aningaasalersorneqarnera, atuisunit

aningsalersuineq, aningsartuutit annikillitsinissaq il.il. suliassamut tassunga atuuttussat pillugit pissutsit immikkuullarissut isummerfigineqarsinnaallutik.

Pingaaruteqartut siunertaasariaqarpoq Nuup Umiarsualivia pillugu inatsimmi aamma umiarsualivinnut inatsimmi inuussutissarsiutit nutaat aamma assartuussinerup ingerlasussanillu piareersaarnerup iluanni suliffeqarfiit ineriartortinneqarnissaasa siuarsarneqarnissaa nalinginnaasumik qulakkeerneqassasoq. Assartuussinermut suliassaqarfik ingerlalluartoq aammalu attaveqarneq nunani tamalaani aningsartuutitigut unammillersinnaassuseqartoq, aatsitassarsiornermut suliassaqarfiup ineriartortinneqarnissaanut nunanit tamalaanit aningsaliisussanik pilerilersitsisinaanermut attassisinaanermullu tunngavissaapput pingaaruteqartut. Eqqarsaatigisassat taakkua umiarsualivinnut inatsisissatut siunnersuummi piusumi isumagineqarnersut imaluunniit isumaliutersuuteqarnermi ilaatinneqarsimanersut takuneqarsinnaanngilaq.

Akissut

Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna immersugassatut inatsisaavoq aammalu assersuutigalugu akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat pillugit aalajangersimasumik aalajangiinerni Naalackersuisunit atuutsinneqartussaassalluni.

Maannakkorpiaq umiarsualiviit atorneqarnerannut akiliuteqartitsisalermermi aningsasaqarnikkut sunniutaasussanik aalajangersimasumik naatsorsuisoqanngilaq. Maannakkorpiaq umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuisut assigiinngitsut akornanni aningsartuutit agguarneqarnerat aalajangersimasumik aningsasaqarnikkut naatsorsuiffigineqanngilaq.

Akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik ilusilersuineq, akigititassat aamma akiusunut tunngaviusut naleqquttumik ilusilersorneqarnissaat siunertaralugu, Namminersorlutik Oqartussat iluanni naalackersuisoqarfiit attuumassuteqartut, aammalu ilanngullugu Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, peqataatillugit pissaaq.

Niuernermik ingerlatsinermut tunngaviusut uppernarsaatitaqartut kiisalu ingerlatsinissamut pilersaarut missingersuutitaqartoq aamma aningsalersuinissamik neriorsuutitaqartoq tunngavigalugit akuersissummik qinnuteqaat Naalackersuisut nalilersortassavaat. Akuersissummik qinnuteqartut aamma akuersissummik piginnittuusut Naalackersuisunut paasissutissanik Inatsisartut inatsisaat malillugu oqartussaasutut sularinninnissamut pisariaqartut Naalackersuisunit isigineqartunik tamaginnik tunniussisassapput.

Naalackersuisut siunnersuut malillugu misissortassavaat suliassaq suliarilluagaanersoq aammalu aningaasalersuinissamut neriorsuutit pisariaqartut tunngavissaliinersut, ilanngullugulu misissortassallugu usinik, inunnik imaluunniit aalisakkanik tulaassorneqartunik imaluunniit ingerlatanik allanik umiarsualivimmut attuumassuteqartunik sullissinissamut pisariaqartitsineq uppersarneqarsimanersoq.

Siunnersuummi § 24, imm. 3 peerneqarpoq, taamaalillunilu umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq qularnaveeqqusiullugu taarsigassarsisoqarsinnaassaaq aammalu eqqartuussivilersuunneqarnermi atorineqarsinnaassalluni. Kisiannili siunnersuummi § 24, imm. 1 aamma imm. 2 attatiinnarneqarput. § 5 malillugu akuersissut taarsigassarsinermut imaluunniit qularnaveeqqutitut atorineqarsinnaanngilaq imaluunniit akiitsorfiusut malersuinerannut sunulluunniit atorineqarsinnaanani. § 24, imm. 1-imut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq, akuersissummik allamut tunniussineq naleqquttumik tunngavissaqanngippat itigartinneqassanngitsoq.

Siunnersuummi § 11 (utertitsisussaataaneq pillugu) aamma § 16 (Naalackersuisut akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik aalajangersaasarnerat) siunnersuutigineqartutut iluseqartillugit attatiinnarneqarput. Naliliisoqarpoq umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik niuernerme atugassarititaasut tunngavigalugit ingerlatsinissaq tunngavissaqarnersoq, umiarsualivinnut suliassat ataasiakkaat aalajangersimasumik naliliiffigineqarnerat apeqqutaassasoq.

Nassuiaatini imm. 4-imi paasissutissat Nuup Umiarsualivianut ingerlatseqatigiiffimmut ingerlatsisuusussamut – Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut isertitassatut naatsorsuutigineqartunut tunngasut, umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornermut ingerlatsinermullu atasumik aningaasartuutit paasinarsisinniarlugit ilanngunneqarput.

Nuup Umiarsualivianut ingerlatseqatigiiffimmut ingerlatsisuusussamut – Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut isertitassatut naatsorsuutigineqartut Inatsisartut UKA 2013/18-imik aalajangiiffigisassatut siunnersuummik suliarinninneranni akuersinerannilu ilaatinneqarput, takuuk Sanaartornermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa 23. november 2013-imeersoq tassungalu atasooq ilanngussaq 8.

Pinnngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik

Siunnersuummi § 11, imm. 2, aamma § 12, imm. 2, naapertorlugit akuersissutit allannguuteqartinnissaa, atorunnaarsinneqarnissaa utertinneqarnissaalu pillugu maleruagassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput. Pinnngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup inassutigaa atugassarititaasunut piumasaqaatigineqartunut

tunngatillugu qinnuteqartup inatsisitigut pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersakkanik ilanngussisoqassasoq.

Akissut

Aalajangersakkanut nassuiaatini allassimavoq allannguuteqartitsisarneq, atorunnaarsitsisarneq utertitsisarnerlu pillugit atugassarititaasut akuersissutini ataasiakkaani aammalu suliaasanut aalajangersimasunut aammalu tamatumunnga atugassarititaasuni aalajangersakkanut naleqqussarsinnaaniarlugit akuersissutini aalajangersimasuni ilanngunneqartassasut. Naalakkersuisut atugassarititaasut pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat, akuersissutini tunniunneqareersimasuni allannguuteqartitsinissamik periarfissaanngilaq. Siunnersuut malillugu utertitsisarneq pillugu maleruagassanik nutaanik Naalakkersuisut aalajangersaappata, maleruagassat siunissami akuersissutaasussanut atuuttussaassapput.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Siunnersuummi § 17-imi takuneqarsinnaavoq pissutsit inatsimmi pineqartunut ilaasut pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutit atuutsinneqalernissaat imaluunniit atorineqarnissaat siunertaralugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut. Nassuiaatini allassimavoq aalajangersakkami Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffiisa atuutsinneqarnissaannut maleruagassanik aalajangersaanissamut inatsisitigut tunngavissiinissaq siunertarineqartoq. Tassunga atatillugu naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq FAO-mi Port State Measures Kalaallit Nunaata akuersilluni atuutsilersimasaa naapertorlugu, angallatit IUU-mi aalisarnermi (inatsisinik unioqqutitsisumik, nalunaarusiorneraqanngitsumik maleruagassaqartinneqanngitsumillu aalisarneq) akuusimasut Kalaallit Nunaata tikinnissaat itigartissinnaasussaagaa eqqumaffigeqqussallugu pissutissaqartoq. Apeqqutaavorli § 17 umiarsualivimmuut tikeqqusinninnissamut inatsisitigut tunngavissatut naammassanersoq, pingaartumik pineqaatissiissutissap annertujaartup pineqarnera eqqarsaatigalugu. Taamaattumik naalakkersuisoqarfiup inassutigaa tassunga toqqaannartumik inatsisitigut tunngavissamik ilanngussisoqassasoq. Aalajangersagaq assersuutigalugu kapitali 3-imi umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut tikinnissamut maleruagassiiviusumi aalajangersarneqarsinnaavoq, imaluunniit allatut iliornermi § 17-imut uiggiunneqarsinnaalluni. Taamatuttaaq kapitali 9-imi allassimasariaqarualarpoq aalajangersakkamik unioqqutitsineq akileeqqussisuteqarnermik pineqaatissiivigineqassasoq.

Tamatuma saniatigut MARPOL-imut tunngatillugu siunnersuummi isummertoqarnissaa naalakkersuisoqarfiup maqaasivaa, ilanngullugu umiarsuarnit eqqagassat iginneqartarnerat pillugu pisussaaffiit paasinarsinneqarnissaat.

Taamatutaaq siunnersuummi peqqissutsimi iliuusissat aamma sillimaffigineqarnissaat naalackersuisoqarfiup maqaasivaa. Peqqissutsimi iliuusissani pineqarpoq inuit peqqissuunissaat aammalu uumasunik ajoqusiisartunik eqqussisinnaaneq siunnerfigalugit umiarsualivinnut tikinnermi nappaassuarnik uumasunillu ajoqusiisartunik akiuiniarnissamut qanoq iliuuseqartoqassasoq. Siunnersuutigineqarpoq nalinginnaasumik inatsisitigut tunngavissamik ilanngussisoqassasoq, aammalu tamatuma kingorna nalunaarutitut ilusilimmik maleruagassiisoqassasoq.

Taamatutaaq "Border Inspection Posts", tassalu killeqarfinnik nakkutiginninnermut siunnersuutip tunngassuteqarnissaa naalackersuisoqarfiup maqaasivaa, ilanngullugu Kalaallit Nunaanni aalisakkanik nunanit allaniit tulaassinermik nakkutiginninneq. Pissutsit nerisassannik isumannaallisaanermut tunngatillugu aammalu aalisarnermik nakkutiginninnermut tunngatillugu pingaaruteqarput (tassalu aalisarnerup pisassiisutit iluanni aammalu maleruagassat atuuttut naapertorlugit pineranik nakkutiginninneq). Siunnersuutigineqarpoq nalinginnaasumik inatsisitigut tunngavissamik ilanngussisoqassasoq aammalu tamatuma kingorna nalunaarutitut ilusilimmik maleruagassiisoqassasoq.

Akissut

Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi §§ 17-imi aamma 18-imi umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut pillugit nunani tamalaani pisussaaffinnik atuutsitsinissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersakkat Namminersorlutik Oqartussat nunani tamalaani pisussaaffiinik imarsiornermut imaluunniit aalisarnermut tunngatinneqarsinnaasunik atuutsitsinissamut maleruagassanik aalajangersaanissamut nalinginnaasumik piginnaatitsinngillat.

MARPOL-imi isumaqatigiissut naapertorlugu pisussaaffiit Kalaallit Nunaannut tunngatillugu atuutsinneqarput

1) Imaani 3 sòmilit tikillugu

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. november 1994-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3, 6. juni 1997-imeersumi aamma Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2, 21. maj 2004-imeersumi allannguuteqartinneqartoq.

2) imaani 3 sòmilit avataanni

Imaani avatangiisinik allanngutsaaliuineq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalernissaa pillugu peqqussut nr. 1035, 22. oktober 2004-imeersoq, peqqussut nr. 212, 23. marts 2005-imeersukkut allannguuteqartinneqartoq.

FAO-mi Port State Measures naapertorlugu pisussaaffinni inatsisinik unioqqutitsilluni aalisarnikkut aalisakkanik illersuinissaq siunertaavoq. Naliliisoqarpoq pisussaaffiit taakkua assersuutigalugu aalisarnermut inatsit naapertorlugu atuutsinniarneqartariaqartut.

Tusarniaanermut akissuteqaammi allassimanngilaq nunani tamalaani pisussaaffiit suut Namminersorlutik Oqartussat peqqissutsikkut iliuuseqarnissap sillimaffigineqarnissaanut aamma killeqarfinnik nakkutiginninnermik pilersitsinissamut pisussaaffeqarnerannik malitseqarnerut. Naliliisoqarpoq peqqissutsimut, nerisassanik isumannaallisaanissamut aamma aalisarnermik nakkutiginninnissamut tunngatillugu isumaginninnissamut, peqqissutsikkut iliuusissat aamma killeqarfinnik nakkutiginninnermik pilersitsineq, suliassaqarfinnut inatsisit attuumassuteqartut aqutugalugit isumagineqartariaqassasut.

Søfartsstyrelsi

Imarsiernerup isumannaatsuuneranik nalilersuinermi, imarsiormi nalunaaqutsersuinissamik pisariaqartitsinermik nalilersuinermi, umiarsuarnik angalanerit pillugit nalunaarutiginnittarnermi il.il. Søfartsstyrelsip ilaatinneqartarnissaa qinnutigineqarpoq. Suliassat aalajangersimalluinnartut Søfartsstyrelsimut tusarniaassutigineqartarnissaat qinnutigineqarpoq.

Akissut

Immikkut inatsisit allat isiginiarneqarnissaannut malinneqarnissaannullu pisussaaffeqarneq pillugu aalajangersakkanik aalajangersaanissaq, umiarsualiviit pillugit inatsisissatut siunnersuummut matumunnga sinaakkutissat avataanniippoq. Umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut sanaartornissaannut pilersaarusiormi suliarinninnermilu inatsisit atuuttut isiginiarneqartussaassapput, ilanngullugit assersuutigalugu nunaminertanut inatsit aamma imarsiormermut inatsisit attuumassuteqartut.

Umiarsualivik taamaattoq [umiarsualivik aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu akuersissummi pineqartunut ilaasoq] umiarsualivinnut malittarisassat pillugit nalunaarummi pineqartunut ilaassava? Aammalu umiarsualiviup taamaattup imartaa qanoq aalajangersarneqassava.

Akissut

Umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu aatsitassanik misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piaanissamullu

akuersissummi pineqartunut ilaasoq, umiarsualiviit pillugit inatsisissatut siunnersuummi matumani pineqartunut ilaanngilaq.

Søfartsstyrelsi tamatuma saniatigut teknikkimut tunnganerusunik aammalu siunnersuummut nassuiaatini allassimasunut aalajangersimasunut atasunik oqaaseqaateqarpoq. Søfartsstyrelsip oqaaseqaatai sumunnarfissineqarput aammalu pisariaqarneri malillugit ilanngunneqarlutik.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata (GA) matumuuna umiarsualiviit pillugit inatsisissatut siunnersuummut nassiunneqartumut tusarniaarnermut akissuteqaat nassiuppaa.

GA ilaatigut umiarsualiviutileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummut tunngatillugu tusarniaanermut akissuteqaammi ulloq 2. september 2013 nassiunneqartumut imatut allappoq:

”Kisiannili Nuummi umiarsualivimmuut nutaamut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffimmik pilersitsinerup – aammalu aningaasaliissutinut aningaasalersuinerup – Nuummi umiarsualivimmuut tikittut atuinerannut tassungaannaq tunngasumik akeqartitsinermik, nuna tamakkerlugu umiarsualivinnik attaveqarnermik sapinngisamik pitsaanerpaamik atorluaanissamut tunngatillugu tamakkiisuunngitsumik pitsannguinermik kinguneqannginnissaa aalajangiisuulluinnarpoq.

Assersuutigalugu tamatumani Nuummi annertoorsuarmik umiarsualivimmuut aningaasaliinerup isumatusaartumik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni iluanaaruteqartitsinissaq qulakkeerneqartussaannilaq, tassani pingaartumik akiusut qaffasinnerusut atuisut aamma kaaviiartitat allanut nuunneqarnerannik kinguneqassappat.”

GA-p isumanerluutigaa tamakkiisuunngitsumik pitsanngortitsinissap oqaatigineqartutut aarlerinaateqarnera inatsisissatut siunnersuummi nassiunneqartumi atuukkunnaarsinneqanngimmat, tassami atuisunik akiliuteqartitsisarnerup atorneqarsinnaaneranut tunngatillugu ilusilianik suliaqarneq aamma sunniutaasussanik misissueqqissaarneq naammassineqanngilaq.

GA-p paasinninnera malillugu assigiinngisitaartumik akiusunut ilusiliineq, nunami namminermi umiarsualiviit akornanni naleqqutinngitsumik naligiinngitsumik unammilleqatigiinermik kinguneqartussaavoq – ilaatigut inissamik / nunaminertamik attartortitsisarnermik atuutsitsisoqalernissaa tunngavilersuutigalugu, tassani inuussutissarsiortut containerinut inissanik il.il. ullumikkut atuisartut, siunissami Nuummi

umiarsualivimmi attartornermut akiliuteqartartussaapput, kisiannili (ingerlaannaq) allani taamaattoqartussaananani.

GA-p aamma maluginiarpa Inatsisartut UPA 2013-imi aalajangiiffigisassatut siunnersuummik suliarinninnerannut atatillugu apeqqutit arlallit Naalakkersuisut Sanaartornermut Ataatsimiititaliamut allakkani 18. oktobarimeersuni akissuteqarfigisaat qaqinneqartut.

Apeqqut qitiulluinnartoq assartuussinermut akiusunut, umiarsualiveqarfimmik atuinermi atuisut akiliuteqartalernissaasa malitsigisaanik, sunniutaasussanorpiaq tunngassuteqarpoq. GA isumaqarpoq attaveqarnermut aningaasaliinerit annertuut inuiaqatigiit aningaasaqarnerat tamakkiisut aammalu sullissinertigut sunniutaasussat aallaavigalugit aalajangiiffigineqartariaqaraluarnerat aalajangiisuulluinnartoq, tassani ilaalluni taakkua najukkani attaveqarnermuinnaanngitsoq, kisiannili nuna tamakkerlugu periarfissanut qanoq sunniissanersut.

GA-ip pingaarnertut isumaa tassaavoq, aningaasaliineq nunap karsia aqqutigalugu imaluunniit atuisunik akiliuteqartitsisarnikkut aningaasalersorneqassanersoq nunap karsianut politikikkut tassungaannaq tunngasunik isumarliutersuuteqarneq isumaqanngitsoq. Ilaatigut oqaatigineqartutut nuna tamakkerlugu tamakkiisuunngitsumik pitsanngortitsisussaavoq, assersuutigalugu Nuummi atuisunik akiliuteqartitsisarneq nunap sinnerani umiarsualiveqarfinnik atuinermut tunngatillugu equititsinermik tamanna kinguneqassappat.

Ilaatigut atuisut akiliuteqartinneqartarnerat attaveqarnermik akisuumik atuinerup, assersuutigalugu assartuussinermut akigititat atorlugit aningaasartuutit annertussusaasa qaffaqinnerat inuussutissarsiornermi ingerlatat annikillinerannik kinguneqassappat, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni taamatut iluanaaruteqartumik atorluarneqannginnera, unammillersinnaassuseqarnerup annikillisinneqarneranik aammalu avammut tunisat annikillinerannik, imminermini pingaarnertigut kinguneritiinnarneqarsinnaavoq.

GA-p oqaatiginiagaa tassaavoq IST-imut sunniutaasut aamma aningaasalersuinermut aningaasartuutit kisiisa isiginiaannarneqarsinnaanngitsut. Apeqqut taanna inatsisissatut siunnersuummi tamakkiisumik paasinarsisinneqanngilaq, aamma assersuutigalugu Sanaartornermut Ataatsimiititaliap assartuussinermut akiusut sunniutissai pillugit Naalakkersuisunut apeqqutaanut nr. 7-imut tunngatillugu.

Akissuteqaammi Naalakkersuisut aningaasalersuinermut ilusiliat tunngaviusumik assigiinngitsut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniuteqavinnissaannut isummersunngillat.

Niuernermik tunngaveqartumik atugassarititaasut tunngavigalugit suliaqarneq

Inatsisissatut siunnersuummi umiarsualiviutileqatigiiffissaq niuernermik tunngaveqartumik atugassarititaasut tunngavigalugit attartortitsisarnermik suliaqarnermik ingerlatsisinnaasoq siunnerfigineqarpoq.

GA-p tassunga atatillugu naatsorsuutitut maleruagassanik aamma naatsorsuinermi tunngaviusunik erseqqissunik pisariaqartitsisoqartoq erseqqissassavaa. Tamanna umiarsualiviutileqatigiiffiup aningaasaqarnera annertuumik pitsaasumik imaluunniit pitsanngitsumik sunnerneqarsinnaammat, taamaalillunilu umiarsualivimmik atuinermut akigititassanik aalajangersaanermut sunniuteqarsinnaammat pingaartumik pingaaruteqarpoq.

GA-p kaammattuutigissavaa, nakkutiginninnissamik pisariaqartitsineq aammalu ersarissuutitsinissaq pingaartumik eqqarsaatigalugu, inatsisissatut siunnersuummi naatsorsuinermut tunngaviusunut maleruagassanik saqqummiisoqassasoq.

Attaveqarnerup namminersortunit aamma pisortanit pigineqartut akornanni ataqatigiinneq

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini ilaatigut imatut allassimavoq:

”Umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut akuersissummik tunniussinermi pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik naatsorsuinissaq maannakkorpiaq ajornarpoq”.
(qupp. 7)

GA-p isumaa malillugu inatsit sunniutaasussanik nalilersueqqissaarfiusimanngitsoq aamma/imaluunniit tamakkiisumik nassuiarneqarsimanngitsoq inuussutissarsiortunut imaluunniit inuiaqatigiinnut iluaqutaannilaq.

GA-p ilaatigut umiarsualiviit namminersortunit aamma pisortanit pigineqartut akornanni assigiinngisitaartumik akeqartitsinermi inuiaqatigiinnut tamanut sunniutaasussanik misissueqqissaarnek maqaasivaa. Tassani aamma Royal Arctic Line-p aningaasartuutaasa qaffannerisa kingunerisaanik assartuussinermut akigititat nalinginnaasut ineriartornissaat naatsorsuutigineqartoq ilaatinneqartariaqaralarpoq.

Naggasiineq

Umiarsualivinni inissaqartitsinermi ajornartorsiutit paasineqartut ullutsinnut naleqquttumik iluarsiiisutissarsineqarnissaannut pilersaarutitut GA tapersiisinnaavoq, kisianni

kaammattuutigalugu aningaasalersuinnermut aamma akiliuteqartitsisarnermut ilusilianik, nunami namminermi umiarsualiviit akornanni naleqqutinngitsumik unammilleqatigiinnermik pilersitsinngitsunik, kiisalu inuussutissarsiortut atuinnermut akiliuteqarnissamik pisussaaffilerneqartussat unammilligassaasat sillimaffigalugit ilusiliisoqassasoq.

GA-p naggasiutigalugu tunngaviusumik isumaqarnini erseqqissassavaa, tassalu angallannermi attaveqarnermut aningaasaliissutinut aningaasalersuineq, nuna tamakkerlugu attaveqarnerup ataqatigiinnissaanut qitiulluinnartoq, nunap karsiani aningaasaateqarnermik tassungaannaq eqqarsaatiginninneq aallaavigalugu isiginiarneqassanngitsoq, kisiannili inuiaqatigiinni aningaasaqarnerup tamakkiisup sunniuteqarnerata pitsanngortinneqarnissaa eqqarsaatigalugu pissasoq.

Akissut.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata tusarniaanermut akissuteqaataa 2. september 2013-imeersoq Inatsisartut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik UKA 2013/18-imik ”Nuummi umiarsualivittaassap sanaartorneqarnissaanut ingerlanneqarnissaanillu siunertaqartumik aktiaateqarluni ingerlatsivimmik pilersitsisoqarnissaanik kingusinnerpaamillu UPA2014-imi ingerlatsiviup umiarsualiviullu pissutsinut nalimmassarneqarnissaa pillugit Naalakkersuisut 2013–imi suliakkerneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.” suliarinninnerannut akuersinerannullu ilaatinneqarpoq.

SIKUKI Nuuk Harbour A/S-imik pilersitsineq aamma ingerlatseqatigiiffiup Nuummi umiarsualivimmik nutaamik sanaartornissaanut ingerlatsinissaanullu aningaasalersuinissaq Inatsisartut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik UKA 2013/18-imik suliarinninnerannut akuersissuteqarnerannullu ilaatinneqarpoq. Apeqqutip taassuma maleruagassiivigineqarnissaa umiarsualivinnut inatsisissatut siunnersuummut matumunnga sinaakktissat avataanniippoq.

Sanaartornermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut ilanngussaq 10-imi Naalakkersuisut Sanaartornermut Ataatsimiititaliamut allakkiaanni makkua allassimapput:

”Piginnaasatigut ajornartorsiutaasunut aaqqiissutaasinnaasunut Nuummi umiarsualiviup allineqarnissaa pillugu aalajangiinnermi GA annertuutigut isumaqataavoq. Nuummi umiarsualiviup atorneqarneranut akinik inissiinerup nunatsinni umiarsualivinnut allanut naleqqiullugu minnerulersinnginnissaata pingaaruteqarnera oqaatigineqarpoq.

Ajornartorsiut taanna umiarsualivik pillugu inatsimmi nutaami eqqartorneqarpoq, taanna UPA 2014-imi saqqummiunneqassasoq naatsorsuutigineqarluni. Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnik atuneq pillugu piviusumik akitsuutitigut maannakkut

aaqqissuussaqaanngilaq, paarlattuanilli nunarsuarmi umiarsualivinni allani tamani eqqunneqassasoq. Akitsuutit tamarmik [atuisut akiliutaat] aamma umiarsualivinni namminersortuni Naalakkersuisunit akuerineqartassapput.

Akiliutigitinneqartartussat aalajangersaavigineqassapput akiliutigitinneqartartussat, umiarsualiveqarfimmik ingerlatsinermut attuumassuteqartunit isertitat allat ilanngullugit isertitarineqartartussat, umiarsualiveqarfimmik taassumalu nunami atortulersuutitaanik sanaartornermut aamma ingerlatsinermut aningaasartutigineqartunut naapertuuttumik, aammattaaq erniat umiarsualiveqarfiullu nunami atortulersuutitaata nalikilliliivigineqartarnerinut tunngasut naatsorsuinermi ilaatinneqassapput.

Umiarsualiveqarfinnik atuinermut akiliutigitinneqartartussat angissusissaannik aalajangersaanermi sapinngisamik qularnaarniarneqartassaaq, akiliutigitinneqartut angissusiligaanerat pissutigalugu umiarsualiveqarfiit namminersortut aamma Namminersorlutik Oqartussat kommunillu umiarsualiveqarfiutaasa akornanni unammillernerup naligiinngitsumik atugassaqarfiulernissaa pinaveersaartillugu.

Tamanna tunuliaqutaralugu naliliisoqarpoq GA-p tusarniaanermi akissummini ernumassutigisaanut sillimasoqartoq.”

Akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut siunnersuummi § 16 aamma Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviutaannut siunnersuummi § 21 tunngavigalugit aalajangersarneqassapput. Umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffik niuernermit tunngaveqartumik aammalu avataaniit aningaasalersorneqartumik suliaqarnermik ingerlatsisussaavoq. Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviutaannut tunngatillugu akigititassat eqqarsaatigisassat imminut akerleriittut arlalippassuit oqimaaqatigiissaarneqarnerat tunngavigalugit aalajangersarneqassapput.

Siunnersuummi § 16, imm. 5 naapertorlugu Naalakkersuisut aalajangersinnaapput umiarsualiviutileqatigiiffiit ingerlatanut § 5, imm. 1-imi (umiarsualivimmik ingerlatsineq), aamma § 7, imm. 2-imi (umiarsualivinnut attuumassuteqartumik suliaqarneq) aamma imm. 3-imi (allanik suliaqarneq) pineqartunut ilaasunut immikkut naatsorsuusiortassasut. Naatsorsuutininik saqqummiisarneq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkani aningaasartuutit ineriartornerannut tunngatillugu paasiuminartuutitsinissaq qulakkeerniarlugu, taamatullu suliaqarfiusussanik ataasiakkaanik taamatullu umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup atorneqarneranut akigititassanut aamma akiusunut tunngaviusussanut nalilersuinissamut tunngavissat qulakkeerniarlugit sinaakkutissiisoqarpoq.

Sinerissamut pisorta qarfik

Sinerissamut pisorta qarfiup ISPS-imi kode-mik nassuiaatinut oqaaseqaatai siunnersuummi § 18-imut nassuiaatini ilanngunneqarput.

Kalaallit Nunaanni Politiit

Umiarsualiveqarfimmi eqqaanilu isumannaallisaanikkut piumasagaatit sukannernerusut

Oqaaseqaatit: Pingaarnertigut Kalaallit Nunaanni Politiit paasinninnerat malillugu umiarsualiveqarfimmik sanaartornermut atatillugu aamma umiarsualiveqarfimmi eqqaanilu isumannaatsuutitsinissaq aamma sillimaffigineqartussaavoq aammalu umiarsualivimmi atortorissaarutinik isumannaarinissamut pilersaarut inatsimmi piumasagaatini atuuttuni, SOLAS-imut isumaqatigiissummi aamma ISPS-imut kode-mut piumasagaatinik naammassinnittussaallutik.

Pingaartumik nunniukkanik, umiarsualivimmi terminalinik sanaartornermut, usinik (navianartunik) il.il. uninngasuuteqarnermut assartuussinermullu atatillugu isumannaallisaaneq eqqumaffigineqarpoq.

Aallaaviatigut Kalaallit Nunaanni Politiit paasinninnerat malillugu, umiarsualivinni atortorissaarutinik atuinermut isumannaarinermullu tunngatillugu suleriaaseq maannamut Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni atuuttoq malinneqartariaqarpoq. Isumannaallisaaneq nalinginnaasoq sapinngisamik pitsaanerpaajusariaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit suliassaasa sumiiffinni imartani annikinnerusuni ujarlerneramik annaassiniarnermillu suliassanik (najukkani annaassiniartarneq) aqutsinissamut akisussaasuunissaq malitsigaat.

Akissut

SOLAS-imut isumaqatigiissummut aamma ISPS-imut kode-mut tunngatillugu siunnersuummi kapitali 4 innersuussutigineqarpoq.

Siunnersuummi matumani ujarlernermit annaassiniarnermillu suliassanut (SAR) tunngatillugu suliassanik akisussaasuunermillu agguasaarneq maleruagassiivigineqanngilaq.

Martek ApS

Umiarsualivinnut inatsisissatut siunnersuut nassiunneqartoq sivisuumik utaqqineqarpoq, tamannalu eqqarsaatigalugu annertoorujussuarnik neriulluarfigineqarluni. Ajoraluartumik ilusilersugaanerani neriulluarnernut taakkununga inatsisissatut siunnersuut naammassinninngilaq.

Inatsit siunissami periarfissanut pilersinnaasussanut naatsorsuutigisaqarnerit tunngavigalugit annertunerusumik ilusilersorneqarsimasariaqaraluarpoq. Inatsisit suliarineqarneranni suliap ingerlanera annertuujusarmat Namminersorlutik Oqartussat kalaallit innuttaasut inuussutissarsiortullu eqqarsaatigalugit inatsisinik suliaqarnerit peqqissaartumik pitsaassuseqartumillu ingerlattariaqarpaat.

Pissutsini maannakkut atuuttunni unammilligassat aammalu inatsisissap siunnersuutigineqartup ajornartorsiutit tunngaviulluinnartut iluarsiviginngimmagit, umiarsualivimmi suleqataasut tassaammata piginnittoq (Namminersorlutik Oqartussat), ingerlatsisoq (RAL/KNi), suliffeqarfik (kommuni) aamma atuisut (umiarsuit aamma sullississutinik neqerooruteqartut), aalajangiinerup sunniutaasussallu akornanni eqqortumik ataqatigiittoqanngilaq. Taamaalilluni umiarsualivimmi ingerlalluartumi soqutigisaqarnerpaajusut pissutsit sunnarniarnissaannut periarfissaqanngillat.

Umiarsualiviit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ingerlanneqarnerat ingerlatseqatigiiffimmit pisortanit pigineqartumit isumagineqassasut allassimammat, taamaaliornikkullu aaqiissutissamik pitsaanerpaamik periarfissaqarfiusumik toqqaasinnaanissamut periarfissaarutsitsilluni, inatsisissatut siunnersuut takujuminaallisinneqarpoq.

Umiarsualivinnut inatsimmut nutaamut neriulluarneq, taanna annertuumik inatsisitut immersugassatut ilusilersorneqarmat, ingerlatat umiarsualivimmiittut eqqaaniittullu isumaliutigilluakkamik tunngavigalugit pilersinneqarsinnaasimagaluarpoq. Umiarsualiviit Kalaallit Nunaata ingerlanneqarneranut ineriartortinneqarneranullu aalajangiisuulluinnarput, kisianni inatsisissatut siunnersuut naammattumik siunissamut sammitinneqanngilaq.

Umiarsualiviit pisortanit pigineqartut kisimik periarfissaasinnaarpasitsillugit inatsit ilusilersorneqarpoq aammalu atugassarititaasut ilusilersorneqartut atuutsillugit talittarfiit namminersortunit pigineqartut aningaasalersorneqartullu periarfissaqartinneqarnissaat isiginiarneqanngilaq. Inuussutissarsiornermik ineriartortitsinissamut periarfissat pissutsinik taakkununga unitsinneqarsinnaammata killilersuineq tupannarpoq. Takorloorneqarsinnaavoq namminersortut suliniuteqarnerisigut ilaasunik nunamukaassinissamut angallammullu ikaarussinissamut pissutsinik pilersitsinissamut soqutiginnittoqartoq.

Umiarsualivimmut inuussutissarsiornermut atorneqartussamut nassuiaassut ersarinngilaq, aammalu inuussutissarsiortuusinnaasut nalorninartumik inissitsillugit. Assersuutigalugu takorloorneqarsinnaavoq illoqarfii/nunaqarfii avataanni ingerlaturanut sullissinermut taassumalu malitsigisaanik taakkuninnga sullissinissamut immikkut sanaartukkanik pisariaqartitsinermut atatillugu atortunik ingerlaavartunik assartuussisarneq eqqartorneqarsinnaassagaluarpog.

Kapitali 2-ip, 3-ip, 6-ip, 7-ip, 8-ip imarisai kiisalu kapitali 1-imi, 5-imi kiisalu 9-imi ilaasut ilai peerneqartariaqarput allannortilluinnarlugillu allanneqartariaqarlutik.

Inatsit umiarsualivinnik piginnittuunermut pissutsinut marlunnut sammitinneqartariaqarpoq:

- 1. Umiarsualiviit pisortanit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit, toqqaannartumik toqqaanngitsumilluunniit pigineqartut. Piginnittut sinneqartoorutaasimasinnaasut piginnittunut agguaassinnaassanngilaat. Taamaaliornikkut ingerlatseqatigiiffimmi pissutsinik ineriartortitsinissamut imaluunniit patajaallisaanissamut isertitat pigiinnarneqassapput.*
- 2. Umiarsualiviit namminersortunit pigineqartut 1-imi ilaatinneqanngitsut. Pissutsit ApS-inut imaluunniit A/S-inut ingerlatseqatigiiffinnut inatsimmit taamaallaat maleruagassiivigineqassapput.*

Aammalu ingerlatsinermi pissutsit marluk:

- 1. Pissutsit ajornartinnngippassuk umiarsuit tikinnissaannik akuersinissamut pisussaaffeqarneq. Erseqqinnersumik erseqqissaaneq malillugu tikittunik pilersuinermillu sullissinissamik neqerooruteqarnissamut pisussaaffeqarneq. Najukkani soqutigisaqartunit aallartitat umiarsualivimmut siunnersuisooqatigiinni peqataassapput, taanna najukkani ingerlatsinermi pissutsinut piginnittumit aalajangersaareernermi sunniuteqartinneqassallutik.*
- 2. Umiarsuarnik sullissinissamut tamakkiisumik atuisinnaatitaaneq aammalu pisussaaffeqannginneq. (assersuutigalugu amutsiviit talittarfiat kiisalu talittarfiit allat namminersortunit pigineqartut)*

Akissut

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviinik nunami sanaartugartaqartunik ingerlatsineq tunngavissat allannguuteqartinnagit ingerlatiinnarneqassaaq. Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut tassani allannguuteqartitsinissamik malitseqassanngilaq. Namminersorlutik Oqartussat nalinginnaasumik aningaasaliisarnermut inatsisinik tunngaveqartumik umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut ingerlatseqatigiiffimmut siunnersuummi § 5, imm. 1 naapertorlugu akuersissummik pigisaqartumut akiliutigisinnaavaat.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi umiarsualivimmut nunami sanaartugartaqartumut aalajangersimasumut aaqqiissutissatut pitsaanerpaatut nalilerneqartup aaqqiissutissatut toqqarnissaanut Namminersorlutik Oqartussat mattunneqanngillat.

Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi umiarsualiviutileqatigiiffiit umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik umiarsualiviutileqatigiiffimmit pigineqartumik sanaartornissamut ingerlatsinissamullu periarfissinneqarput. Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi taamaalilluni umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut namminersortunit piginneqartuunissaat aamma namminersortunit aningaasalersorneqarnissaat periarfissiissutigineqarpoq.

§ 1, imm. 2 malillugu Naalakkersuisut umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut killissalersorneqartarneri pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Aalajangersagaq nassuiaatillu erseqqissarneqarput, taamaalillunilu Naalakkersuisut maleruagassanik umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik ilaatitsinngitsunik killissalersuisunillu aalajangersaasinnaapput.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi § 14, imm. 1 malillugu aallaaviatigut inissaqartitsinerup isumannaatsuutitsinissamillu mianerinninnerup ajornartinnngippagu, umiarsuit tikittut sullinnissaat pisussaaffigineqarpoq. Kisiannili aamma allassimavoq umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarnerisa allannguuteqartinnissaannut ingerlatsinissamullu akuersissummi allamik aalajangiisoqarsimasinnaasoq. Tamanna pillugu siunnersuummi § 14-imut nassuiaatini erseqqissaasoqarpoq.

Naliliisoqarpoq nalinginnaasumik aammalu umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut tamanut atuuttumik avataaneersunik siunnersuisartussanik pilersitsinissamut pissutissaqanngitsoq. Tassani oqaatigineqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualiveqarfiutaannik sanaartorneq, aserfallatsaaliineq, ingerlatsineq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 29. oktober 1999-imeersumi tamanna pillugu maleruagasiisoqarsimanngitsoq.

Ingerlatseqatigiiffinnut inatsisit naapertorlugit siulersuisut ataatsimeersuarnermik qullersaqartut ingerlatseqatigiiffiup aquneqarneranut akisussaasuupput. Naliliisoqarpoq ingerlatseqatigiiffinnut inatsisini umiarsualiviutileqatigiiffinnut akisussaasuunerup aalajangiisinnaatitaanerullu agguarneqarneranut akuliuttoqarsinnaanngitsoq taamaaliortoqassanngitsorlu.

Nuuk Transport A/S

Nuup umiarsualiviani namminersortuni suliaqartuusuni anginersatut, umiarsualivimmut inatsimmut nutaamut atatillugu inuussutissarsiortut namminersortut iluaquserneqarnissaat uagutsinnut pingaaruteqarpoq.

Inatsimmi umiarsualiveqarfinni unammilleqatigiinnissaq tunngavissinneqarnissaa kissaatiginassagalarpoq, pissutigalugu tamanna inuiaqatigiit tamakkiisumik isigalugit iluaqutaasussaammat.

Kalaallit Nunaata ullumikkut aammalu siunissami naatsorsuutigineqarpoq pingaarnertut avammut tuniniaanermi isertittagai imaani pisuussutinut aammalu tassunga atasumik angallannermut/assartuussinermut tunngassuteqassasut. Inuussutissarsiutit taakkua siuariartornissaannut umiarsualivinni atortorissaarutit pitsaasuunissaat pisariaqarpoq. Pisariaqartitsineq annertoorujussuuvoq aammalu periarfissaqarfippassuupput. Taamaattumik nuannerpoq allat nunap karsianit imaluunniit ingerlatseqatigiiffinni imminut ingerlatsitanit allaanerusut Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni aningaasaliinissamut periarfissat takusinnaassappasigit, taamaalillutillu pitsanngorsaanissat allilerinissallu pisariaqartut siuartissinnaassallugit. Siunnersuummi allassimasutut ullumikkut umiarsualivinni aserfallatsaaliuinermi kinguaattoorutit annertoorujussuupput. Pisariaqartitsineq Nuummiinnaq atuutinngilaq, aammalu isertitassatut periarfissanut periarfissaqarfuit pitsanngorsarsinnaassagutsigut neriulluaritsilerlutalu Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni aserfallatsaaliuineq pitsanngorsaanerlu nukingiuttariaqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut nassiunneqartoq tunngavimminik sunnersimaneqarpallaarpoq, tassalu namminersortut / kommunit umiarsualiviini aningaasartuutini akiliinnginnissamik kissaateqarneq aammalu Royal Arctic Line-p Nuummi umiarsualivimmut nutaamut nalinginnaasumik immikkuullarissumillu soqutigisai.

Ajoraluartumik inatsisissatut siunnersuummi inuussutissarsiortut namminersortut inissaqartinneqarnerat takujuminaatsorujussuuvoq. Taamaattumik taamatut iluseqartillugu akuersissuteqarfigineqassappat sunniuteqavittussaavoq, Royal Arctic Line umiarsualivinni inatsimmi pineqartunut ilaasuni kisermaassisussaataffeqalissaaq taamaalillunilu Royal Arctic Line-mut ingerlatsinissamut akuersissummik suliaqarnikkut annertusititsinissaq kingunerissallugu. Tamanna tulluannngilaq, pissutigalugu Royal Arctic Line suliffeqarfittut imminut ingerlatsitatut siuariartitsilersinnaanngisaannartussaammat aammalu pissutigalugu assartuussinermut akigitat annertussuserisassaraluaminnit ullumikkut annertuumik qaffasinneroreermata. Tamanna ilaatigut aatsitassarsiornermik suliaqartunit paasineqalerpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut kissaatigisat

Inatsisissatut siunnersuummi ilaatinneqartariaqaralarput:

1) *Najukkami umiarsualiveqarfimmi oqartussaasumik Royal Arctic Line-mut attuumassuteqanngitsumik pilersitsisoqarnissaa, assersuutigalugu illoqarfinni umiarsualivinni pioreersuni atortorissaarutit pillugit unammilleqatigiiffiusuni kommunip ataani. Ajoraluartumik paasisariaqarsimavarput Royal Arctic Line pisut ilanni nammineq aamma inuiaqatigiit soqutigisaannik immikkoortitsiniapiloortartoq. Pisariaqartitsisoqarpat tamatuma itisiliiviginissaanut piareersimavugut.*

2) *Umiarsualivinnut namminersortunut aamma Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut atugassarititaasut naligiinnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Inatsisissatut siunnersuut maannakkut iluilersorneqarsimanerminni namminersortut pisortallu soqutigisaannut "inatsimmi naligiisitsinngila", tassami umiarsualivinni namminersortut soqutigisaannut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunit piumasagaatit annertunerujussuupput.*

Atuisut akiliuteqartinneqarnerisigut aningaasalersuineq

Ullumikkut umiarsualivinni akitsuutit atuutereerput. Siunnersuummi taaneqanngilluinnarpoq taakkununga siunertaasut qanoq siunnersuummi atuisunik akiliuteqartitsisarnermut siunertaasunit allaassuteqarnerisut.

Atuisut akiliuteqartinneqartarneranni nalinginnaasuik maannakkut aserfallatsaaliuinnermut kinguaattoorutit ajornartorsiutaasussaapput. Atuisutut umiarsualivimmu akiliisartutut naatsorsuutigineqarpoq aningaasat taakkua – "iluanaarutissap annikitsup" saniatigut umiarsualivinnut pioreersunut aserfallatsaaliuinnermut pitsanngorsaanerullu atorineqassasut. Tamatuma pinnginnissaa qanoq iliorluni inatsisissatut siunnersuummi qulakkeerneqassava?

Nuup umiarsualivianik aningaasalersuineq, naatsorsuinnermut assersuutit

Nuup Umiarsualivianut ukiumut aningaasartuutissat 80 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq, taakkualu atuisunit aningaasalersorneqassapput, taakkunanga 73 mio. kr. nunaminertanik attartortitsinermeersuussallutik.

Ullumikkut Nuummi nunaminertanut ammannartunut tunngatillugu nunaminertanik attartortitsinnermut akiusoq ilisimaneqartoq qaffasinnerpaaq qaammammut m²-imut 28,- koruuniuvoq imaluunniit ukiumut m²-imut 336,- koruuniulluni.

Naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq akiususaaq annertussutsimit taassumanga annertuumik annertunerulersinneqarsinnaassasoq. Nunaminertaq 100%-imik atorluarneqarpat 25%-it assartuussinnermut nunaminertatut ilanngaatigalugit, 73 mio. koruuninik isertitaqarnissamut nunaminertaq minnerpaamik 290.000 m²-iusariaqarpoq. Nunaminertaq 50.000 m² missaanniippoq.

Tonsinik passussinermut tunngatillugu naatsorsuinerit 2011-imi annertunerpaamiinneranik aallaaveqarput, tassani umiarsualivimmi ulloq manna tikillugu ingerlatat annertunerpaajullutik. Nassuiaatinit paasinarsinnaavoq aningaasartuutit sinerissap avataani suliaqartunit matussuserneqassasut naatsorsuutigineqartoq. Taamaattoqanngilaq. 2011-imi sinerissap avataani ingerlatat annertussusaat 90.000 ton missaanniippoq, tamannalu akitsuut siunnersuutigineqartoq atorlugu 540.000 koruuninik isertitsissutaassaaq. Suut tamarmik umiarsualivimmi inissisimatinnegassappata nunaminertanik pisariaqartitsineq qaammatini annerpaamik 6-imi 15.000 m²-iussasoq missiliorneqarpoq, tamanna 2,5 mio. koruuninik naleqarluni.

Tamatuma saniatigut aalisakkeriviit/aatsitassarsiornermik suliaqartut il.il. Royal Arctic Line- imut naleqqiullugu agguaneq equngasumik ilaatinneqarpoq, tassami ton-imut ataatsimut akiusooq assersuusiarineqartuni Royal Arctic Line-mut sisamariaammik annikinneruvoq. Taamaalilluni atuisunut akitsuutit tunngavissarititaasut malillugit inuussutissarsiortunut namminersortunut annertooujussuarmik eqquisussaapput.

Tamatuma saniatigut ingerlatat annertussusaannut paasissutissat pigineqartut apeqquserniarpavut, isumarput malillugu eqqunngimmata.

Inuit peqqissusaannut sunniinerit

Ukiunut 70 mio. sinneruttut Benjamin-ip aamma Sakæus-ip akilertussaassavaat. Atuisunut akitsuut taanna ukiumut innuttaasumut ataatsimut 1.250 kr. missaannik immikkut aningaasartuuteqarnermik kinguneqassaaq. Innuttaasunut aningaasaqarnikkut pigissaartooriinningsunut pingaaruteqanngitsoorsinnaanngilaq. Taamaalilluni allanneqartoq eqqunngilaq, siunnersuut innuttaasut peqqissusaannut kinguneqassanngitsoq. Siunnersuut equngasumik eqquisinnaavoq aammalu innuttaasut inooqatigiinnikkut naligiinninnerat annertusitissinnaallugu. Inooqatigiinnerup naligiinninnerata annertunerulernera tamatigut innuttaasut peqqissusaannut sunniinerluttussaavoq.

Inuussutissarsiortunut namminersortunut iluaqutaanngitsumik naligiinningsuseqavinneq ilaatinneqarpoq

1. Paragrafferpassuit pissusiviusuni ”naligiinninnermik ilaqartitsiviupput”, tassami Naalackersuisut taamaallaat Royal Arctic Line – atorsinnaavaat – imaluunniit aperisassaralugu. Tamanna inuussutissarsiortunut namminersortunut iluaqutaanngitsumik inerineqartitsisinnaavoq. Inatsisissatut siunnersuut tamarmi misissorneqartariaqaralarpoq, aammalu siunertaanngitsumik sunniutaasussat taanna pinngitsoortinniarlugu pissusiviusut ilaatinneqartariaqaralarlutik.

Assersuut: Umiarsualivik nutaaq assartuussassat il.il. annertussusaat aallaavigalugu pisariaqartinneqartussaavoq, aammalu nalinginnaasumik inuussutissarsiortuni

namminersortuni nalilersuisarnek malillugu aningaasaliisarnermik isiginninneq aallaavigisussaanaagu.

Aammalu Kalaallit Nunaanni kina tassunga naliliisinnaassava? Aperisassatuaasoq tassaavoq Royal Arctic Line, aammalu qanormita unammillertiminnut oqassappat. Tamanna aamma asersuutigalugu qinnuteqartunut piunasaqatinut tunngatillugu atuuppoq (§9).

2) Umiarsualiviup atorneqarsinnaanerani piffissamik killiliineq aningaasalersuineranut naleqqiullugu ajornartorsiutaavoq.

3) Umiarsualivik il.il. qularnaveeqqusiullugu taarsigassarsisinnaannginnissaq aningasalersuinissamut akornutaavoq.

4) Umiarsualivik namminersortoq Royal Arctic Line-mut atugassanngortinneqarsinnaassanngitsoq, kisianni aamma Royal Arctic Linep umiarsuaataannik usilersornermut usigiarnermullu ikiuisoqartassasoq aningaasaliinissamut akimmiffiuvoq.

2,3, aamma 4 ataatsimoortillugit isigigaanni, aningaasalersornissaa pingaarnertigut ajornakusoormat peqatigisaanillu Royal Arctic Line suliaqarnikkut taassuminnga atuisussaataaammat, umiarsualivimmi namminersortumi aningaasaliiniarnissamut neriulluarnaateqanngilluinnartutut isikkoqapoq.

Paragraffinut ataasiakkaanut tunngatillugu

§ 1: Erseqqissarneqassaaq umiarsualiviup nunaminertaannut siusinnerusukkut tunisassiorfinnut atugassiissutigineqartartunut piginnittuunermi pissutsinut/atuisinnaatitaanermut tunngatillugu nalornisitsisoqalersoq.

§ 7 Ingerlatat umiarsualivimmut attuumassuteqanngitsut aallaaviatigut inatsimmi matumani maleruagassiivigineqartariaqanngikkaluarput. Tamatuma saniatigut atugassarititaasut naligiissut tunngavigalugit unamminneqatigiittoqarnissaa namminersortutut isinnittaaseq aallaavigalugu pingaaruteqarluinnarpoq. Namminersortunut umiarsualivinni suliffeqarfii immiut ingerlatsitat taperseeqatigiissitsinissamut periarfissaqartut unammilleqatigisinnaanissaat ajornakusoortorujussuuvoq – aammalu taanna aamma umiarsualiviup avataani allilerinissamut periarfissaqartinneqalissappat, tamanna ajornannginnerulertussaanngilluinnarpoq.

§ 16: Imm .5 allatut oqaasertalerneqartariaqaraluarpoq, taamaalilluni ingerlatanut ingerlatat § 5, imm. 1-imi aamma § 7, imm. 2-imi aamma 3-imi pineqartunut ilaasunut immikkut naatsorsuusiortarnissamik piunasaqaateqartoqassalluni. Tamatuma saniatigut paragraffi misissorneqartariaqaraluarpoq, taamaalilluni tassani namminersortut soqutigisarisinnaasaat annertunerusumik eqqarsaatigineqassalluni.

§ 22: *Matuma siuliani allassimasutut umiarsualivinni unammilleqatigiiffiusuni umiarsualiveqarfinnut najukkami oqartussaasoq Royal Arctic Line-mi inissisimasariaqanngikkaluarpoq, kisianni assersuutigalugu kommunimut tunniunneqartariaqaraluarluni.*

Akissut

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi matumani umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut piginnittuunermi pissutsit imaluunniit atuisinnaatitaanerit maleruagassiivigineqanngimmata. Kina aamma atugassarititaasut suut tunngavigalugit umiarsualivimmi nunami sanaartugartaqartumi atuisinnaatitaanermik piginnittuusutut isigineqarsinnaassanersoq (nunaminertanik atuinermut inatsit aamma nunaminertanik atugassiisarneq) aammalu pigisamut aalaakkaasumut umiarsualiveqarfimmi sananeqarsimasumut piginnittuusutut isigineqarsinnaanersoq (nalinginnaasumik isumaqatigiissuteqarnernut inatsisini maleruagassat) allanik tunngaveqartussaavoq.

Inatsisartut UKA 2013/18-mi ”Nuummi umiarsualivittaassap sanaartorneqarnissaanut ingerlanneqarnissaanillu siunertaqartumik aktiaateqarluni ingerlatsivimmik pilersitsisoqarnissaanik kingusinnerpaamillu UPA2014-imi ingerlatsiviup umiarsualiviullu pissutsinut nalimmassarneqarnissaa pillugit Naalakkersuisut 2013-imi suliakkerneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.” suliaarat akueralugulu.

SIKUKI Nuuk Harbour A/S-imik pilersitsineq aamma ingerlatseqatigiiffiup Nuummi umiarsualivimmik nutaamik sanaartornissamut ingerlatsinissamullu aningaasalersuinissaa aalajangiiffigisassatut siunnersuutip UKA 2013/18 suliarineqarneranut akuerineqarneranullu ilaatinneqarpoq. Apeqqutip taassuma maleruagassiivigineqarnissaa umiarsualivinnut inatsisissatut siunnersuutip matuma sinaakktissaasa avataaniippoq.

Nuup Umiarsualivianut ingerlatseqatigiiffimmut ingerlatsisussamut – Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut isertitassatut naatsorsuutigineqartut alajangiiffigisassatut siunnersuutip UKA 2013/18-ip Inatsisartuni suliarineqarnerani akuerineqarneranilu ilaatinneqarput, takuuk Sanaartornermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa 23. november 2013-imeersoq tassungalu atasoq ilanngussaq 8.

Nuup Umiarsualivianut ingerlatseqatigiiffimmut ingerlatsisussamut – Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut isertitassatut naatsorsuutigineqartut pillugit imm. 4-imut nassuiaatini paasisutissat, umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumi sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit paasiuminarsisinneqarnissaat eqqarsaatigalugu ilanngunneqarput.

Siunnersuummi siunissami akigititassanut periarfissatut ilusiliaasinnaasunut naatsorsuinnermut assersuutit allassimasut assersuutaannaapput. Akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut siunnersuummi § 16 aamma Namminersorlutik Oqartussat kommunillu umiarsualiviutaannut siunnersuummi § 21 tunngavigalugit aalajangersarneqassapput. Umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut atuuppoq, ingerlatseqatigiiffik niuerneramik tunngaveqartumik suliaqarnermik avataaniillu aningaasalersorneqartumik ingerlatsissasoq. Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviutaannut tunngatillugu akigititassat ilaatigut eqqarsaatigisassat imminnut akerleriittut arlalippassuit oqimaaqatigiissaarneqarneri tunngavigalugu aalajangersarneqassapput.

Siunnersuummi § 16, imm. 5 naapertorlugu Naalackersuisut aalajangersinnaavaat umiarsualiviutileqatigiiffiit ingerlatanut § 5, imm. 1-imi (umiarsualivinnik ingerlatsineq), aamma § 7, imm. 2-imi (umiarsualivimmuut attuumassuteqartunik suliaqarneq) aamma imm. 3-imi (allanik suliaqarneq) pineqartunut ilaasunut immikkut naatsorsuusiortoqartassasoq. Naalackersuisut naatsorsuutininik saqqummiisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkat aningaasartuutit ineriartornerannut tunngatillugu ersarissuutitsinissaq qulakkeerniarlugu sinaakutissiissapput, taamatullu suliaqarfiusussat ataasiakkaat taamatullu umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup atorneqarneranut akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat nalilersorneqarnissaannut tunngaviusussat qulakkeerneqassallutik.

Naliliisoqarpoq naatsorsuutininik saqqummiisarnermut maleruagassiinerusinnaasoq ilusilersorneqarnissaalu pillugu aalajangiinissamut umiarsualiviutileqatigiiffiit namminersortut amerlassusaannik taakkualu ingerlataannik aalajangersimasumik nalilersuinissaq apeqputaassasoq. Siunnersuummi § 16, imm. 5-imut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq ingerlatat § 7, imm. 1-imi imaluunniit imm. 2-imi pinneqartunut ilaasut pingaaruteqanngitsumik annertussuseqanngippata imaluunniit illoqarfimmi umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup inissisimaffigisaani suliffeqarfinnut allanut unammilleqatigiilluni ingerlanneqarlutik, immikkut naatsorsuutininik saqqummiisarnissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissat naatsorsuutigineqartoq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi § 14, imm. 1 malillugu aallaaviatigut inissaqartitsinerup isumannaatsuutitsinissamillu mianerinninnerup ajornartinnigippagu, umiarsuit tikittut sullinnissat pisussaaffigineqarpoq. Kisiannili aamma allassimavoq umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atorneqarnerisa allannguuteqartinnissaannut ingerlatsinissamullu akuersissummi allamik aalajangiisoqarsimasinnaasoq. Tamanna pillugu siunnersuummi § 14-imut nassuiaatini erseqqissaasoqarpoq.

Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi § 15 malillugu pisariaqarneratigut aammalu nammineq atortut atorlugit umiarsuarnik ikiuunnissaq aammalu usigiaanermik usilersuinermillu sullissinissaq pisussaaffigineqarpoq. Aalajangersagaq umiarsuit umiarsualivimmut tikittut usigiarneqarsinnaanissaat usilersorneqarsinnaanissaallu qulakkeerniarlugu pisariaarpoq, aamma allanik usilersuisarnermik usigiaasarnermillu suliaqarnissamut tunngavissaqarfiunngitsuni. § 15 tapertaqartinneqarpoq taamaalillunilu usilersuinermik usigiaanermillu suliffeqarfimmi allami usigiaanissamut usilersornissamullu periarfissaqarpat, Naalakkersuisut akuersissuummi umiarsualiviutileqatigiiffik tamatumunnga pisussaaffeqanngitsoq aalajangiisinnaapput

Siunnersuummi § 22 Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaanni nunami sanaartugartaqartuni najukkami umiarsualiveqarfinnut oqartussaasumut tunngasoq, Namminersorerullutik Oqartussat umiarsualiveqarfiutaannik sanaartorneq, aserfallatsaaliineq, ingerlatsineq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4/1999-imi Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2/2006-imi allannguuteqartinneqartumi § 4-imik allannguuteqartinnagu ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq siunnersuummi § 22, imm. 5 nutaajuvoq aammalu kommunit umiarsualiviutaannut taamaaqataanik aaqqissuussinissamik ammaasuulluni. Royal Arctic Line A/S, KNI A/S aamma Mittarfeqarfiit najukkani umiarsualiveqarfinnut oqartussaasuunermik isumaginnittuupput. Naalakkersuisut naliliinerat malillugu aaqqissuussineq naammaginaratumik ingerlavoq. Maannamut misilittagarineqartut tassani allannguuteqartitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat.

Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi § 26 naapertorlugu najukkami umiarsualiveqarfinnut oqartussaasup aalajangiineri Naalakkersuisunut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik nunami sanaartugartaqartunik aserfallatsaaliuinnissamut aningaasassat ukiumoortumik aningasanut inatsisini aningaasaliissutigineqartarput. Inatsisartut aningaasanik atorneqarsinnaasunik pingaarnersiuisarnerat Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani maleruagassiivigineqarsinnaanngilaq maleruagassiivigineqartussaananilu imaluunniit annertussusilerniarneqartussaananani. Namminersorlutik Oqartussanut isertitat, umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut atorneqarneranneersut isertitat allat assigalugit Inatsisartut ukiumoortumik aningasanut inatsimmi ataatsimoortumik pingaarnersiunerannut ilaatinneqassapput.

Tassani aamma pineqarput isertitat umiarsualivinnut akitsuutitut iluseqartut, umiarsualivinni akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 30. oktober 1992-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq malillugu akilersinneqartartut (aamma umiarsuarmi sinersortaammi takornariarlutik ilaasunut akitsuut). 2014-imi tassannganiit isertitassat kr. 15

mio.-iussasut missingersuusiortoqarpoq, takuuk AI 2014, Konto pingaarneq 24 11 13 – Umiarsualivinni akitsuutit.

Siunnersuummi § 24, imm. 3 peerneqarpoq, taamaalilluni umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq qularnaveeqqusiullugu taarsigassarsisoqarsinnaassaaq aammalu eqqartuussivimmi malersorneqarnermi ilaatinneqarsinnassalluni. Kisianni siunnersuummi § 24, imm. 1, aamma imm. 2 atatiinnarneqarput. § 5 malillugu akuersissut taarsigassarsinermut imaluunniit qularnaveeqqutitut atorneqarsinnaanngilaq imaluunniit akiitsorfiusut malersuinerannut sunulluunniit atorneqarsinnaanani. § 24, imm. 1-imut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq, akuersissummik allamut tunniussineq naleqquttumik tunngavissaqanngippat itigartinneqassanngitsaq.

Siunnersuummi § 11 (utertitsisussaatitaaneq pillugu) aamma § 16 (Naalakkersuisut akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik aalajangersaasarnerat) siunnersuutigineqartutut iluseqartillugit attatiinnarneqarput. Naliliisoqarpoq umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik niuernerme atugassarititaasut tunngavigalugit ingerlatsinissaq tunngavissaqarnerseq, umiarsualivinnut suliasat ataasiakkaat aalajangersimasumik naliliiffigineqarnerat apeqqutaassasoq.

Royal Arctic Line A/S

Umiarsualivinni ineriartortitsinissamut aamma ingerlatassat avataaneersut ullumikkornit annertunerusumik iluaqusiisartussanngorlugit Kalaallit Nunaanni atitunerusumik atuisunik akiliuteqartitsisarnermik atuutsitsinernissamik maleruagassiinermut Inatsisartut inatsiissaannut siunnersuummut saqqummiunneqartumut Royal Arctic Line ataatsimut isigalugu akuersaarnartitsivoq.

Siunissami atuisunik akiliuteqartitsisalernissaq umiarsualivinnik ineriartortitsinermut, ingerlaavartumik aserfallatsaaliuinerme aammalu aserfallatsaaliuinerme kinguaattoorutini sumiiffissarsitsinermut atorneqartassammat RAL-ip neriulluanartutut isigaa. Ajornartorsiutitaqarpoq sanaartukkat aserfallatsaaliorneqarnissaannik qulakkeerinnissamut naammattumik isumalluutissanik suli atuisoqarsinnaanngimmat, taamaattumilu aserfallatsaaliuinerme kinguaattoorutit maannakkut sumiiffissarsineqarnerat neriulluarnarpoq taamaalillunilu sanaartukkani naammannngitsumik aserfallatsaaliuinerme isumannaallisaanermi aarlerinaataasut annikillisinneqassapput, taamaalilluni sanaartukkat ajorseriartinneqarnerat ingerlaannartussaassanani.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit:

Inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi § 5-imi umiarsualiveqarfii namminersortunit aamma kommuninit pigineqartut pilersinneqarnissaannut ingerlanneqarnissaannullu akuersissuteqarnissamut periarfissamik ammaassisoqarpoq aammalu § 16 naapertorlugu umiarsualiviutileqatigiiffii umiarsualivimmik umiarsualiveqarfinnillu atuinnermut akiliisitsisinnaalissapput. Imm. 3 aamma Imm. 4 naapertorlugit akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqartassapput, tassungalu atatillugu erseqqissarusupparput inatsisissatut siunnersuummi akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat atituumik nunami namminermi umiarsualivinnut tamanut aammalu ataasiakkaanuinnaangitsoq atuutuunissaasa qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqartoq isumaqaratta, tassami tamanna umiarsualiviit akornanni pisariaqanngitsumik unammilleqatigiinnermik ammaassaaq, akitsuutit ilusaannik, ingerlasussanik piareersaariaatsimik atuutsitsiunnaarnissaaq aarlerinaateqassalluni kiisalu piviusorsiuunngitsumik ineriartortitsinissamik pisariaqartitsinermik pilersitsissalluni. Tamanna ilaatigut § 21, Imm. 3-imi sumiiffissarsineqarpoq. Umiarsualiviit angissusaat, suussusaat, inissisimaffii aamma ingerlataasa annertussusaat malillugit immikkoortiterneqarsinnaagaluarput, taamaalilluni akiusunut tunngaviusuni umiarsualiviit immikkoortumi ataatsimi inissisimasut assigiimmik inissisimanissaat qulakkeerneqassalluni.

§ 23, imm. 3-ip aamma § 25-ip kiisalu § 26-ip akornanni akerleriittoqartoq paasineqarsinnaavoq. Aammalu innaqa Naalakkersuisunut pinnani qitiusumi umiarsualiveqarfinnut oqartussaasumut (naalakkersuisoqarfik suliassami akisussaasuusoq) nammagittaallioqartassappat tamanna isumaqarnerussagaluarpoq?

Umiarsuarnut aatsitassanik misissueqqaarnissamut piiaanissamullu kiisalu uuliamik assartuussinnermut akuusunut qasukkartitsinissamut tapersiisumik akerliusumillu tunngavilersuisoqarsinnaavoq. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerat aallaavigalugu isiginnilluni akitsuutit ingerlatamik akitsortitsisussaapput. Kisianni pisortat umiarsualiviutaannit isiginninneq aallaavigalugu umiarsuit sulluunniit aamma sanaartukkat nungullarsartarpaat aammalu umiarsualivimmi atortorissaarutinik allanut akitsuummik akiliuteqarnissamik pisussaaffeqartunut naligiimmik atugassarititaasut malillugit atuisarlutik. Aammalu pingaartumik uuliasiornermut umiarsuarnut tunngatillugu avatangiisinik mingutsitsisinnaaneq aammalu imaatigut angalanermut, usilersornermut tunisassianillu uninngatitsinermut atatillugu pisortat upalungaarsimanissaannut pisariaqartitsineq annertuneruvoq. Ingerlatseqatigiiffiup nammineq umiarsualivimmi atortorissaarutaannut tikitarneq soorunami ilaatinnginneqarsinnaavoq.

Ataatsimut isigalugu nassuiaatinut ilaatinneqartunut:

Nassuiaatini allassimavoq umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuinnermut akigititassat ingerlatseqatigiiffiup ataatsimoortumik isertitassai aallaavigalugit aalajangersarneqassasut. Isumaliutersuutigineqartariaqaralarpoq tamanna umiarsualivinnut namminersortunut imaluunniit kommuninit pigineqartunut akiusunik aaqqissuussinermik umiarsualiviup atorneqarnerata naleqarnera eqqarsaatigalugu imminnut ataqatigiinngitsunik pilersitsisinnaanersoq. Tamatumunnga taarsiullugu suliffeqarfiup aningaasartuutaasa ilai umiarsualiviup ingerlanneqarneranut tunngatinneqarsinnaasut kiisalu assigiinngissutsit ersarissut aallaavigineqarpata, akiusut annertunerusumik immikkoortumi umiarsualiviup inissisimaffigisaani umiarsualiviup atorneqarnerata naleqavinneranut naapertuussinnaapput. Tamanna assersuutigalugu mittarfinnut kiisalu sinerissap avataani suliaqartunut, amutsivinnut aamma aalisakkerinnermut umiarsualivinnut tunngatinneqartunut naleqquttussaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi imm. 4-imi nassuiaatitaqartuni allassimavoq, aningaasartuutaanerussat Royal Arctic Line-mut Nuup umiarsualiviata allilerneqarneranut atatillugu tuttussat, umiarsualiviup atuisuinut usinullu umiarsualivimmi passunneqartunut akilersinneqarsinnaasut. Kisianni imm. 7 naapertorlugu allassimavoq Nuup umiarsualivia nuna tamakkerlugu umiarsualivittut pingaarnertut atuutissasoq. Taamaattumik nassuiaatini ersarinngilaq nuna TAMAKKERLUGU usit nunatsinnukaanneqartut, nunatsinneersut aamma nunatsinnukartut aningaasartuutaanerulersussat Royal Arctic Line-mut tuttussat akilerneqarnissaannut peqataatinneqassanersut. Royal Arctic Line-mi ersarissumik paasineqarpoq Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut niuernerumut pilersaarut aamma tunngaviusut usit nunatsinnukaanneqartut, nunatsinneersut aamma nunatsinnukartut Nuummi umiarsualivimmik allilerinnermut aningaasartuutaanerussat matussuserneqarnissaannut akileeqataatinnissaat tunngavigineqartoq. Tamanna iluaqutaasumik erseqqissarneqarsinnaavoq uppernarsarneqarsinnaallunilu.

Akissut

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik nunami sanaartugartaqartunik aserfallatsaaliuinissamut aningaasassat ukiumoortumik aningasanut inatsisini aningaasaliissutigineqartarput. Inatsisartut aningaasanik atorneqarsinnaasunik pingaarnersiuisarnerat Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani maleruagassiivigineqarsinnaanngilaq maleruagassiivigineqartussaananilu imaluunniit annertussusilerniarneqartussaananu. Namminersorlutik Oqartussanut isertitat, umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut atorneqarneranneersut isertitat allat assigalugit Inatsisartut ukiumoortumik aningasanut inatsimmi ataatsimoortumik pingaarnersiuiinnerannut ilaatinneqassapput.

Siunnersuummi § 16 naapertorlugu umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut umiarsualiviutileqatigiiffinnit pigineqartut atorneqarnerannut akiliuteqarnermi aningaasartuutit umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut pilersinneqarnerannut ingerlanneqarnerannullu tunngassuteqartut takuneqarsinnaassasut aammalu ilanngullugu umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup ernialersorneqarnera nalikillilivigineqarneralu.

Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviisa nunami sanaartugartaqartut atorneqarnerannut akiliuteqarnermi nalinginnaasumik aningaasartuutit ingerlatsinermut tunngassuteqartut illuatungilerneqarsinnaassanngillat. Umiarsualivinnut ataasiakkaanut akigititassanik aalajangersaanermi, akigititassat tunngavigalugit umiarsualiviit namminersortut ataasiakkaat, Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaasa aamma kommunit umiarsualiviutaasa akornanni unammilleqatigiinnermik equtitsinissamik tunngavissaliisoqannginnissaa annertunerpaamik qulakkeerneqassaaq.

Siunnersuummi § 21-mut nassuiaatini allassimavoq, Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviutaat nunami sanaartugartaqartut atorneqarnerannut akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik aalajangersaanermi umiarsualiviit usit ilaasullu amerlassusaat kiisalu umiarsualivimmi sullissinerup annertussusaa malillugit immikkoortunut assigiinngitsunut agguarneqarsinnaasut.

Atuisut akiliutissaat aamma umiarsualivimmi nunami sanaartugartaqartumi atuisunut ataasiakkaanut assigiinngisitaartinneqarsinnaavoq. Assigiinngisitaartitsineq tunngavissarititaasut assigiinngitsut tunngavigalugit pisinnaavoq, assersuutigalugu umiarsuup angissusaa, usini kaaviiartitat, akuttunngitsumik tikittartut ilaannikkuinnaq tikittartunut sanilliullugit, inuussutissarsiortukkuutaat il.il.

Naalakkersuisut eqqumaffigaat akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat akitsuusiisarnerup ilusaanik aamma ingerlasussanik piareersaariaatsimik atorunnaarsitsiviunngitsumik ilusilersorneqassasut, taamaalillunilu usinik, inunnik imaluunniit aalisakkanik tulaanneqartuni imaluunniit allanik umiarsualivimmut attuumassuteqartumik suliaqarnernik sullissinissamik pisariaqartitsivinneq aamma nutaamik pisariaqartitsilerneq tunngavilersuutigalugu akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat malitsigisaannik pisortat (imaluunniit namminersortut) umiarsualivinni aningaasaliinissaannik piunasaqaateqartoqalersitsissanani.

Umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut atorneqarnerannut akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat, akigititassat aamma akiusunut tunngaviusussat naleqquttumik ilusilersorneqarnissaat siunertaralugu ilaatigut Royal Arctic Line A/S-imut oqaloqatigiissutigineqassapput. Royal Arctic Line A/S-ip umiarsualiviit nunami

sanaartugartaqartut atornerqarnerannut akiliutai taakkualu malitsigisaannik assartuussinermut akigititat qaffannissaat matuma siuliani imm. 4-imi nassuiarneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kingunerisaanik umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut usinik, inunnik aalisakkanillu tulaassuineramik inuussutissarsiutigalugu sullissinissamut atornerqartussat sanaatornerqarnissaat, ilanngullugit allilerineq ingerlatsinerlu, Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqarnissaat pisariaqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik tamatumunnga allanik akuersissutitaqanngitsumik sanaatorsinnaapput ingerlatsisinnaallutillu.

Aalajangersakkami taamaallaat umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaatornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut, atornerqarnerannik allanngortitsinissamut ingerlatsinissamullu akuersissut pillugu apeqqut maleruagassinneqarpoq. Tamatuma saniatigut akuersissutit pisariaqartut tamarmik danskit aamma kalaallit inatsisaat atuuttut allat, umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaatornermut ingerlatsinermullu pingaaruteqartut, ilanngullugu imarsionermut inatsit, naapertorlugit piniarneqartussaassapput.

Umiarsualivittut isigineqarput talittarfiit nunami sanaartugartaqartut aamma tassunga atasumik umiarsualivimmik imartaqartut, umiarsuarnit talittarfimmukartussanik ingerlaartussanillu talittussanit atornerqartussat kiisalu talittarfiit usigiarnermut usilersornermullu nalinginnaasumik inissaqartitsiviusartut.

Nunami sanaartugartatut isigineqarput sanianiittut inissiiffissat aamma umiarsualiviup ulluinnarni ingerlanneqarneranut atugassat aqquernit taassuma iluaniittut kiisalu nunaminertat allat umiarsualiviup ulluinnarni ingerlanneqarnerani ilaasut. Umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup nunataata killissalersorneqarneranut erseqqinnerusumut, nunaminertanut oqartussaasumi nunaminertamik atugassiisimaneq apeqqutaavoq. Taamaaliornikkut tamatumunnga peqatigitillugu umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq taassuma eqqaani nunaminertanut pisinnaatitaaffinnut, nunaminertanut tamanit atornerqartunut aamma aqqusinernut tamanit atornerqartunut naleqqiullugu killissalersorneqarsimassaaq. Nunami sanaartugartanut kraneqarfiit, quersuit, qerititsiveqarfiit, allaffeqarfiit il.il. pineqartunut ilaangillat.

Aalajangersakkami umiarsualiviit tamarmik aalajangersakkap oqaasertaani pineqartunut ilaasut pineqartunut ilaapput, umiarsualivik umiarsuarnik tamaginnik (tamanut ammasoq) tigusinissamik pisussaaffeqarnersoq imaluunniit umiarsualivik taamaallaat assartuussinermik siunertanut aalajangersimasunut atuuttussaannersoq taamaattumillu umiarsuarnik tassani ilaanngitsunik tigusiumannngissinnaanersoq (umiarsualiviit tamanut ammasuunngitsut) apeqqutaatinnagu. Umiarsualivik inatsisip atuuffissaani ilaanngitsutut taamaallaat isigineqassaaq, umiarsualivik siunnersuummi § 2-imi ilaatinneqanngitsunut pineqartunut ilaasutut isigineqarsinnaappat.

Imm. 2-imut

Naalakkersuisut suliaqarfinnut, umiarsualiviup imartaanut, talittarfinnut nunamilu sanaartugartaannut tunngasumik nassuiaassutitut killissalersuutinullu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Piginnaatitsissuummi aamma ilaavoq umiarsualiviup imartaata annertussusaanik killissalersuineq. Naalakkersuisut tassunga atatillugu atortorissarutit aalajangersimasut suut umiarsualivimmi ilaanersut imaluunniit ilaannginnersut, umiarsualiveqarfimmi aalajangersimasumi ilaanersut erseqqissarnissaa toqqarsinnaavaat.

Naalakkersuisut maleruagassanik nalinginnaasumik umiarsualiveqarfinnik aalajangersimasunik inatsisip atuuffissaani ilaatitsinnginnissamik aalajangersaasinnaapput, assersuutigalugu umiarsualiveqarfik pingaaruteqanngitsumik angissuseqarpat, puttasutut pilersinneqarsimappat imaluunniit utaqqiisaagallartumik allatut iluseqarpat.

Søfartsstyrelsi isumannaallisaanermut tunngatillugu eqqarsaatigisassat isumagineqarnissaannut umiarsualiviup imartaata erseqqinnerusumik aalajangersarneqarnerani peqataatinneqartussaassaaq.

§ 2-imut

Nr. 1 aamma nr. 4 inuussutissarsiornermut atuinertut isigineqarsinnaassanngillat. Kisiannili umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut pineqartut siunnersuummi pineqartunut ilaasimasinnaanerisa nalornissutigineqalersinnaanera pinngitsoortinniarlugu ilaatitsinnginneq ilanngunneqarpoq.

Umiarsualiveqarfik KNI A/S-imit (Polaroil) uuliamik tunisassianik nunami tankeqarfinnut usigiarnissamut siunnerfeqartoq imaluunniit atorneqartoq, nr. 3 malillugu siunnersuummi § 1-imi ilaatinneqanngilaq. Umiarsualiveqarfiit taakkua umiarsualivinnut pioreersunut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut atatillugit pilersinneqarsimagajupput.

§ 1, imm. 2 malillugu umiarsualiviit imartaannut maleruagassat aalajangersarneqarsinnaassapput ilanngullugulu aamma umiarsualiveqarfiit assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussanit aamma KNI A/S-imit (Polaroil) pigineqartut akornanni umiarsualiviup imartaasa killissalersorneqarnerat.

Aatsitassarsiornermik suliaqarnermut ilaatillugu umiarsualivinnik sanaartorneq aamma ingerlatsineq, suliaqarnerit taakkua oqartussaasumit ataatsimoortillugit suliarineqarnerannut ilaatillugu suliarineqassaaq. Taamaattumik umiarsualiviit taamaattut nr. 2 malillugu siunnersuummi ilaatinneqanngillat. Ilaatitsinnginnermi ilaapput umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersoq (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq, naapertorlugu akuersissummi pineqartunut ilaasut.

§ 3-imit

Imm. 1-imi umiatsianut nuannaariartaatinut umiarsualiviit aamma umiarsualiviit allat sunngiffimmu siunertaqartumik atuunnerusut, inatsisip atuuffissaani ilaatinneqanngillat. Taamaalilluni umiarsualiviit taamaattut aamma, kisiannili annikitsuinnarmik, umiatsianit takornariartaatinit imaluunniit umiatsiararsorlutik aalisartunit, aalisarnermik pingaarnertut imaluunniit saniatigut inuussutissarsiuqartunit, atornerqartut isiginiarneqassanngillat. Tamatuma saniatigut pisut malillugit aamma allatut inuussutissarsiornermut tunngatillugu atuineq, annertussutsimigut umiarsualiviit sanaartorneqarnerannut ingerlanneqarnerannullu aningaasalersuinerumut pingaaruteqanngilluinnartut isiginiarneqassanngillat.

Umiarsualivimmu pissutsit maannakkut atuuttut malillugit inatsisissatut siunnersuummi pineqartunut ilaangitsunut assersuutitut taaneqarsinnaapput Nuummi umiatsianut nuannaariartaatinut umiarsualivik Ikianiittoq. Umiarsualivik Nuummi Umiatsiaatillit peqatigiiffiannit pigineqarpoq ingerlanneqarlunilu. Umiarsualiviup ingerlanneqarneranut aserfallatsaaliorneqarneranullu aningaasartuutit peqatigiiffiup ilaasortaannit umiatsianut inissanut akiliuteqarnikkut akilerneqartarput. Maannakkorpiaq umiarsualiveqarfimmit inuussutissarsiornermut atatillugu imaatigut angalasarneq annikitsuinnaavoq. Umiarsualivik suliffeqarfinnik naammattunik aammalu puttasunik imaaniitinneqartunik atortoqarluni pilersinneqarpoq. Inuussutissarsiuqalugu usinik usilersornermut usigiarnermullu atugassatut talittarfimmik imaluunniit tassunga atasumik nunami sanaartukkanik pilersitsisoqarsimangilaq.

Umiarsualivik § 3 malillugu Inatsisartut inatsisaanni pineqartunut ilaanersoq nalornissutigineqarsimassappat, Naalakkersuisut tamanna aalajangersakkat § 1, imm. 2 malillugit aalajangersarneqartut malillugit erseqqissarsinnaavaat.

§ 4-imut

Umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut, 1) aatsitassat pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu akuersissummi pineqartunut ilaasut, 2) uuliamik ikummatissamillu usigiarnermut atorneqartut kiisalu 3) umiarsualiviit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit kommuninit allaanerusunit pigineqarsimasinnaasut, aalajangersagaq manna malillugu Namminersorlutik Oqartussat nunani tamalaani pisussaaffiinik naammassinninnissamut peqataanissamik pisussaaffilerneqarsinnaapput, tassani ilaallutik SOLAS-imi isumaqatigiissummut, ISPS kode-mut aamma WHO-ipp peqqinnissamut malittarisassaannut, International Health Regulations-imut 2005-imeersumut tunngatillugu, takuuk tamanna pillugu matuma kinguliani siunnersuummi §§ 17 – 18-imut nassuiaatit.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut ingerlatsinissamullu akuersissummik tunniussinissamut piginnaatinneqarput. Umiarsualiviit taamaattut pillugit ingerlatsinissamut akuersissummut aqqissuussaqaq atuutsinneqalerpoq.

Piumasaqaatigineqarpoq akuersissutit nalinginnaasumik kisermaassisussaatitaaffittut tunniunneqartassasut, kisianni Naalackersuisut pisuni aalajangersimasuni, pissutsit atuuttut tamatumunnga naleqqutsillugit akuersissutip kisermaassisussaatitaaffittut tunniutinnginnissaanut periarfissaqarput. Ilanngullugu Naalackersuisut qinnuteqartullu akornanni isumaqatiginninniarnert, inissaqartitsinermut pingaarnertigut mianerinninneq, aammalu usini kaaviiartitat aningaasaatit aningaasaliissutigineqartut utertinneqarnissaannut erniortinneqarnissaannullu aningaasaliisumut qulakkeerinninnissamut pisariaqartutut isigineqarsinnaasut, apeqqutaassapput.

Kisermaassisussaatitaanermik tunniussisoqassappat Naalackersuisut akuersissummi kisermaassisussaatitaanerpun nunami sumiiffimmiinneranut aammalu tamatumunnga atatillugu atugassarititaasussanik allanik aalajangersaasussaassapput. Kisermaassisussaatitaaneq aamma umiarsuit qanoq ittuussusaat, umiarsuit angissusaat imaluunniit usit suussusaat erseqqinnerusumik nassuiarlugu tunniunneqarsinnaavoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami kommunit umiarsualivii pioreersut maleruagassiivigineqarnissaat siunertarineqarpoq. Aalajangersakkami Qeqqata Kommuniata Sisimiuni umiarsualiveqarfik pilersitaa pineqarpoq. Naalakkersuisut Qeqqata Kommunianut umiarsualiveqarfimmik ingerlatsinissamut, atugassarititaasunik ilaqartumik akuersissummik tunniussinissamut piginnaatinneqarput.

Naalakkersuisut aamma kommunit umiarsualiveqarfiinik pioreersunik allilerisinnaanermut, allangortiterisinnaanermut imaluunniit atorineqarfissaanik allanguisinnaanermik akuersissummik tunniussinnaapput.

Qeqqata Kommunia tassaavoq pisortanni oqartussaasoq. Qeqqata Kommunia umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik piusumik ingerlatsivoq. Umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik imaluunniit inuussutissarsiornikkut ingerlatamik siunnersuummi § 7, imm. 2-imi aamma 3-imi pineqartunut ilaasumik allilerinissamut imaluunniit allangortiterinissamut, aatsaat immikkut ittumik pisoqartillugu akuersissummik tunniussisoqarsinnaasoq tunngavissaritinneqarpoq. Taamaattoqarsimappat piunasaqaataavoq umiarsualivik aamma nunami sanaartugartai umiarsualiviutileqatigiiffimmi namminersortumi aallarniutitut akiliutigineqarsimassasut, takuuk siunnersuummi § 8.

Siunnersuummi §§ 9 aamma 10 naapertorlugit piunasaqaatit sakkukillineqarsinnaassapput. Qeqqata Kommunianiit qinnuteqaatip suliarineqarnera umiarsualivimmut nunami sanaartugartaqartumut pilersinneqareersimasumut akuersissutitut iluseqassaaq.

Siunnersuummi § 12 naapertorlugu piunasaqaatit taamaaqataanik sakkukillisinneqarsinnaapput imaluunniit atorunnarsinnaallutik. Qeqqata Kommunia tassaangilaq ingerlatseqatigiiffik namminersortoq killilimmik akiliisussaataasooq. Qeqqata Kommunia akileraarusiisarnissamut pisinnaatitaaffeqarnermini umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik matusinissamut imaluunniit piaanissamut aningaasartuutunik aningaasalersuisinnaasussaavoq.

§ 6-imut

Namminersorlutik Oqartussat maannakktut umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamut, allilerinissamut, allangortiterinissamut ingerlatsinissamullu piginnaatitaapput. Naalakkersuisut Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit taamatut suliaqarnermik ingerlatsinnaapput tamatumunngalu suliaq pissusissamisoornerani Naalakkersuisunit immikkut akuersissummik tunineqarnissaq piunasaqaataangilaq.

Umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut attaveqarnermut sanaartukkatut pingaaruteqartut, inuiaqatigiinni pingaaruteqartut isigineqarmata, akuersissummik taamaallaat aktiaatileqatigiiffimmut aamma piginneqatigiilluni ingerlatseqatigiiffimmut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartumut tunniussisoqarsinnaavoq. Taamaaliornikkut pingaartinneqarpoq immikkoortortaq sorleq inatsisitigut umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamut, allilerinissamut, allangortiterinissamut, atorneqarnerata allannguuteqartinnissaanut imaluunniit ingerlatsinissamut akuersissummik piginnittuunersoq nalornissuteqalersitsisoqassanngitsoq. Taamatuttaaq umiarsualivimmut nunami sanaartugartaqartumut ataasiakkaamut piginnittuulersoq pillugu nalornisitsisoqalissanngitsoq, takuuk tamanna pillugu siunnersuummi §§ 6-ip aamma 7-ip imminnut ataqatigiinnerat.

Siunnersuummi § 6-imi pisinnaatitaasut pisussaataitaasullu kikkut umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamut, allilerinissamut, allangortiterinissamut, atorneqarneranik allannguinnissamut imaluunniit ingerlatsinissamut akuersissummik pissarsisinnaanersut tamakkiisumik allattorlugit maleruagassiisoqarpoq. Kisiannili siunnersuummi § 6-imi kikkut umiarsualiviutileqatigiiffimmi piginneqataasut imaluunniit aktiaatilitut peqataasinnaanersut maleruagassiisoqanngilaq.

Erseqqissarneqarpoq umiarsualiviutileqatigiiffik suliaqarnermik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi pineqartunut ilaasumik ingerlatsinissamik siunertaqassasoq. Umiarsualiviutileqatigiiffik taamaallaat suliaqarnermik siunnersuummi § 5, imm. 1-imi, § 7, imm. 2-imi aamma 3-imi pineqartunut ilaasumik ingerlatsinissamik siunertaqarsinnaavoq.

Naalackersuisut akuersissummik tunniussinissamik aalajangiinerannut qinnuteqartut ataasiakkaat aammalu suliassap aalajangersimasup aalajangersimasumik nalilersorneqarnera apequtaassaaq, takuuk siunnersuummi §§ 9 - 11. Ilanngullugu siunnersuummi 8 malillugu kommunit umiarsualiviutileqatigiiffimmi peqataasinnaanersut aammalu atugassarititaasut suut atuutissanersut immikkut nalilersuineq apequtaassaaq.

Aammattaq siunnersuummi § 24 akuersissummik toqqaannartumik imaluunniit toqqaannangitsumik allanut tunniussinerit sulluunniit Naalackersuisunit akuersissuteqarfigineqartarnissaannut piumasaqaammut tunngasoq innersuussutigineqarpoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Akisussaasuunermut pissutsit paasiuminartuunissaat qulakkeerniarlugu umiarsualivimmik sanaartornissamut, allilerinissamut, allangortiterinissamut, atorneqarneranik

allannguinnissamut imaluunniit ingerlatsinissamut akuersissummik pissarsisoq umiarsualivimmik umiarsualiveqarfittaqartumik piginnittuussaag.

Piginnittuunissaq pillugu piunasaqaammi tassani umiarsualiviutileqatigiiffiup il.il. § 5 malillugu akuersissummik peqarnissamik piunasaqaateqarfiunngitsup, sanaartukkanik attuumassuteqartunik attartorsinnaanera imaluunniit atukkiussivigineqarsinnaanera taakkualu umiarsualiviup ingerlanneqarneranut peqataatinneqarsinnaanerat mattunneqanngilaq. Assersuutissaq tassaasinnaavoq umiarsualiviutileqatigiiffiup inersuaq umiarsualiviup eqqaaniittoq usinik assartorneqartussanik ilitsivissatut atorniarlugu attartoraa, imaluunniit illu qanittumiittoq sulisunut atortussatut attartoraa. Ingerlatanik annertusititsineq taamaattoq, ingerlatassaq akuersissummi pioreersumi atugassarititaasunut ilaatinneqarsinnaasimappat, imminermini nutaamik imaluunniit allannguuteqartumik § 5 malillugu akuersissummik pissarsinissamik piunasaqaateqarfigineqanngilaq. Taamaattoq maleruagassiineq alla malillugu, soorlu pilersaarusiornermut imaluunniit avatangiisinut inatsit il.il., akuersissutinik piniarnissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq.

Aallaaviussaag pineqarteq taamaallaat umiarsualivimmik tassungalu atasumik umiarsualiveqarfimmik suliaqarnermillu tassunga attuumassuteqartumik suliaqarluni ingerlatsissasoq, takuuk imm. 2. Tamanna aamma siunnersuummi § 6-imut tunngaviuvoq.

Umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup erseqqinnerusumik killissalersorneqarnera pillugu § 1, imm. 1-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Akuersissummik piginnittoq aallaaviatigut umiarsualivimmik sanaartugartaqartumik sanaartornermik ingerlatsinermillu suliaqarnermik ingerlatsissaaq. Piginnittoq taamaallilluni sanaartornermut suliassanik allanik suliakkiinissamik mattunneqanngilaq, taamatullu piginnittoq umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup ingerlanneqarneranik suliaqarnissamut allanik suliakkiisinnaavoq. Assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussat allallu akuersissummik piginnittut umiarsualivimmi nunami sanaartugartaqartumi ataatsimi arlalinniluunniit ingerlatsinermik suliaqarnissamut assersuutigalugu Royal Arctic Line A/S imaluunniit KNI A/S suliakkersinnaavaat.

Imm. 2-imut

Aamma akuersissummik piginnittoq umiarsualivimmut tunngassuteqartumik suliaqarnermik allamik ingerlatsisinnaavoq, assersuutigalugu quersuarnik allaffinnillu nammineq atugassanik sanaartorneq attartortitsinerlu, soorlu umiarsuarnut umiarsualivinnullu tunngassuteqartunut sullissinernut, ilanngullugit nassiussalerinermik, imaatigut nioqqutissanik assartuussinermik, usigiarnermik usilersornermillu suliaqartunut suliffeqarfinnut attartortitsineq. Akuersissummik piginnittoq assersuutigalugu ilitsivissanik imaluunniit quersuarnik

umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup avataani attartortitassanik pilersitsisinnaavoq. Taamatut suliaqarneq niuernermik tunngaveqartumik atugassarititaasut nalinginnaasut tunngavigalugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkami umiarsualiviutileqatigiiffiup il.il. imm. 1 aamma 2 malillugit pisussanit annertunerusumik suliaqarnermik ingerlatsisinnaaneq periarfissiissutigineqarpoq, taamaattoq tamanna aatsaat Naalakkersuisunit akuersissuteqarneq malillugu pissalluni. Taamaaliornikkut pingaartinneqarpoq ingerlatat taamaattut qanoq annertutigisumik umiarsualiviup ataatsimoortumik aningaasaqarnikkut inissisimaneranut pingaaruteqarsinnaanersut Naalakkersuisut naliliinissamut periarfissaqassasut, taamaalillutillu umiarsualivinnut ataasiakkaanut akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik aalajangersaanissamut tunngavissaqassallutik.

§ 8-imut

Siunnersuutigineqarpoq kommunit umiarsualivinni nunami sanaartugartaqartuni sanaartornermi, allilerinermi imaluunniit ingerlatsinermi peqataanissaannut sioqutsisumik Naalakkersuisunit akuersissuteqarnissaq piumasaqaatigineqassasoq. Kommunit suliassanik innuttaasut ilinniartitaanerannut atugarissaarnerannullu aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqartunik inatsisini aalajangersaaviusunik isumaginnipput. Aalajangiisuulluinnarpoq kommunit aamma siunissami suliassanik taakkuninnga isumaginnissinnaassasut.

Naalakkersuisut suliassamik aalajangersimasumik aamma kommunit tassani peqataaneramik ataatsimoortumik nalilersissapput. Taamaaliornikkut kommunip siunissami aningaasaqarnikkut annaasaqarsinnaanerata killilerneqarnissaa aamma suliassap nunami sumiiffimmi kommunimut pineqartumut atassuteqarnera aalajangiisuulluinnartumik pingaartinneqassapput. Kommunit umiarsualivimmi suliassami peqataanerat pissaaq, kommunip aamma siunissami suliassanik inatsisini aalajangersagaasunik isumaginnissinnaassalluni.

Umiarsualiviutileqatigiiffimmi kommunip peqataaneranut minnerpaaffissat taamatullu qaffasinnerpaamik killissat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat. Tunngavissaritinneqarpoq qaqutigunnaq kommuni umiarsualiviutileqatigiiffimmi ingerlatseqatigiiffimmi aalajangiisussatut sunniuteqarluni peqataanissamut akuersissummik tunineqarsinnaasoq. Aalajangiisussatut sunniuteqarneq assersuutigalugu piginnittuunerup, piginnittut katitigaanerisa imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmi peqataasut akornanni isumaqatigiissuteqarnerup malitsigisaanik atuussinnaavoq.

Aalajangersakkami taamaallaat kommunit umiarsualivimmik suliassami peqataanerat maleruagassiivigineqarpoq. Aalajangersakkami suleqataasut allat umiarsualivimmik suliassami aalajangersimasumi peqataasimasinnaasut katitigaanerat maleruagassiivigineqanngilaq.

§ 9-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut umiarsualivimmi nunami sanaartugartaqartumi pineqartumi pisariaqartitsinnermut aammalu tassani inuiaqatigiinni soqutigisat akuersissummik § 5 malillugu tunniussinissamut naammannersut nalilersuinissamut periarfissinneqarput. Suliassami piujuartitsinissaq Naalackersuisut nalilersussagaat naatsorsuutigineqarpoq, pissutigalugu umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut suliassami piujuartitsinnaannginneq pissutigalugu umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut atorneratik uninngaannalernissaat kissaatigineqanngimmat.

Aalajangersagaq umiarsualivimmik nutaamik nunami sanaartugartaqartumik sananissaq imaluunniit umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik pioreersumik allilerinissaq pillugu qinnuteqaatinut atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattoq aalajangersakkami umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup pioreersup allamut tunniunneqarnissaa aamma pineqartunut ilaavoq, tassanilu piginnittuulersoq umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup ingerlanneqaannarnissaanut akuersissummik qinnuteqartariaqarpoq.

Imm. 2-imut

Naalackersuisut inatsit malillugu qinnuteqaammik suliarinninnermut atugassatut, paasissutissanik oqartussaasut suliarinninnerannut pingaaruteqartutut isigineqartunik tamaginnik piumasaqarsinnaapput. Assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffimmi peqataasut taakkualu umiarsualivimmik sanaartornissamut ingerlatsinissamullu piginnaaneqarnerat, atugassarititaasut aamma tunngavissarititaasut aningaasalersuinissamik neriorsuummut atasut, missingersuutit tunngaviusut naatsorsuinerillu tassunga atasut, teknikkikkut paasissutissat aamma naatsorsuinerit ilaalu ilanngullugit pillugit paasissutissat piumasarineqarsinnaapput.

Imm. 3-imut

Paasissutissat suut nalunaarutigineqassanersut, qanoq iluseqassanersut aammalu piffissap suup iluani tunniunneqassanersut pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Maleruagassat qinnuteqartumik uppersaatinik

pisariaqartunik, qinnuteqartup akuersissut qinnuteqaatigineqartoq naapertorlugu suliaqarnermik ingerlatsisinnaanissaanik uppernarsisitsisussanik, nassiussinissamik pisussaaffiliisut aalajangersarneqarsinnaapput.

§ 10-imut

Imm. 1-imut

Nalilersuinermut aalajangiisuulluinnartumik qitiusumillu ilaavoq, umiarsualivinni nunami sanaartugartaqartuni aningaasaliinerit siunissami assartuussinermik pisariaqartitsinerup, nunasseriaatsit aamma inuussutissarsiutinik ineriartortitsinerup ineriartornissaannut naatsorsuutigineqartunut naapertuutissasut.

Naalackersuisut akuersissuteqarnissaannut umiarsualivimmut suliassaq aamma suliassap attaveqarnermut, nunassittarnermut aamma inuussutissarsiornermik ineriartortitsinermut pioreersunut aamma siunissami pisussanut allanut, minnerunngitsumillu illoqarfinni nunaqarfinnilu pilersuinerup qularnaassuseqarneranik qulakkeerinnissamut ataqatigiinneranik ataatsimoortumik naliliinissaq apeqqutaassaaq. Naliliineri aamma ilaatinneqassaaq illoqarfinni nunaqarfinnilu pilersuinerup assartuussinerup annertussusaani allannguutissatut naatsorsuutigineqartunik siumut missingersuineq kiisalu umiarsualiviup pioreersup usinut umiarsuarnullu inissaqartitsinera atuuttup naliliiffigineqarnera.

Aammattaaq siunnersuummi § 14, imm. 2, umiarsualivinni isumannaassuseq eqqarsaatigalugu ajornanngippat, umiarsuarnik Kalaallit Nunaannut, Kalaallit Nunaannit aamma Kalaallit Nunaanni usinik assartuussinermut akuersissummi pineqartunut ilaasut sullinneqarnissaannik pisussaaffiliisoq innersuussutigineqarpoq, takuuk Kalaallit Nunaannut, Kalallit Nunaannit Kalaallit Nunannilu usinik imaatigut assartuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 16, 30. oktober 1992-imeersoq. Peqqussutip atuunnerani Royal Arctic Line A/S-imit umiarsuit sullinneqarnissaannut pisussaaffeqarneq atuuppoq.

Imm. 2-imut

Akuersissummi umiarsuarmik nunami sanaartugartaqartumi paatsoorneqarsinnaanngitsumik sumiissusersiisoqartussaassaaq. Suliaqarnermi nunap assinga ilanngussassaq, tikikkiartornermi pissutsinik, umiarsualiviup imartaanik, suliffeqarfinnik illersuisunik, talittarfinnik tassungalugu atasunik nunami sanaartukkanik takutitsisoq suliareqartussaassaaq.

Oqaatigineqassaaq inatsisissatut siunnersuut manna malillugu akuersissutip saniatigut aamma inatsisit allat naapertorlugit akuersissutinik pisariaqartunik pissarsiniartoqartussaassammat, assersuutigalugu pilersaarusiornermut, nunaminertanut aamma avatangiisinut inatsisit aamma

imarsiornerup isumannaatsuunissaa pillugu inatsit. Aamma oqaatigineqassaaq imaani uuttortaanerit aamma imaanut nunap assinginik suliaqarneq Geodatastyrelsimut erseqqinnerusumik isumaqatigiissuteqarneq naapertorlugu pisussaassamat.

§ 11-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut piffissamut killilikkamut akuersissummik tunniussinissamut piginnaatinneqarput. Akuersissutit piffissamut killilikkat sivitsorneqarsinnaapput, taamaalilluni akuersissutit piffissamut killilikkat ukiuni 60-ini annerpaamik atuussinnaallutik.

Tamatumunnga ilanngullugu Naalackersuisut aamma qinnuteqartup akornanni isumaqatiginninniineq, pingaarnertigut pilersarusiornermi mianerisassat minnerunngitsumillu usini kaaviiartitat, aningaasaliisut aningaasaatinik aningaasaliissutaasunik utertitsinissaannut erniortitsinissaannullu pisariaqartutut isigineqarsinnaasut apequtaassapput.

Tamatuma saniatigut akuersissutip sivilissusissaa, annaasaqarsinnaanermut pisinnaatitsissummik pigisaqartup nammatasaanut ataqatigiissinneqassaaq. Umiarsualivik aningaasaliisumit ataasiinnarmut pigineqassappat, taassuma annertunerusumik aningaasaqarnikkut annaasaqaataasinnaasut nammassavai, tamannalu akuersissutip piffissamut sivilissunerusumut tunniunnissaanut tunngaviussaaq.

Kiisalu piffissaq akuersissuteqarfiususaaq akuersissummut atugassarititaasunik allannguisinnaanermut aammalu akuersissutip utertissinnaanissaanut atasuussaaq. Tamanna pillugu maleruagassat siunnersuummi § 11, imm. 2 malillugu aalajangersarneqarsinnaapput. Akuersissutip tunniunneqarnerata nalaani maleruagassat atuuttut atorineqassapput.

Akuersissummi atugassarititaasut allannguuteqartissinnaanerat aamma qanorluunniit pisoqaraluarpat piffissap akuersissuteqarfiusup sivilissunerunissaanut tunngaviussaaq.

Pisuni immikkut ittuni ukiut 60-it tikillugit akuersissummik taamatullu akuersissummik piffissamut killiligaanngitsumik tunniussisoqarsinnaavoq. Tamanna taamaallaat Inatsisartuni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissuteqarneratigut pisinnaavoq. Akuersissut piffissami sivilissunerusumi imaluunniit piffissami killiligaanngitsumik atuuttusaaq, assersuutigalugu suliffissuarmi suliaassamut anginerusumut atatinneqarsinnaavoq, taamaalillunilu umiarsualivimmut akuersissut piffissaq eqqarsaatigalugu suliffissuarmut suliaassap ingerlanneqarnerata ingerlaannarnissaanut

atasuussalluni. Aalajangersagaq assersuutigalugu Maniitsumi aluminiumik aatsiterivimmik pilersitsinermut atatillugu atorneqarsinnaavoq.

Kommunit umiarsualivii nunami sanaartugartaqartut pioreersut, kommuni ataani ingerlatsinerup ingerlaannarnissaanut akuersissummik tunniussivigineqartut, utertitsisussaatitaaneq pillugu atugassarititaasunik pisinnaatitaaffiliivigineqassanngillat. Kommunip umiarsualivia nunami sanaartugartaqartoq kommunip ataani ingerlanneqartoq allannguuteqarani pisortat attaveqarnermi ataatsimoortumi aaqqissuussineranni ilaasinnaassaaq.

Akuersissutip tunniunneqarnerani imaluunniit akuersissutip atuuffissaata naanerani Namminersorlutik Oqartussanut utertitsinissaq pillugu aalajangiinissamut Naalakkersuisut pisussaaffeqartinneqanngillat. Akuersissutip atuuffissaata naanissaa tikillugu Naalakkersuisut sukkulluunniit aalajangiisinnaapput, umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq Namminersorlutik Oqartussanut utertinneqassasoq. Allamik Naalakkersuisut aamma akuersissummik pigisaqartup akornanni isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat, utertitsineq siusinnerpaamik akuersissutip atorunnaarnerani pisinnaavoq.

Utertitsinissamik aalajangiinermut taarsiullugu Naalakkersuisut nutaamik akuersissummik tunniussisinnaapput. Utertitsinerup kingorna Naalakkersuisut umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik piginnittutut piginnaatitaanerminnik isumaginninnerminnut ilaatillugu, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq taanna umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik pisitissinnaavaa aammalu akuersissummik tunisnaallugu.

Imm. 2-imut

Naalakkersuisut utertitsisussaatitaaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq utertinneqarnermini qanoq pitsaassuseqassanersoq pillugu aammalu Namminersorlutik Oqartussat piffissami aalajangersimasumi umiarsualivimmut nunami sanaartugartaqartumut utertitsinissaq sioqqullugu atuisinnaanissaat pillugu kiisalu Namminersorlutik Oqartussat tigusinissamik piareersarnissamut aammalu utertitsereernerup kingorna ingerlatsinerup ingerlaavartuunissaanik qulakkeerinissamut aalajangiinernik suliaqarnissamut periarfissaqarnissaat pillugu Naalakkersuisut tassunga ilanngullugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Akuersissutini atugassarititaasussanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Atugassarititaasut pissutsinut umiarsualiviup tassunga atasumik umiarsualivik imartaqartup aamma nunami sanaartugartaqartup ingerlanneqarneranut, sanaartorneqarneranut, aserfallatsaaliorneqarneranut peerneqarneranullu pingaaruteqartunut tunngasuusinnaapput. Pilersitseqqinnissamik suliaqarnerup piunasaqaatigineqartup annertussusaa il.il. sukumiisumik aalajangersarneqarsinnaavoq.

Akuersissummi atugassarititaasut mianerisassanut siunnersuummi §§ 9-11 malillugit kiisalu akuersissutip tunniunneqarnerata nalaani maleruagassat atuuttut § 11, imm. 2 aamma § 12, imm. 2 naapertorlugit isumagineqarnissaannut aalajangersarneqassapput.

Umiarsualiviup eqqaani pissutsit aalajangersimasut immikkut atugassarititaasussanik aalajangersaasoqarnissaa tunngavissaqartissinnaavaat. Atugassarititaasut akuersissummi aalajangersarneqartut Naalakkersuisunut aammalu akuersissummik tunniussisumut saneqqunneqarsinnaanngitsumik pisussaaffiliipput. Naalakkersuisut pisuni ataasiakkaani naliliisassapput umiarsualivimmik tassunga atasumik umiarsualivimmi imartaqartumik nunamilu sanaartugartaqartumik matusinissamut imaluunniit paaanissamut aningaasartuutitut qularnaveeqqusiinissaq pisariaqartinneqarnerasoq. Naalakkersuisut peqatigisaanik qularnaveeqqusiissuteqarnermut atugassarititaasut aalajangersassavaat ilanngullugulu aningaaserivimmi Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartumi utertinneqarsinnaanngitsumik tigusisinnaanermi qularnaveeqqusiinertut ilusilimmik qularnaveeqqusiissuteqarnissaq pillugu atugassarititaasut aalajangersarsinnaallugit.

Oqaatigineqassaaq siunnersuut manna naapertorlugu atugassarititaasut saniatigut inatsisit allat naapertorlugit akuersissutinut akuersissuteqarnermullu atugassarititaasut assigiinngitsut naatsorsuutigineqartariaqassammata, assersuutigalugu pilersaarusiornermut, nunaminertanut avatangiisinullu inatsisit aamma imarsiornerup isumannaatsuunissaa pillugu inatsit. Atugassarititaasut taamaattut tamatuminnga allaffissornikkut aqutsinermut ilaatillugu suliaasaqarfimmuut oqartussaasumit pineqartumit aalajangersarneqassapput.

Imm. 2-imut

Naalakkersuisut akuersissummut atugassarititaasussat pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Atugassarititaasut akuersissummut ataasiakkaamut aammalu suliaasamut aalajangersimasumut atugassarititaasunullu allanut tamatumunnga tunngatillugu aalajangersagaasunut naleqqussarsinnaajumallugit akuersissummi aalajangersimasumi ilanngunneqassapput.

Atugassarititaasut pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerat, akuersissummi tunniunneqareersimasumi allannguuteqartitsinissamut periarfissiinngilat.

Naalakkersuisut siunnersuut naapertorlugu atugassarititaasut pillugit maleruagassanik nutaanik aalajangersaassappata, maleruagassat siunissami akuersissutaasartussanut atuutissapput.

Akuersissummik utertitsisinaanissaq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aammattaaq piginnittup umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik matusinissamut aammalu nunami pissutsinik tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pilersitseqqinnissamut pisussaaffeqarnera pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Assersuutigalugu Inatsisartut inatsisaani imaluunniit aalajangersakkani taanna naapertorlugu aalajangersagaasuni, peqqusissuteqarnerit atugassarititaasullu malinneqanngippata akuersissut utertinneqarsinnaasoq imaluunniit atorunnaarsinneqarsinnaasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Aammattaaq qinnuteqartoq paasissutissanik eqqunngitsunik imaluunniit uukapaatitsisunik tunniussisimappat, imaluunniit akuersissummik pigisaqartoq assersuutigalugu akiliisarnerminik unitsitsilluni nalunaaruteqarpat imaluunniit akiliisinnaajunnaartutut nalunaarutigineqarpat, akuersissummik utertitsisarneq atorunnaarsitsisarnerlu pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Naalakkersuisut tamatuma saniatigut, piginnittuusooq umiarsualivimmik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut imaluunniit ingerlatsinissamut, akuersissummi tunngavissarititaasutut piviusumik aallartitsisimanngippat, akuersissummik utertitsisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

Aningaasaliinerit annertoorujussuit aammalu annertoorujussuarmik sunniutaasussat, utertitsinermut tunngassuteqarsinnaasut eqqarsaatigalugit, piginnittoq sapinngisamik utertitsinerup pinissaa sioqqullugu iluarsiinissamut piffissaliussartaqartumik peqqusissuteqarfigineqartariaqarpoq.

Aammattaaq Namminersorlutik Oqartussat umiarsualivinnik ingerlatsinermut immikkut pingaaruteqartumik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sinaakktissanik allannguuteqartitsilertillugit, taamaalillunilu taakkua Namminersorlutik Oqartussat aamma akuersissummik piginnittuusup akornanni aningaasaqarnikkut iluaqutissartaasunik naleqquttumik agguasaqartussaattillugu, atugassarititaasunik allannguuteqartitsinissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Assersuutigalugu uuliamik imaluunniit aatsitassanik nassaarneq usinit kaaviiartitani isertitaqarnermilu allannguuteqartitsissappata, Namminersorlutik Oqartussat aamma akuersissummik piginnittuusup akornanni aningaasaqarnikkut iluaqutissartaasunik agguasaqarsinnaavoq.

Umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamut, allilerinissamut, allanngortiterinissamut imaluunniit ingerlatsinissamut akuersissuteqarnermi, inuiaqatigiinni, aningaasaqarnikkut avatangiisinullu tunngatillugu eqqarsaatigisassanik isumaginninnissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Assersuutigalugu sarfamik CO2-mik mingutsitsinngitsumik atuinissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq, taamaalilluni assersuutigalugu umiarsuarnut talittarfimmi taleqqasunut sarfaq umiarsuup generatoriinit pissarsiarineqarani, nunami ikkussukkanit pissarsiarineqarsinnaalerluni. Aammattaaq imm. 1 malillugu akuersissutini atugassarititaasunik taamaattunik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ilaatigut umiarsualiveqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit allaanerusunit allanit pigineqartut, akuersissummut tunniunneqartumut akerliusumik aserfallannginnissaasa tassumalu malitsigisaanik ajoquteqalinnginnissaasa imaluunniit allatigut atuisunut inuiaqatigiinnullu isumannaallisaanikkut navianartorsiortitsilinnginnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertaavoq. Aalajangersagaq siunnersuummi § 12-imut umiarsualiviup matuneqarneranut imaluunniit piiarneqarneranut atatillugu aningaasartuutissanut qularnaveeqqusiissuteqartarneq pillugu atugassarititaasunik akuersissummi aalajangersaanissamik periarfissiisumut ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

Aalajangersagaq manna malillugu matusinissamik peqqusissuteqarneq utaqqiisaagallartumik siunertaqarpoq, tassami taassuma ingerlatsinermi siuttuusup pissutsinik aaqqiinissaa piumasarissavaa, immaqa pisuni imm. 1, oqaasertat siulliit malillugit iluarsaassineq sunnuteqanngitsoq paasinarsippat peqqusissuteqartoqarsimalluni. Peqqusissuteqarneq pisut malillugit umiarsualiviup nunamilu sanaartugartaasa ilaannut attuumassuteqartunut taamaallaat tunngasussanngorlugu killilerneqarsinnaavoq.

Akuersissutini ataasiakkaani aalajangersimasumik naliliinissaq aammalu piginnittuusooq qanoq annertutigisumik iluarsaassinissamut, aserfallatsaaliuinissamut, matusinissamut, pilersitseqqinnissamut il.il. pisussaaffeqarnersoq apeqqutaassapput. Peqqusissuteqarneq akuersissut naapertorlugu iliuuseqartussaataasooqarpat aatsaat nalunaarutigineqarsinnaavoq.

Imm. 2-imut

Naalackersuisut aalajangersagaq manna malillugu peqqusissummut pissutsit iluarsinissaannut piffissaliussamik ilaatitsinnaapput. Ingerlatsinermut siuttuusup piffissaliussaq malinngippagu akuersissutip utertinneqarnissaa aammalu akuersissummi atugassarititaasut

aalajangersarneqartut malillugit ataavartussamik matusinissamik il.il. peqqusissuteqarnissaq naleqqussinnaavoq.

§ 14-imut

Imm. 1 – 3-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, umiarsualiviit Inatsisartut inatsisaanni matumani inatsisitigut tunngaveqartumik pilersinneqartut imaluunniit ingerlanneqartut, Naalakkersuisut akuersissummi allamik aalajangiisimangippata, umiarsuarnik tikittunik sullissinissamik pisussaaffeqartut (tamanit iserfigineqarsinnaasut).

Umiarsualiviit tamarmik umiarsuarnik Kalaallit Nunaannut, Kalaallit Nunaannit aamma Kalaallit Nunaanni imaatigut usinik assartuussinnissamut akuersissummi pineqartunut ilaasunik kiisalu sakkutuut angallataannik umiarsuanillu allanik sakkutuut Kalaallit Nunaanni suliaqarnerannut ilaatillugu atorneqartunik tikittunik sullissinissamut pisussaaffeqarput. Tamanna assersuutigalugu umiarsuarnik Royal Arctic Line A/S-imeersunik tikittunik sullissinissamik pisussaaffeqarnermik malitseqarpoq. Tikittunik sullissinissamik taamaallaat itigartitsisoqarsinnaavoq umiarsuup tikittup aalajangersimasup umiarsualiviup sanaartugartaannut nunami sanaartugartaqartunut isumannaallisaanermut aarlerinartorsiortitsinerani. Assersuutigalugu eqqarsaatigineqarsinnaavoq umiarsuaq angissuseqartoq imaluunniit motoorimik ingerlateqarnera (soqannginnera) umiarsualiviup imartaani tikikkiartorneq imaluunniit pituttornissaq suliffinnut illersuutitut, umiarsualiviup imartaani imaluunniit talittarfimmi ajoqusiinissaa aarlerinaateqarluni.

Siunnersuummi § 5 naapertorlugu akuersissummik tigusaqarsimasoq aammalu peqatigisaanik umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik pineqartumik piginnittuusoq, takuuk siunnersuummi § 7, imm. 1, pisussaaffeqartuuvoq.

Akuersissummi aalajangerneqarsinnaavoq umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq umiarsuarnik tikittunik sullissinissamut pisussaaffeqartoq. Umiarsuarnik tikittunik sullissinissamut pisussaaffimmi ilaatitsinnginneq umiarsualiveqarfik aalajangersimasoq eqqarsaatigalugu ilusilersorneqarsinnaavoq. Ilaatitsinnginneq assersuutigalugu ilusilersorneqarsinnaavoq, umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik piginnittoq umiarsuarnik tikittunik sullissinissamut pisussaaffeqartinnagu imaluunniit taamaallaat umiarsuit immikkut ittut sullittarnissaannut pisussaaffeqartillugu.

Naatsorsuutigineqarpoq umiarsualivik nunami sanaartugartaqartoq immikkuullarissumik inuussutissarsiornermik imaluunniit assartuussinermik siunertaqartumik sullissiviususaaq aammalu nalinginnaasumik attaveqarnermut ilaatinneqanngitsoq, umiarsuarnik tikittunik

sullissinissamik pisussaaffimmi ilaatinneqassanngitsoq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput umiarsualiveqarfiit sullivinni imaluunniit umiarsualiveqarfinni tunisassiornermik suliaqarnermut ilaatillugu sananeqarsimasuni ingerlatsinermut ilaasut.

§ 15-imut

Aalajangersakkami akuersissummik piginnittoq umiarsuit usilersornerannut usigiarnemannillu ikiuunnissamut pisussaaffilerneqarpoq. Aalajangersagaq umiarsualivinni umiarsuit tikittut sullinneqartarnissaannik pisussaaffeqarnermut pissusissamisoorumik nangissutaavoq.

Aalajangersakkami akuersissummik pigisaqartup umiarsualiviup ingerlanneqarneranut atortuinullu imaluunniit ikiunnermut akiliuteqartarnermut tunngatillugu pisussaaffii maleruagassiivigineqanngillat. Taakkua akuersissummi tassungalu atasuni atugassarititaasuni kiisalu akiusussani il.il. maleruagassiivigineqassapput.

Suliami pissusissamisoorumik umiarsualiviit ataasiakkaat angissusaat, atortui sulisoqarnerilu, taamaalillunilu ikiuunneq sullississutaasinnaasoq naatsorsuutigineqarsinnaasorlu qanoq issanersoq assigiinngitsorujussuususaapput.

Uppernarsarneqarsinnaappat umiarsuarnik umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik atuisut usigiarnemannut usilersornerannullu ikiuunnissaq pisariaqartoq, umiarsualiveqarfimmu akuersissummik pigisaqartumit allaanerumit sullissivigineqarsinnaasoq, akuersissummi tamatumunnga pisussaaffiliinngittoqarsinnaavoq. Kisiannili pisussaaffiliinnginneq sivikitsumik piffissaliilluni ilimasaarinnikkut atorunnaarsinneqarsinnaanngorlugi, assersuutigalugu usilersuineramik usigiaanermillu suliaqartoq najukkamiittoq atorunnaarpat, pisussaaffiliinnginneq nalunaarutigineqassaaq.

§ 16-imut

Aalajangersakkami umiarsualiviit tassunga atasumik umiarsualiviutileqatigiiffitaqartut atornerarnerannut akiliuteqartarnissamik maleruagassiisoqarpoq. Pisortat umiarsualiviutaannik atuinermut akiliuteqartarneq immikkut siunnersuummi § 21-imi maleruagassiivigineqarpoq.

Imm. 2-imut

Akigititassat aalajangersarneqassapput, akigititat, isertitassat umiarsualivimmu tunngasut allat umiarsualiviutileqatigiiffiup isertitarisinnaasai, umiarsualivinni nunami sanaartugartaqartuni ataasiakkaani pilersitsinermut ingerlatsinermullu aningaasartuutitut naapertuuttunngorlugit, ilanngullugulu umiarsualivimmi nunami sanaartugartaqartumi erniaqartitsineq nalikilliliinerlu.

Umiarsualivinni ataasiakkaani akigititassanik aalajangersaanermi, akigititat tunngavigalugit umiarsualiviit namminersortut ataasiakkaat, Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaasa aamma kommunit umiarsualiviutaasa akornanni unammilleqatigiinnermik equtitsinissamut tunngavissiisoqannginnissaa, sapinngisamik annertunerpaamik qulakkeerneqassaaq.

Umiarsuit tikittarnerannut, ullunut uninngaffiusunut aamma inissat atorneqarnerannut akigititanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik atuinermut akigititassat tunngaviusut assigiinngitsut tunngavigalugit naatsorsorneqarsinnaapput. Naatsorsuinermi ilaatigut usitussuseq, usit taakkualu ataqatigiissinneqarnerat ilaatinneqarsinnaapput. Usit assersuutigalugu kg/m³/ltr tunngavigalugu naatsorsorneqarsinnaapput, taamatullu usit navianartut, usit qerisut imaluunniit immikkuullarissumik assartuussinerit pineqarnersut ilaatinneqarsinnaapput.

Akiusunut tunngaviusussanut akigititassanullu siunnersuut umiarsualiviutileqatigiiffimmit umiarsualivik aalajangersimasoq aallaavigalugu aammalu umiarsualiviup isertitaqarnissamut periarfissaannik nalilersuinikkut suliarineqassapput.

Imm. 3-imut

Akiliutissamik akiliitsinissaaq akigititat Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqartut tunngavigalugit pissaaq aammalu umiarsualivimmut nunami sanaartugartaqartumut akuersissummik piginnittumut umiarsualivimillu piginnittuusumut akilerneqassalluni.

Akiusunut tunngaviusut aamma umiarsualivinnut ataasiakkaanut akigititat Naalakkersuisut aamma umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamut, allilerinissamut imaluunniit ingerlatsinissamut akuersissummik qinnuteqartup akornanni aallarniutaasumik isumaqatiginninniarnerni pissusissamisoortumik ilaatinneqassapput. Kingusinnerusukkut akigititanik iluarsinerit naleqqussaanerillu Naalakkersuisut aamma akuersissummik piginnittup akornanni oqaloqatigiinnikkut taamatuttaaq pissapput. Naalakkersuisut nammineerlutik suliniuteqarnermikkut akigititat nalilersoqqinneqarnissaat qaqeqqissinnaavaat.

Imm. 4 – 5-imut

Naalakkersuisut akigititassanik aamma akiusunut tunngaviusussanik akuersissuteqarnermut taakkuninngalu allannguuteqartitsinissamut atugassatut, umiarsualiviutileqatigiiffiup ataatsimoortumik suliaqarnera oqartussaasut suliarinninnerannut pingaaruteqartutut isigineqartoq pillugu paasissutissannik tamaginnik piumasaqaateqarsinnaapput.

Imm. 4, uniffiup aappaani inatsisitigut tunngavissami, paasissutissat suut umiarsualiviutileqatigiiffimmit piumasaaqatigineqarsinnaanersut pillugu maleruagassanik tapertaasussanik Naalakkersuisut nalunaarummi aalajangersaasinnaanissaat qulakkeerneqassaaq.

Umiarsualivinnut ataasiakkaanut akigititassat aamma akiusunut tunngavissusar Naalakkersuisunit suliarineqarsinnaanissaannut akuersissuteqarfigineqarsinnaanissaannullu, umiarsualiviutileqatigiiffiup § 5, imm. 1-imi, aamma § 7, imm. 2-imi aamma imm. 3-imi pineqartuni ingerlatani ataasiakkaani naatsorsuutit agguataassagai aalajangernissaanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Aalajangersakkami siunertaavoq isertitanut aningaasartuutinullu ingerlatanut ataasiakkaanut atasunut tunngatillugu ersarissuutitsinissaq. Taamaaliornikkut akigititanik aalajangersimasunik akiusunullu tunngavissunik akuersissuteqarnermi ingerlatani ataasiakkaani angusat qanoq pingaartinneqassanersut nalilersuinissamut Naalakkersuisut tunngavissaqarnissaat qulakkeerneqassaaq. Naalakkersuisut peqatigisaanik umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup atorneqarneranut akiliutini naammaannartumik ineriartortitsinissap qulakkeerneqarnissaanut tunngavissaqassapput, tassani ilaalluni pisut sunniuteqarluartumik unammilleqatigiiffiunngitsut.

Ingerlatat § 7, imm. 1-imi imaluunniit imm. 2-imi pineqartunut ilaasut, pingaaruteqanngitsumik annertussuseqarsimangippata imaluunniit illoqarfimmi umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartumi inissisimaffiani suliffeqarfinnik allanik unammilleqateqarluni ingerlanneqarpata, tunngavissaritinneqarpoq immikkut naatsorsuutit saqqummiisarnissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqassasoq.

§ 17-imit

Pissutsinut Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartunut ilaasunut tunngatillugu Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffiit atuutsitsinissamut maleruagassanik aalajangersaanissamut imaluunniit aalajangersakkanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut nalinginnaasumik piginnaatinneqarnerat tassani pineqarpoq.

Aalajangersagaq pisussaaffiit WHO-p peqqissutsimut malittarisassai, International Health Regulations 2005-imeersut (IHR) malillugit pisussaaffiusut atuutsinneqarnissaannut atorneqarsinnaassaaq. Peqqissutsimut malittarisassani siunertaavoq nunani tamalaani nappaatinik siaruartitsinnaanermik pitsaaliuinissaq, illersuinissaq, nakkutiginninnissaq aammalu aarlerinaataasut, ilanngullugit nappaatit tuniluuttartut nalinginnaasumik navianaateqartut, naleqquttumik iliuseqarfigineqarnissaat, taamaalilluni innuttaasut illersorneqassallutik.

Kalaallit Nunaat nunani tamalaani inatsisini allassimasut aqutugalugit IHR-imik naammassinninnissamut pisussaaffeqarpoq. Kalaallit Nunaat namminersortutut WHO-mi ilaasortaangimmat WHO-mut attaveqarneq IHR aqutugalugu Danmarkimi nunami namminerimi IHR-imut attaveqartarfik aqutigineqartarpoq. IHR-imi suliassat naalakkersuisoqarfinnut aqutsisoqarfinnullu il.il. assigiinngitsunut suliassaqarfinnut akisussaasuusooq aqutugalugu agguarneqartarput.

Nakorsaaneqarfik upalungaarsimanerimi IHR-imik aallartitsinissamik pisariaqartitsiviusumi ataatsimoortumik aallartitsisartutullu oqartussaasuvoq. IHR-imut tunngatillugu nunami namminerimi Kalaallit Nunaannut isertarfiit marluupput: Ataaseq timmisartunut (Kangerlussuaq) ataaserlu umiarsuarlut (Nuuk). Nuup umiarsualiviani najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaasup suliaqartussap pingaarnertut suliassaraa umiarsuit eqqorneqartut tikinneranni sullissinissaq aammalu immikkoortisimanissai, immaqalu kisarfissanik innersuussineq aammalu tikinneranni nakkutiginninneq aqutugalugit.

Sumiassaqarfiit maleruagassiivigineqarsinnaasut naatsumik WHO-p saqqummersitaani ”A brief introduction to Implementation” januar 2009-imeersumi nassuiarneqarput.

Saqqummersitaq tamanut saqqummersinneqarpoq uani

http://www.who.int/ihr/Intro_legislative_implementation.pdf

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami SOLAS-imi isumaqatigiissutip allannguutaannik aamma ISPS kode-mik atuutsitsinissamut maleruagassanik pisariaqartunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Piginnaatitsissummi aalajangersakkat pinngitsoorani malinneqartussat taamatullu piumassutsimik malinneqartussat atuutsinneqarnissaat pineqarput. Imarsiornermi inuit inuunerannik isumannaatsuutitsinissaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissut (SOLAS-imi isumaqatigiissut – »Safety of Life at Sea«) kiisalu umiarsuit umiarsualiviillu isumannaarneqarnissaannut nunani tamalaani kode (ISPS-imi kode – »International Ship and Port Facility Security Code«).

ISPS-imi kode marlunnut avitaavoq, immikkoortoq A aamma B. Immikkoortoq A naalagaaffinnut ilaasortaasunut tamanut pinngitsoorani malinneqartussaavoq.

Danmarkip EU-mit piumasaqaateqarnerup malitsigisaanik ISPS-imi kode-p ilaannik atuutsitsivoq, Immikkoortoq B, takuuk EU-mi peqqussut 725/2004, 31. marts 2004-imeersooq artikel 3.5, immikkoortoq B-ip immikkoortui sorliit naalagaaffinnut ilaasortaasunut

pinngitsooratic malinneqartussatut isigineqarnersut aalajangersaaviusooq. Tamanna taamatuttaaq Norge-mut aamma Island-imut atuuppoq.

Immikkoortoq B ilitsersuutitut iluseqarpoq aammalu Immikkoortoq A-mik pinngitsoorani malinneqartussamik naammassinninnermi Immikkoortoq B naleqqunera malillugu isiginiarneqartussaassalluni.

ISPS-imi kode umiarsualivinnut aamma umiarsualivimmi atortorissaarutitut maleruagassiiviuvoq. Imarsiornerup isumannaatsuunissaanik maleruagassiineq aamma imaani inatsisinut tunngassuteqartut Naalagaaffimmi oqartussaasunit suli isumagineqarput. Umiarsualivinni atortorissaarutitik maleruagassiineq Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqarpoq. Kalaallit Nunaannut ISPS-imi kode-mik atuutsitsineq taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat aamma Naalagaaffimmi oqartussaasut akornanni suleqatigiinnikkut isumagineqartussaassaaq.

SOLAS-imi isumaqatigiissut aamma ISPS-imi kode umiarsualivinni angallatinik nunani tamalaani angalasartunik makkuninnga sullissisartuni, atortorissaarutitut atuuppoq:

- umiarsuit ilaasartaatit, ilanngullugu angallatit sukkasoorujussuit,
- umiarsuit assartuutit 500-nik annertunernilluunniit usitussuseqartut,
- sinerissap avataani qillerinnermi suliffiit nuunnaqarsinnaasut, immikkut nammineq ingerlatitsisumik maskiinaqartut.

Namminersorlutik Oqartussat Grønland ISPS-imi kode-mi aalajangersakkanik umiarsualivimmi atortorissaarutitut tunngassuteqartunik atuutsitsinissamut akisussaasuupput, ilanngullugit:

ISPS-imi kode, Immikkoortoq A

Immikkoortoq 1: Ataatsimut isigalugu

Immikkoortoq 2: Nassuiaassutit

Immikkoortoq 3: Atuuffissaa

Immikkoortoq 4: Naalagaaffiit suleqatigineqartut akisussaaffiat

Immikkoortoq 5: Isumannaarinissamut nalunaarut

Immikkoortoq 14: Umiarsualiveqarfinni atortorissaarutitik isumannaarineq.

Immikkoortoq 15: Umiarsualiveqarfinni atortorissaarutit mianernassusaannik nalilersuineq.

Immikkoortoq 16: Umiarsualivinni atortorissaarutitik isumannaarinissamut pilersaarut.

Immikkoortoq 17: Umiarsualivinni atortorissaarutitik isumannaarinissamut akisussaasuusut.

Immikkoortoq 18: Umiarsualivinni atortorissaarutitik isumannaarinissap iluani ilinniartitaaneq sungiusartarnerillu.

ISPS-imi kode, Immikkoortoq B:

Immikkoortoq 15.3: Mianernassutsimik nalilersuinerup imarisassaannut nassuiaassut.

Immikkoortoq 15.4: Inuit mianernassutsimik nalilersuinermik suliaqartussat piginnaanersassaar.

Immikkoortoq 16.8: Isumannaarinissamut pilersaarutit imarisassaannut nassuiaassutit.

Immikkoortoq 18: ISPS-imi upalungaarsimasut sungiusartarnissaar.

ISPS-ip Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni atuutsinneqarnissaanut Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat annikitsuinnaapput. Atuutsitsilivineq, ilanngullugit ilinniartitaaneq sungiusartarnerillu, suliffeqarfinit kalluarneqartunit isumagineqartussaavoq, taamatullu tamatumunnga aningaasartuutit taakkua akilertartussaallugit. Allaffissornermut aningaasartuutit Namminersorlutik Oqartussanit akilerneqassapput.

Aalajangersagaq danskit umiarsualivinnut inatsisaanni § 14a-imut naapertuuppoq, takuuk umiarsualiviit pillugit inatsimmut nalunaarut nr. 457, 23. maj 2012-imeersoq.

Umiarsualivinnut inatsimmi § 14a malillugu umiarsualivinni atortorissaarutitik isumannaarinissaq pillugu nalunaarut nr. 414/2012 kiisalu umiarsualivinnik isumannaarinissamut nalunaarut nr. 896/2010 nalunaarutikkut nr. 796/2012-ikkut allannguuteqartinneqartoq aalajangersarneqarput.

Danskit nalunaarutaanni umiarsualiviit ilaannik isumannaallisaanermut sumiiffittut immikkoortinneqartariaqartunik (umiarsualivinni atortorissaarutit) sunnertiassutsimik nalilersuinermik aamma paasinarsisitsiniaanermik suliaqarnissaq pillugu maleruagassanik aalajangersagaqarpoq. Aammattaaq umiarsualivinni atortorissaarutitut isumannaallisaanermut pilersaarutitik suliaqarnissaq pillugu maleruagassanik aalajangersagaqarpoq. Kiisalu umiarsualivinni atortorissaarutitik isumannaallisaanermut suliaqarnerup aqqissuussaanissaq pillugu maleruagassanik aalajangersagaqarpoq.

Umiarsualivinnut ataatsimik arlalinnilluunniit umiarsualivinni atortorissaarutitik peqarfiusunut, umiarsualivinni atortorissaarutitut isumannaallisaanermut pilersaarummi akuerisaasumi pineqartunut ilaasunut, aamma umiarsualivinnut sunnertiassutsimut nalilersuinermik aamma isumannaallisaanermut pilersaarutitik suliaqarnissaq pillugu maleruagassanik aalajangersagaqarpoq. Kiisalu umiarsualivinni isumannaallisaanermik suliaqarnerup aqqissuussaanera pillugu maleruagassanik aalajangersagaqarpoq.

Imm. 2-imut

Imm. 2-ip atuutilernerani paasissutissanut, ilaatigut oqartussaasuni sulisut imarsiornermi isumannaallisaanermik suliaqarnermut atatillugu pissarsiarisaannut, tunngatillugu nipangiussisussaataaneq atuutsinneqalerpoq. Aalajangersagaq nipangiussisimasussaataanermut aalajangersagaavoq immikkuullarissiq, aammalu ilaatigut paasissutissat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu allagaatinik takunnissinnaanissamut periarfissaqarnermut pineqartunut ilaatinneqannginnerat taassuma sunniutigissallugu. Nipangiussisussaataaneq aamma avataaneersunik siunnersortinik atuinermi atuutissaaq.

Aaqqissuussamik nipangiussisimasussaataanermik immikkut ittumik atuutsitsiviusumik pilersitsisoqarnissaa umiarsualivinni isumannaallisaanermut tunngatillugu pingaartorujussuurtut isigineqarpoq, pissutigalugu aaqqissuussaq taamaattoq tamanut saqqummiussisoqannginnissaanut annertunerusumik isumannaatsuutitsisussaammat, ilangullugu paasissutissanik isertuussassanik allagaatinik takunnissinnaanissamut ilaatinneqanngitsunut pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu maleruagassat malillugit. Tamanna pillugu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 14 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 3-imut

Taamaattoq tamanna nunani tamalaani isumaqaigiissutit imaluunniit pisussaaffiit naapertorlugit pippat, paasissutissanik tunniussinissaq periarfissaassaaq. SOLAS-imi isumaqatigiissummut allannguutaasut aamma ISPS-imi kode malillugit naalagaaffiit suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartut IMO-mut ilaatigut umiarsualivinni atortorissaarutit suut isumannaallisaanermut pilersaarummik akuerisamik peqarnermut pillugu paasissutissanik tunniussisussaapput.

SOLAS-imi isumaqatigiissummut allannguutaasut aamma ISPS-imi kode naalagaaffinnut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartunut paasissutissanik IMO-mut naalagaaffinnullu allanut pissarsinnaatitsinissamik peqqusissuteqarput, ilanngullugit umiarsualivinnut akuerisaasunut allattuiffiit. Imm. 3-imi oqartussanut nunanit allaneersunut imaluunniit nunani tamalaani kattuffinnut paasissutissanik paarlaasseqatigiittoqarsinnaaneranut periarfissamik ammaassisoqarpoq. Taamaaliornikkut paasissutissanik isertuussassanik taamaattunik ingerlatitseqqittarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut erseqqissunik inatsisitigut tunngavissiisoqarpoq. IMO-mut aamma danskit nunallu allat oqartussaasuinut ingerlatitseqqinniarnermi taamaalilluni pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 28-ip nassuiarneqarnissaa apeqquutaasussaajunnaassaaq.

Naalackersuisut paasissutissanik attuumassuteqartunik pissarsiniassapput aammalu taakkua IMO-mut aamma danskit nunallu allat oqartussaasuinut ingerlateqqissallugit.

§ 19-imut

Tassani aalajangersarneqarpoq umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik sanaartornissamut, allilerinissamut, allannngortiterinissamut, atorneqarnerata allannguuteqartinnissaanut imaluunniit ingerlatsinissamut akuersissummik piginnittoq Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffiinik naammassinninnissamut peqataanissamik pisussaaffeqartoq.

Pisussaaffeqarnermi aamma umiarsualiviit siunnersuummi § 2, nr. 2-imi, 3-imi aamma 5-imi pineqartunut ilaasut pineqarput, tassalu umiarsualiviit 1) aatsitassanik misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piaanissamullu akuersissutini Naalackersuisunit ingerlatassanut taakkununga tunngatillugu oqartussaasut ataatsimoortumik suliarinninnerannut ilaatillugu tunniunneqarsimasuni pineqartunut ilaasut, 2) nunami tankeqarfinnut uuliamik ikummatissamillu immiussinissamut atorneqartussatut aalajangiussaasut - KNI A/S (Polaroil) kiisalu umiarsualiviit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit Kalaallit Nunaanni kommuninit allaanerusunit pigineqartut.

Pisussaaffeqarneq umiarsualivimmik siunnersuummi § 2, nr. 2-imi, 3-imi aamma 5-imi pineqartunut ilaasumik piginnittumit taamatullu ingerlatsinermi suliaqartuusimasinnaasumit pisussaaffigineqarpoq.

Isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu mianerisassat, assersuutigalugu SOLAS-imi allannguutaasunut, ISPS kode-mut kiisalu IHR-imut atasut, umiarsualiveqarfinnut taakkununga aamma atuutsinneqarsinnaapput.

§ 20-imut

Naalackersuisut § 20-imi Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaanni allaffissorneq, aserfallatsaaliuineq aamma ingerlatsineq pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Naalackersuisut siunertamut tassunga ilaatigut umiarsualiviit immikkoortunut assigiinngitsunut assigiinngitsunik pitsaassuseqartunut, inissaqartitsiviusunut sullissinerullu annertussuseqarneranut agguarnissat toqqarsinnaavaat.

Aalajangersagaq Namminersorlutik Oqartussat pigisaat aamma nalillit allat pillugit aalajangersakkanik aalajangersaanissamut Namminersorlutik Oqartussat nalinginnaasumik periarfissaannut tapertaasussatut eqqarsaatigineqarpoq. Aalajangersakkami tamatumani allannguuteqartitsinissaq naatsorsuutigineqanngilaq.

Maleruagassanik innuttaasut pisinnaatitaaffiinik pisussaaffiinillu maleruagassiiviusunik aalajangersaanissaq pissutissaqartillugu, assersuutigalugu akigititanut akigititanullu tunngaviusunut siunnersuummi § 21 naapertorlugu aalajangersagaasunut tapertassatut, piginnaatitsissut atorneqarsinnaassaaq. Maleruagassanik siunnersuummi § 20 naapertorlugu aalajangersaasoqarpat, siunnersuummi § 21-imi taamaaqataanik mianerisassat isiginiarlugit tamanna pisussaassaaq.

§ 21-*imut*

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami umiarsualiviit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut atorneqarnerannut akiliuteqartarnissaq maleruagassiivigineqarpoq. Umiarsualivinnik umiarsualiviutileqatigiiffinnit pigineqartut atorneqarnerannut akiliuteqartarnek immikkut siunnersuummi § 16-imi maleruagassiivigineqarpoq.

§ 16-imi naatsorsuutigineqarpoq umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut ingerlanneqarneranni niuernermi atugassarititaasut tunngavigineqartut taamaalillunilu umiarsualiviup atorneqarneranut akiusut aningaasartuutiviusunut takussutissaasut.

Kisiannili § 21-imi aallaavigineqarpoq pisortat umiarsualiviutai attaveqarnermut ataatsimoortumut ilaasut aammalu najukkani ataasiakkaani innuttaasunut pilersuinermik innuttaasut ilaasunik assartuinissamut kiisalu najukkami inuussutissarsiortunut, ilanngullugillu aalisartut piniartullu, iluaqutaanissamut periarfissanik qulakkeerinissamut tunngavissiissasut.

Naalakkersuisut atuisut akiliuteqarnissaat pillugu taassumalu annertussusissaa ilanngullugu aalajangiisinnaapput. Umiarsualivinnut toqqartukkanut imaluunniit umiarsualivinnut immikkoortiterneqartunut atuinermit akiliuteqartitsisoqarsinnaavoq, peqatigisaanillu umiarsualiviit allat akiliuteqartarnermi ilaatinneqanngissinnaallutik.

Umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik atuinermit akiusut tunngaviusut assigiinngitsut tunngavigalugit naatsorsorneqarsinnaapput. Naatsorsuinermi ilaatigut usitussuseq, usit taakkualu ataqatigiissinnerat ilaatinneqarsinnaapput. Usit assersuutigalugu kg/m³/ltr tunngavigalugu naatsorsuinermi ilaatinneqarsinnaapput, taamatullu usit navianartut, usit qerisut imaluunniit immikkut assartuussineq pineqarnerisut apeqqutaatillugu ilaatitsisoqarsinnaavoq.

Pisortat umiarsualiviutaanni inissaqartitsineq atortullu assigiinngissuteqartorujussuupput. Pissutsit taakkua umiarsualiviit ataasiakkaat atorneqarnerannut akiusunik ilusiliinissamut aalajangersaanissamullu pingaaruteqarput.

Naalakkersuisut umiarsualiviit nunami sumiiffimmi inissisimanerat aamma pilersuinerup qularnaassuseqarnissaata pingaaruteqarnera pingaartissinnaavaat. Nunami sumiiffimmi inissisimaneq ilanngullugulu umiarsualiviit minnerusut tikittoqartarnerata amerlassusai usillu annertussusai, akigititanik umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik pilersitsinermut ingerlatsinermullu aningaasartuutiviusunut takutitsisussanik aalajangersaanissamik tunngavilersuuteqarfiusinnaanngitsut mianerineqarnissaat pisariaqarpoq.

Naatsorsuutigineqarpoq Naalakkersuisut umiarsualivinnik usit ilaasullu annertussusaat malillugit kiisalu umiarsualivinni sullissisinnaaneq malillugit immikkoortunut assigiinngitsunut agguasinnaassasut. Umiarsualivinnik atuinermut akiliuteqarneq tamatumunnga naapertuuttumik allanngorartinneqarsinnaavoq. naatsorsuutigineqarpoq umiarsualiviit ilaannik (assersuutigalugu nunaqarfinni umiarsualiviit) atuinermut akiliuteqartitsisoqassanngitsoq, aammalu umiarsualivinni allani akiliuteqartarneq umiarsualivimmi inissaqartitsineq sullissisinnaassuseqarnerlu malillugit allanngorartinneqassasoq Naalakkersuisut aalajangiisinnaasut.

Kiisalu atuisunik akiliuteqartitsisarneq umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut ataasiakkaat atuisunut allanngorartinneqarsinnaavoq. Allanngorartitsineq tunngavissarititaasut assigiinngitsut tunngavigalugit pisinnaavoq, assersuutigalugu umiarsuup angissusaa, usinut kaaviiartitat, akuttoqqatigiimmik tikittarneq ilaannikkooriarluni tikittarnermut illuatungiliullugu, inuussutissarsiortukkuutaat il.il.

Naalakkersuisut akiliutissamik aalajangersaassapput, taanna umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinerullu aningaasartuutinik matussuseeqataasinnaalersillugu, aammalu akiusut peqatigisaanik pissusilersornermik iluarsisussatut atuutsitseqataasinnaalersillugit, umiarsualiveqarfiit eqqaanni umiarsualiviillu atornerarneranni akisussaassuseqarneq annertunerulersinneqassalluni. Atuisut akiliutaannit isertitat annertunerusumik pisortat ingerlatsinermut, aserfallannermut, pisoqalinerup ingerlaavartumillu aserfallatsaaliuinerup aningaasaliissuteqarnissaanut pisariaqartitsinermik annikillitsissasoq naatsorsuutigineqarsinnaassanngilaq. Atuisut akiliutaat pisortat umiarsualiviutaannik aserfallatsaaliuinerup pitsanngorsarneqarnissaanut iluaqtaassapput.

Ikaarsaarnermi aaqqissuussinernik atuisullu akiliutaannik atuutsitsiartuaarnissaq pisariaqartinneqassasoq ilimanarpoq.

Atuisut akiliutaat umiarsualiviup nunami sanaartugartaqartup pineqartup ingerlanneqarneranut aserfallatsalliorneqarneranullu aningaasartuutinit qaffasinnerusunngorlugit aalajangersaasoqarsinnaanngilaq.

Umiarsualivinnut ataasiakkaanut akigititassat aalajangersarneqarneranni, akigitat tunngavigalugit umiarsualiviit namminersortut ataasiakkaat, Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaasa aamma kommunit umiarsualiviutaasa akornanni unammilleqatigiinnermik equtitsisoqannginnissaa annertunerpaatigut qulakkeerneqassaaq. Annertunerpaatigut qulakkeerneqassaaq umiarsualiviit namminersortut aamma pisortanit pigineqartut unammilleqatigiinnerat sunniuteqarluartumik ingerlatsineq aamma sullissineq tunngavigalugu pissasoq aammalu pisortanit tapiissuteqarnikkut pissanngitsoq.

Umiarsualivik namminersortoq assersuutigalugu kilisaatit avataasiortut sullinneqarnissaat siunertaralugu immikkut pilersinneqarsimappat, kilisaatit avataasiortut pisortat umiarsualiviutaannik unammillertaasunik atuinerannut atuisunut akiliutissaq aalajangersarneqartariaqarpoq, taamaalilluni akiliutissaq pisortat umiarsualiviutaannik ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinernullu aningaasartuutiviusut takuneqarsinnaassallutik.

Naalackersuisut akigititassat nalunaarummi aalajangersaavigisinnaavai.

Imm. 4-imut

§ 21-imi tunngaviusut aamma kommunit umiarsualiviutaannut § 5, imm. 2 malillugu akuersissummik peqarfiusunut akiusunik aalajangersaanermi atorineqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Kommuni kommunip umiarsualiviutaannik atuineranut akiliisitsisinnaavoq. Naalackersuisut siunnersuummi imm. 2-3-imut naapertuuttumik akiusunik aamma akinut tunngaviusunik aalajangersaassapput. Suliaqarnermi akiusut aamma akinut tunngaviusut Naalackersuisut aamma kommunip akornanni suleqatigiinnikkut atuuttussanngortinneqassapput.

§ 22-imut

Aalajangersagaq Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualiveqarfiutaannik sanaartorneq, aserfallatsaaliineq, ingerlatsineq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4/1999-imeersumi Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2/2006-imeersumi allannguuteqartinneqartumi § 4-imi ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq aalajangersagaq annertusineqarpoq, taamaalilluni Naalackersuisut ingerlatsivimmi aalajangiisinnatitaanerup suliakkiissutiginnissaa aammalu umiarsualivimmi oqartussaasuuneq najukkami atorsinnaassuseqartup ingerlanneqarnissaa pillugit suliffeqarfimmut namminersortumut isumaqatigiissuteqarnissamut periarfissaqarlutik. § 4-ip atuuttup paarlattuanik siunnersuutip malitsigisaanik aamma suliffeqarfimmut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuunngitsunut isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq.

Taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik allaffissornikkut aqutsineq aamma ingerlatsivimmi aalajangiisinnaatitanerup suliakkiissutigineqarnera aammalu umiarsualivimmi oqartussaasuunerup najukkami atorsinnaassuseqartup ingerlanneqarnera pillugit aqqissuussineq atuuttoq tunngaviusumik allannguuteqanngilaq. Taamaattoq siunnersuummi § 22, imm. 5 nutaajuvoq aammalu kommunit umiarsualiviutaannut taamaaqataanik aqqissuussinissamut ammaasuulluni.

Aalajangersagaq Inatsisartut Ombudsmandiata 2003-imut nalunaarummini qupperneq 321 ff.-imi oqaaseqaataa tunngavigalugu ilusilerneqarpoq, ilanngullugu Ombudsmandip namminersortunut suliakkiissuteqartarneq, inatsisitigut tunngaviusoq aamma nalunaarutiginnittarneq pillugit ataatsimut isigalugu isiginninneri. Inatsisartut Ombudsmandianit nalunaarut tamanut saqqummersinneqarpoq uani <http://www.ombudsmand.gl/Årsberetninger/tabid/66/language/da-DK/Default.aspx> (danskisut) aamma <http://www.ombudsmand.gl/Årsberetninger/tabid/66/language/nb-NO/language/da-DK/Default.aspx> (kalaallisut)

Royal Arctic Line A/S-ip aamma KNI Pilersuisoq A/S-ip umiarsualivinnut oqartussaasuunermik najukkami atorsinnaassuseqartumik isumaginnittuusarnerat, 1993-imili suleriaasiuvoq. Umiarsualiveqarfinnik ingerlatsineq aamma umiarsualivinnut oqartussaasuunermik atorsinnaassuseqartumik suliaqarneq, taamanikkulli Namminersornerullutik Oqartussat aamma suleqataasut pineqartut akornanni isumaqatigiissuteqarnerit tunngavigalugit ingerlanneqarput. Suliakkiissuteqarnermut tassunga tunngaviusoq tassaasimavoq, taamaattoqarnissaanut pissutaasut immikkut ittuunerat, pingaartumik pissutsit suliaqarnermut isumalluutinullu tunngassuteqartut, pissutigalugu Royal Arctic Line A/S aamma KNI Pilersuisoq A/S umiarsualivinni pineqartuni allaffeqarsimmamata sulisoqarsimallutillu sulilu taamaallutik.

Namminersortunut suliakkiisoqartillugu immikkut marloqiusamik inatsisitigut tunngavissaqarnissaq piunasaqaataavoq. Ingerlatsivimmi aalajangiisinnaatitaanermik namminersortunut suliakkiinissamut, ilaatigut namminersortunut aalajangiisinnaatitaanermik tunniussinissamut, kisiannili aamma pisortat namminersortumut suliakkiinerup pisussaaffittut pisussaaffiliisinaanissaannut, marloqiusamik inatsisitigut tunngavissaqarnissaq pisariaqarpoq. Oqartussasup suliakkiisuusup namminersortup piginnaatinneqarnermik ingerlatsinissaanut ilitsersuisinaanissaanut nakkutiginnissinaanissaanullu, inatsisitigut tunngavissaqarnissamut piunasaqaammi kingulleq taaneqartoq pisariaqarpoq aammalu isumaqatigiissuteqarnerikkut naammassineqarsinaanani.

Naalackersuisut suliffeqarfimmik namminersortumik ingerlatsivimmi aalajangiisinnaatitaanermik suliakkiissuteqarneq aammalu umiarsualivimmi oqartussaasuunerup najukkami atuussinnaassuseqartup ingerlanneqarnissaa pillugu

isumaqatigiissuteqarnermi misissussavaa, suliffeqarfik namminersortoq ingerlatsivimmi aalajangiisinnaatitaanermik isumaginninnissamut piukkunnaateqartoq. Tassunga ilanngullugu misissorneqassaaq, suliffeqarfiup ingerlatsivimmi suliassanik isumaginninnermini kinaassusersiortumik eqqarsaatigisassanik isumaginninnissaa aarlerinaateqanngitsoq. Aammattaaq misissorneqassaaq suliffeqarfik ingerlatsivimmi aalajangiisinnaatitaanermik isumaginninnissamut allaffissornikkut, aqqissuussaannikkut sulisoqarnikkullu pisariaqartumik piginnaasaqartoq.

Tamatuma saniatigut ingerlatsivimmi aalajangiisinnaatitaanermik suliakkiinissaq pillugu aalajangiineq tamanut saqqummiunneqartussaavoq, taamaalilluni innuttaasut tamatumingga paasisaqarsinnaassallutik.

Suliffeqarfiit nammineertitat Namminersorlutik Oqartussat ataanniittut aamma najukkami umiarsualivimmi oqartussaasuunermik atuunnissaq isumagisinnaavaat. Tamanna suliakkiinertut isigineqanngilaq, pissutigalugu suliffeqarfiit nammineertitat Namminersorlutik Oqartussanut ilaammata.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq umiarsualiveqarfinnut oqartussaasuuneq Naalackersuisunit isumagineqartoq. Umiarsualiveqarfinnut oqartussaasup qitiusumiittup umiarsualiveqarnermut suliassaqaqfimmuut inatsisit isumagisarai, ilanngullugit umiarsualiveqarfinnut oqartussaasoq pillugu aningaasanut inatsimmi kontut, aammalu najukkani umiarsualivinnut oqartussaasunut isumaqatigiissutit allaffissornikkut aqunneqarnerat isumagisaralugu.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq Naalackersuisut najukkami suliaqarnikkut umiarsualivimmi oqartussaasuunerup suliakkiissutigisinnaagaat inatsisitigut immikkut tunngavissiiinermi imaqarpoq. Piginnaatitsineq atituujuvoq, taamaalilluni Naalackersuisut umiarsualiveqarfinnut oqartussaasuuneq suliffeqarfinnut namminersortunut, soorlu assersuutigalugu Royal Arctic Line A/S-imut aamma KNI Pilersuisoq A/S-imut, Namminersorlutik Oqartussanut naleqqiullugu niuernikkut attuumassuteqaratik inissimasanut, suliakkiissutigisinnaallugu. Suliakkiineq aamma suliffeqarfinnut namminersortunut allanut, umiarsualiveqarnermut imarsionermullu suliassaqaqfimmuut naleqquttumik ilisimasaqartunut suliakkiissutigineqarsinnaavoq.

Siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut suliakkiissuteqarnek pisussaaffittut suliakkiissutigisinnaagaat, kiisalu Naalackersuisut najukkami suliatigut umiarsualivimmik

oqartussaasumut ilitsersuinissamut piginnaatitaassasut, taamaalilluni umiarsualiveqarfinnut oqartussaasoq qitiusumiittoq tamatigut namminersortup piginnaatitsinermik atuineranut ilitsersuisinnaassallutik nakkutiginnissinnaassallutillu.

Najukkami suliatigut umiarsualivimmi oqartussaasuunermik suliaqarnermut akiliuteqarneq isumaqatigiissuteqarnikkut pissaaq.

Imm. 3-imut

Erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisunit umiarsualiveqarfinnut oqartussaasuuneq ingerlatseqatigiiffinnut namminersortunut inatsisit tunngavigalugit pilersinneqartunut suliakkiissutigineqarnera pineqartoq, tassani ingerlatseqatigiiffik Naalakkersuisut sinnerlugit aalajangiisassalluni.

Najukkami suliatigut umiarsualivinnut oqartussaasup suliassaraa umiarsualivinnut malittarisassat sukkulluunniit atuuttut allaffissornikkut aqunneqarnissaat, ilanngullugit akuersissutinik tunniussineq, peqqusissuteqarneq, umiarsuit peerneqartarneri, umiarsualiviup sumiiffiani torersuutitsinissaq, nakkutiginninnermik misissuisarnermillu suliassat, taarsiissuteqarnissamik piumasaqaateqarnerit il.il.

Imm. 4-imut

Umiarsualiveqarfinnut oqartussaasoq qitiusumiittoq najukkami suliatigut umiarsualivimmi oqartussaasumut ilitsersuinissamut piginnaatitaagaluartoq, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisut najukkami suliatigut umiarsualivimmi oqartussaasuunermik suliaqarnermut maleruagassanik aalajangersaasinnaasut. Najukkami suliatigut umiarsualivimmi oqartussaasup umiarsualiveqarfinnut oqartussaasuunermik suliaqarneranut atatillugu nalornissutaasinnaasut pinngitsoortinniarlugit taamaaliorqarpoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq siunnersuummi § 5, imm. 2-imut, kommunit umiarsualiviutaannut tunngasumut atasuuvoq. Aalajangersakkami kommunit piginnaatinneqarput, isumaqatigiissuteqarnikkut najukkami suliatigut umiarsualivimmi oqartussaasuuneq § 22, imm. 2 – 4 malillugit sinaakkusiussat iluanni ingerlatseqatigiiffimmut suliakkiissutigisinnaagaat. Aalajangersagaq isumaqatigiissuteqarnikkut suliakkiissuteqarnissamut killeqarpoq. Kommuni sinaakkusiussat avataanni nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarnikkut ingerlatseqatigiiffimmut najukkami suliatigut umiarsualivinnut oqartussaasuunermik isumaginninnissamik pisussaaffiliisinnaangilaq.

Kommunalbestyrelsip aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngillat.

§ 23-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut umiarsualivinni nunami sanaartugartaqartuni torersuutitsinissamik il.il. malinninnissaq pillugu erseqqinnerusumik sukumiinerusunillu maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Umiarsualivinnut malittarisassanut maannamut taaguutaasumut taarsiullugu, torersaarnissamut malittarisassat taaguutitut atorineqarpoq.

Torersaarnissamut malittarisassani ilanngussamik umiarsualiviup ataatsip arlallilluunniit nunami imaanilu sumiiffianik aammalu sumi torersaarnissamut malittarisassat atuunnersut nassuiaasumik ilanngussisoqarsinnaavoq.

Imm. 2-imut

Torersaarnissamut malittarisassani maleruagassat umiarsualiviit nunami sanaartugartaqartut ataasiakkaat atorineqarnissaannut il.il. atuuttut maleruagassiivigineqarput. Malittarisassat maleruagassanik imm. 1 malillugu Naalakkersuisut aalajangersarsimasinnaasaannit tapertaqartinneqassapput erseqqinnerulersinneqassallutillu.

Umiarsualivinnut ataasiakkaanut torersaarnissamut malittarisassaqaarnissaq pissutissaqarnersoq imaluunniit pisariaqartinneqarnersoq, aalajangersimasumik naliliinissaq apequtaassaaq. Naalakkersuisut nammineerlutik imaluunniit umiarsualivimmit inassuteqarnikkut, umiarsualivinnut ataasiakkaanut torersaarnissamut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Umiarsualivinnut malittarisassani maannakkut atuuttuni aalajangersakkat sumiginnarneqarsimappata angallatit peerneqartarnissaat immaqalu aamma akitsorterussinikkut tunineqartarnissaat pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasoqarpoq. Maleruagassat taamaattut § 23 malillugu aalajangersarneqarsinnaanngillat, kisianni angallatit atorsinnaajunnaartut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi suliarineqartussami ilanngunneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Oqaatigineqassaaq umiarsualivinnut torersaarnissamut malittarisassani aalajangersakkanik Søfartsstyrelsip imaani angalaarnermut il.il. maleruagassiaannut sukkulluunniit atuuttunut tunngasunik aalajangersaasoqarsinnaanngimmat. Taamaattumik torersaarnissamut

malittarisassat pillugit maleruagassanik aalajangersaanermi Søfartsstyrelsi tusarniarneqartussaassaaq.

Imm. 3-imut

Naalackersuisut Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannut umiarsualiveqarfinnut oqartussaasuupput qitiusumiittut. Siunnersuutigineqarpoq umiarsualivinni namminersortuni aamma kommuninit pigineqartuni torersuutitsinissamut malittarisassanik nakkutilliineq Naalackersuisunit isumagineqassasoq.

Nakkutilliineq Aningaasaqarnermut inatsimmi aningaasaliissutaasut iluanni isumagineqassaaq aammalu assersuutigalugu umiarsualivinnut nunami sanaartugartaqartunut piginnittup nalunaaruteqartarnissaanik piunasaqaatinik pilersitsinikkut isumagineqarsinnaalluni. Nakkutilliineq siunnersuummi § 27 malillugu Naalackersuisunut naammagittaalliorsinnaaneq pillugu maleruagassanik tapertaqartinneqarsinnaavoq.

§ 24-imut

Imm. 1-imut

Umiarsualiveqarfiit inuiaqatigiinni attaveqarnermi sanaartukkatut pingaaruteqartut isigineqarmata aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq Naalackersuisut umiarsualiviup allamut tunniunneqarnissaanut sukkulluunniit akuersissuteqartassasut.

Tunniussinertut isigineqarpoq aalajangiineq sunaluunniit umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik maannakkut piginnittumit piginnittumut nutaamut – tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit - atuinermit aalajangiisinnaatitaanermik tunniussinissamik siunertaqartoq. Tunniussineq assersuutigalugu piginnaavoq umiarsualivimmik nunami sanaartugartaqartumik piginnittoq nammineq tunniunneqarluni (assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffimmi piginneqataassummik tunniussineq imaluunniit taasisinnaatitaanermik qularnaveeqqusiussaqluni taarsigassarsineq).

Toqqaannangitsumik tunniussineq paasineqassaaq tassaasoq piginneqataassutinik tunniussineq sunaluunniit, pisinnaatitsissummik pigisaqartumi aalajangiisuusutut sunniuteqarnermut sunniuteqartussaq. Piginneqataassutinik pisinnaatitsissummik pigisaqaaqartumi aalajangiisuusutut sunniuteqarnermut sunniuteqartunik tunniussineq sunaluunniit taamaattumik aalajangersakkami pineqartunut ilaavoq.

Siunnersuummut akerliusumik tunniussineq Namminersorlutik Oqartussanut atuutsinneqarsinnaanngilaq, taamatullu tunniussisup imaluunniit piginnittuulersup

umiarsualiviutileqatigiiffimmut, umiarsualiviutileqatigiiffimmi peqataasunut allanut imaluunniit allanut tunniussineq atuutsilersinnaangilaa.

Imm. 2-imut

Sanaartukkat kiffaanngissuseqarluni tunniunneqarsinnaanngimmata – kisianni aatsaat Naalakkersuisut akuersissuteqareerneranni pisinnaamat – umiarsualivimmut nunami sanaartugartaqartumut sanaartornissamut, allilerinissamut, allangortiterinissamut atorneqarnerata allangortinneqarnissaanut imaluunniit ingerlatsinissamut akuersissut taarsigassarsinermut atorneqarsinnaassanngilaq, qularnaveeqqusiissutigineqarsinnaassanani imaluunniit akiligassaqarfinit malersorneqarnermik sutigulluunniit atorneqarsinnaassanani.

Akuersissutinik tunniussineq aalajangiineruvoq qaqutigooortuunngitsoq aammalu umiarsualivimmik nutaamik, assersuutigalugu aningaasalersuinissamik pissuteqartumik, pilersitsinissamut aallarniutaasumik misissuinermit ineriartortitsinerup ilaatut ilaatinneqarsinnaassalluni.

Tamanna tunngavigalugu tunniussinissamik akuersissuteqarnissaq naleqquttumik tunngavissaqanngitsumik itigartinneqassanngilaq. Kisiannili ilaatigut qulakkeerneqartussaassaaq pisussaaffinnik pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffigisaannik naammassinninnissamut tunngaviusut tunniussinermi ajorseriartinneqannginnissaat imaluunniit atorunnaarsinneqannginnissaat.

Aalajangersakkami siunertaavoq tunniussinermi pisussaaffiit naammassineqarnissaannut tunngaviusut ajorseriartinneqannginnissaasa qulakkeerneqarnissaanut, tunniussinissaq sioqqullugu Naalakkersuisut misissuinissamut periarfissaqarnissaat. Aammattaaq eqqarsaataavoq suliffeqarfiup umiarsualiviullu pikkorissuseqartumik ingerlanneqarnerannut tunngaviusut ajorseriartinneqassanngitsut qulakkeerneqarnissaanut Naalakkersuisut periarfissaqassasut.

Aammattaaq aalajangersakkami siunertaavoq Naalakkersuisut ilaatigut aningaasaqarnermi, akitsuutitigut akileraarutitigullu pissutsinut tunngatillugu atugassarititaasunik eqqarsaatiginninnissamut piumasaqaateqarnissamullu periarfissaqassasut, aammalu Naalakkersuisut taamaattumik pisortanut, ilanngullugu Namminersorlutik Oqartussanut, akileraarutitigut imaluunniit akitsuutitigut sunnuteqarnerlunnermik malitseqarsinnaappat tunniussinermik imaluunniit tassunga atugassarititaasunik akuersissuteqarnissaq itigartissinnaavaat. Assersuutigalugu pisoqarsimasinnaavoq tunniussinermi pingaarnertut piginnittumut, tunniussisumut imaluunniit taakkununga marlunnut akileraarutitigut imaluunniit akitsuutitigut iluanaaruteqarnissaq siunertaasoq.

§ 25-imut

Tassani aalajangersarneqarpoq aalajangiinerit aalajangersimasut ingerlatsinermut tunngassuteqartut umiarsualivinni Naalakkersuisunit akuersissut malillugu ingerlanneqartuni umiarsualiviutileqatigiiffimmit aalajangiunneqartut, Naalakkersuisunut naammagittaalliutigineqarsinnaassat. Tassani pineqarput umiarsualivimmut tulassinnaanissaq, usigiarnermut usilersornermullu ikiorteqarnissaq. Umiarsualiviup atorneqarneranut akiliuteqartarnej pillugu aalajangiinerit naammagittaalliutigineqarsinnaanngillat. Akiliuteqarnissaq akinut malittarisassat tunngavigalugit aalajangersarneqartarpoq.

§ 26-imut

Aalajangersakkami Namminersorlutik Oqartussat kommunillu umiarsualiviutaat § 5, imm. 2-imi pineqartunut ilaasut pineqarput.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq aalajangiinerit najukkani umiarsualivimmut oqartussaasutut atuuttumi aalajangiunneqartut oqartussaasumut suliakkiisuusumut naammagittaalliutigineqarsinnaasut. Tamatuma kingunerisaanik avataaniit suliakkiisoqarsimagaluartoq innuttaasut inatsisitigut pisinnaatitaaffii isumannaarneqassapput, pissutigalugu Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaatitaaffimmik suliakkiisuusut taamaalillutillu oqartussaasutut aalajangiisuusussatut inissisimasuugaluartut, najukkami umiarsualivimmut oqartussaasutut atuuttup aalajangiineri naammagittaalliutigineqarnerini suliarisassallugit. Naammagittaalliuteqarnissamut piffissaliussaq piffissamit aalajangiinerup naammagittaalliutigineqartup tiguisussamut apuunneranit sapaatit akunnerinik 4-inik sivisussuseqartoq aalajangersarneqarpoq. Oqaasertaliineq taanna Kalaallit Nunaanni innuttaasut katitigaanerat nunamilu sumiiffinni pissutsit immikkuullarissut eqqarsaatigalugit atorneqarpoq, tamanna aalajangiinerimi tiguisussamut ajoqutaasussaannngimmat.

Imm. 2-imut

Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsip aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaanngillat.

Aalajangiineq allakkatigut "apuussimassaaq", tiguisussap pissutsini nalinginnaasuni aalajangiinerup imarisaata paasinissaanut periarfissaqalerpat. Tamatuma kingunerisaanik, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugi aalajangiineq apuussimasutut isigineqassaaq, taanna tiguisussamut tunniunneqarpat imaluunniit allakkanik nakkartitsisarfanit ilineqarluni. Taamatuttaaq allakkanut boksi, ullut tamaasa allakkat isertut allakkerisarfimmi katersorneqartarfiat tamatumunnga naligiisinneqassaaq. Aammattaaq POST Greenland-ip

suleqatai, sumiiffinni allakkeriveqanngitsuni toqqartukkani allakkanik aallertarfiusut tamatumunnga naligiisinnegassapput. Allakkat allaffiup matoreernerani tunniunneqartut, aatsaat ulloq suliffiusoq tulleg apuussimasutut isigineqassapput, tamatumani pisut aalajangersimasut paasinarsisissimanngippassuk allakkat siusinnerusukkut aaneqarsimasut.

Aalajangiineq e-mailikkut, telefax-ikkut imaluunniit assigisaatigut nassiunneqarpat, aalajangiinerup ulloq unnuarlu sukkulluunniit tiguisussamut nassiunneqarsinnaalersimassaaq, tamatumani teknikkikkut ajornartorsiuteqartoqarsimanngippat. E-mail il.il. uppernarsaatissatigut iluaqutissartaqarpoq, tamatigut paasineqarsinnaammat qaqugukkut nalunaarut tiguisussamut apuussimanersoq. aamma e-mail il.il. atornerarnerani aallaaviussaaq, aalajangiineq allaffiup nalinginnaasumik ammanerata nalaani apuussimassasoq.

§ 27-imut

Siunnersuutigineqarpoq aalajangiinernut umiarsualivinnut malittarisassat naapertorlugit aalajangiunneqartunut naammagittaalliortarfimmik pilersitsisoqarsinnaassasoq. Naammagittaalliorsinnaaneq Naalakkersuisut ileqqorissaarnissamut malittarisassanik naammassinninnissamut nakkutilliinerannut ilaatillugu ilanngunneqarsinnaavoq, takuuk siunnersuummi § 23.

§ 5, imm. 1 malillugu akuersissummik pigisaqartunut (umiarsualiviutileqatigiiffinnut namminersortunut) tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut maleruagassanik allaffissornikkut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissamik mattussisumik maleruagassanik aalajangersaasinnaasut.

§ 28-imut

Imm. 1 - 2-imut

Aalajangersakkani pinerluttulerinermut inatsisini akisussaatinneqarnissaq maleruagassiivigineqarpoq. Pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu akileeqqusissuteqarnermik, pisinnaatitaaffinnik annaasaqarnermik aamma arsaarinnissuteqarnermik pineqaatissiisoqarsinnaavoq.

Assersuutigalugu atugassarititaasunik malinninnginneq Inatsisartut inatsisaat malillugu akuersissummik tunniunneqareersumik pisortat ingerlatsinerannut inatsisitigut utertitsisoqarsinnaasoq atorunnaarsitsisoqarsinnaasorlu tunngavilersorneqarsinnaassanersoq, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat aamma maleruagassat taanna malillugu aalajangersarneqartut apeqqutaassapput.

§ 29-imut

Akileeqqusissuteqarnermik, arsaarinnissuteqarnermik aamma pisinnaatitaaffinnik annaasaqarnermik Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissiisoqarsinnaavoq:

- 1) Siunnersuummi § 13, imm. 1-2 malillugit peqqusissuteqarnermik malinninnginnermi,
- 2) Siunnersuummi § 16, imm. 3-imut unioqquutitsisumik akiliisitsiniartoqarnerani, aamma
- 3) § 24, imm. 1-imut unioqquutitsisumik tunniussisoqarpat.

§ 30-imut

Aalajangersakkami peqqussutini Inatsisartut inatsisaat malillugu aalajangersarneqartuni peqqussutinik unioqquutitsinermut akileeqqusissummik, pisinnaatitaaffinnik annaasaqarnermik aamma arsaarinnissuteqarnermik aalajangersaasoqarsinnaaneranut inatsisitigut tunngavissamik aalajangersaasoqarpoq.

Imm. 3-imi aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaat malillugu peqqussutini pisinnaatitaasut pisussaataasullu pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu akileeqqusissummut akisussaasuunissamik pisussaaffilerneqarnissaat inatsisitigut tunngavissinneqarpoq.

Naliliisoqarpoq suliat umiarsualivinnik nunami sanaartugartaqartunik sanaartornissamut, allilerinissamut ingerlatsinissamullu akuersissutinut tunngassuteqartut, ima pisariutigissasut kiisalu aningaasaqarnermut inuiaqatigiinnullu pingaaruteqartigalutik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni siullertut suliarinnittussatut suliarineqartariaqarlutik.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq akileeqqusissutinik akiliisitsineq arsaarinnissuteqarnerlu nunap karsianut iluaqutaasussamik pissasoq aammalu pinerluttulerinermut inatsimmi naatsorsuutigineqartutut naalagaaffiup karsianut iluaqutaasumik pissanngitsoq.

§ 31-imut

Imm. 1 – 2-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2015 atuutilissasoq. Peqatigisaanik umiarsualivinnut inatsit atuuttoq atorunnaarsinneqarpoq. Umiarsualivinnut malittarisassat aamma umiarsualivinnut oqartussaannermik suliaqarnek pillugit nalunaarut atuutiinnassaaq.

